

Hallitus 24.2.2015

TOIMINTAKERTOMUS

ja

TILINPÄÄTÖS

1.1.–31.12.2014

Suomen riistakeskus

Fantsintie 13-14

00890 HELSINKI

Y-tunnus 0201724-4

1. JOHDON KATSAUS	2
1.1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	2
1.2. ARVIO ONNISTUMISESTA	2
1.3. YHTEENVETO AVAINTULOSTEN TOTEUTUMISESTA VUONNA 2014	4
2.3.1 Merkittävää yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat toimenpiteet	4
2.3.2. Toiminnalliset tavoitteita koskevat avaintavoitteet.....	4
2.3.3. Tuottavuus ja kehittämistavoitteita sekä investointihankkeita koskevat avaintavoitteet	5
2. JULKISEN RIISTAKONSERNIN STRATEGIA JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS	6
2.1. RIISTAKANNAT SÄILYVÄT ELINVOIMAISINA	6
2.2. RIISTATALOUS LUO HYVINVOINTIA.....	8
2.3. METSÄSTYS JA RIISTANHOITO OVAT EETTISTÄ JA VASTUULLISTA	9
2.4. RIISTAVAHINGOT JA -KONFLIKTIT OVAT HALLINNASSA.....	10
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	11
3.1. SUORITTEET JA KUVAUS TOIMINNASTA	11
Strategiatyö ja johtaminen	11
Viestintä	13
Julkiset hallintotehtävät	14
Lupahallinto.....	15
Lakisääteiset vakuutukset	15
Metsästäjärekisteri.....	16
Riistavahinkorekisteri	17
Valitukset, oikaisuvaatimukset ja kantelut.....	17
Riistanhoitoyhdistyksiin liittyvät julkiset hallintotehtävät	18
Muut julkiset hallintotehtävät	19
Kestävä riistatalous.....	21
Riistakantojen hoitosuunnitelmat.....	21
Riistatieto	22
Riistakantojen verotussuunnittelu	22
Kestävä metsästys.....	23
Riistavahinkojen estäminen	24
Riistatalouden edistäminen	24
Palvelut	25
Asiakaspalvelu ja neuvonta	25
Uuden metsästäjän palvelut	25
Metsästäjäpalvelut.....	26
Riistanhoitoyhdistysten tukiprosessi.....	26
Sisäiset palvelut	27
Tukipalvelut/sisäiset palvelut.....	27
Taloushallinto ja hankinnat.....	28
Informaatiopalvelut	28
3.2. PALVELUKYKY JA LAATU	29
3.3. TOIMINNAN TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS	29
3.4. MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS.....	30
3.5. VOIMAVAROJEN HALLINTA JA AIKAANSAANNOSKYKY	30
Henkilöstöstrategiset linjaukset.....	31
Vuoden 2014 toimenpiteet osaamisen ja työtyytyväisyyden nostamiseksi	31
Henkilöstötietoja	32
4. KESKEISET TUOTTAVUUS- JA KEHITTÄMISTAVOITTEET SEKÄ INVESTOINTIHANKKEET	33
5. TILINPÄÄTÖS	35
5.1. TULOSLASKELMA.....	35
5.2. TASE	36
5.3. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	37
5.4. PÄÄTÖS TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄN KÄYTÖSTÄ	45
5.5. ALLEKIRJOITUKSET	46
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	46
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	46
5.6. KIRJANPITOLAIN MUKAISET TOIMINTAKERTOMUSTIEDOT	47
6. LIITTEET	alkaen s. 48

1. JOHDON KATSAUS

Suomen riistakeskuksen toiminta perustuu riistahallintolakiin (158/2011) ja sen nojalla tehtyyn Suomen riistakeskuksen ja maa- ja metsätalousministeriön väliseen tulossopimukseen. Tämä toimintakertomus koskee Suomen riistakeskuksen toimintaa ajalta 1.1.2014–31.12.2014. Toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettu soveltuvin osin Valtiokonttorin valtion virastoille ja laitoksille antamaa ohjetta toimintakertomuksen laatimisesta (Valtiokonttori 2004).

Toimintakertomus on ainoa Suomen riistakeskuksen toiminnasta annettava kertomus ja se toimii samalla tulosohjaavalle maa- ja metsätalousministeriölle annettavana tulosraporttina sekä Suomen riistakeskuksen toimielimille annettavana vuosikertomuksena.

Jäljempänä huomiomerkinällä varustetut tekstit ovat suoria lainauksia maa- ja metsätalousministeriön ja Suomen riistakeskuksen välisestä tulossopimuksesta vuosille 2013–2015 tai ovat vuoden 2014 avaintulos

Arvio toteutumisesta

Suomen riistakeskuksen tilinpäätöksessä noudatetaan kirjanpitolakia (1336/1997) ja tilivelvollisten allekirjoittamat tilinpäätösasiakirjat (tasekirja ja tilintarkastuskertomus) esitetään erillisenä kokonaisuutena. Suomen riistakeskuksen tuloslaskelma, kirjanpitolain mukaiset toimintakertomustiedot on esitetty pääkohdassa 5.6.

Suomen riistakeskuksen 15 toiminta-aluetta ovat laatineet alueensa ja aluetoimiston toiminnasta toimintat raportin, joka on käsitelty alueellisissa riistaneuvostossa sekä riistanhoitoyhdistysten aluekokouksessa. Raportit ovat tallennettu Suomen riistakeskuksen asianhallintajärjestelmään ja ovat saatavissa Suomen riistakeskuksen kirjaamosta, kirjaamo@riista.fi.

1.1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Suomen riistakeskuksen TTS-suunnitelmaan sisältyy analyysi toimintaympäristön muutoksista. Vuoden 2014 osalta on syytä kirjata seuraavat huomiot:

- kansalaisten kritiikki harjoitettua suurpetopolitiikkaa (etenkin susi) kohtaan on vahvistunut ja on saavuttamassa yhä radikaalimpia muotoja. Ilmiö vaikeuttaa riistahallinnon toimintaa myös muilta osin.
- valtiontalouden kestävyysvaje rajoittaa myös julkisen riistakonsernin toimintaa. Kasvavista tehtävistä on selvittävä vähenevillä resursseilla. Riistantutkimuksen fuusioituminen Luonnonvarakeskukseen kiristää resurssikilpailua ja saattaa jatkossa vaikeuttaa riistakantojen tilan ja kehityksen seuranta. Myös sähköisten asiakaspalvelumuotojen ja tietojärjestelmien kehittäminen kärsii niukoista taloudellisista resursseista, vaikka sähköisten palveluiden kehittäminen nähdään yhdeksi keskeisimmistä keinoista julkishallinnon palvelutason säilyttämiseksi ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.
- vuonna 2014 lunastettujen metsästyskorttien lukumäärä oli 306 542, joten lunastettujen korttien määrä laski 1 848 kortilla vuoteen 2013 verrattuna. Lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin. Kuitenkin naisten määrä lisääntyi 879 metsästäjälle (+4,6 %). Naisten kokonaismäärä ylitti 20 000 rajan ja oli 20 190.

1.2. ARVIO ONNISTUMISESTA

Suomen riistakeskuksen strategia päivitettiin vuonna 2013. Päivitystyö tehtiin synkronissa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan strategiaan, jonka motto on: ”Ruoka ja luonnonvarat – hyvinvointia elinvoimaisesta luonnosta”. Suomen riistakeskus on julkisen riistakonsernin keskeinen toimija, joten riistakeskuksen strategiseksi päämääräksi otettiin konsernin yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet. Uudeksi keskeiseksi päämääräksi tuli: ”Riistatalous luo hyvinvointia”. Tämä painottaa riistakeskuksen monipuolista

palveluroolia metsästyskortin maksajien suuntaan. Riistatalouden hyvinvointiarvo riippuu paitsi riistakan-
noista myös siitä kuinka moni kansalainen metsästää ja kuinka aktiivista hänen harrastuksensa on.

Toimintavuosi oli Suomen riistakeskuksen neljäs toimintavuosi ja toiminnan voidaan katsoa organisaa-
tiomuutoksen jälkeen jo vakiintuneen. Kun nyt pystyttiin muutoksen tekemisen sijasta keskittymään itse
ydintoimintoihin, tulosta on myös alkanut syntyä.

- Keskustelu riistataloudesta hyvinvointipalveluiden tuottajana on jatkunut alan toimijoiden kes-
kuudessa. Riistatalouden materiaalisia ja virkistykseen liittyviä arvoja esitellään alan lehdistössä
ja myös alan elinkeinolliset mahdollisuudet ovat esillä maaseudun kehittämisessä.
- Kestävän riistatalouden prosessit ja hankkeet ovat menestyneet hyvin. Toimintavuoden merkit-
tävin ponnistus oli sudenhoitosuunnitelman päivittäminen yhden vuoden projektina.
- Julkiset hallintotehtävät on hoidettu nopeasti ja objektiivisesti. Asioiden käsittelyajat ovat koh-
tuullisia ja muutoksenhakuina tehdyt valitukset ja niistä saadut valitusratkaisut ovat osoittaneet
riistakeskuksen päätöslinjan toimivaksi. Myös kielteinen asiakaspalaute on vähentynyt, mikä joh-
tunee siitä, että lupahallintoasiakkaat ovat omaksuneet riistahallintouudistuksen tuottamat me-
nettelytavat osaksi omia rutiinejaan. Lupahallintobyrokratian vähentämiselle on kuitenkin suuri
tarve. Asiaa selvitelty hanke valmistui toimintavuonna.
- Yleisölle ja metsästäjille suunnatut palvelut saivat asiakastutkimuksissa erinomaisia arvosanoja.
- Myös riistanhoitoyhdistysten tukiprosessissa on tehty paljon töitä. Asiakastyytyväisyyttä vähen-
tää kuitenkin se, että riistahallintouudistus ulotti riistanhoitoyhdistyksiin paljon sellaista lainsääd-
äntöä, joka sopii huonosti vapaaehtoistyönä tehtävään julkiseen palveluun. Lainsäädännön
kehittämistyöhön näiden vaikeuksien voittamiseksi on tarvetta ja työhön on jo ryhdytty. Maa- ja
metsätalousministeriön organisaatiomuutokset ja resurssivähennykset ovat kuitenkin hidasta-
neet säädösvalmistelun etenemistä.
- Viestintää on edelleen kehitetty voimakkaasti asiakaslähtöiseksi. Tulokset näkyvät myös asiakas-
tutkimusten tuloksissa ja muutokset ovat olleet oikean suuntaisia ja näkyviä.
- Tukipalveluissa alkavat näkyä toimintojen keskittämisen ja sähköisten palveluiden edut. Sähköi-
set kokousjärjestelmät ovat kääntäneet matkakulut laskuun. Työpanosta siirtyy vähitellen tuki-
toiminnoista ydintoimintoihin.
- Riistakonsernin yhteinen tietojärjestelmäkehitys on hyvässä vauhdissa. Riistakonsernin it-
strategia korostaa konsernin toimijoiden yhteistä tietojärjestelmäarkkitehtuuria, mutta jättää to-
teutusvastuun laitosten ketterin menetelmin hoidettavaksi. Julkishallinnon kustannusleikkaukset
kuitenkin hidastavat toteuttamista.

Valtionhallinnon tulohajauksessa edellytetty vaikuttavuuden ja tulokellisuuden mittaritiedon keruu
toimii täydessä laajuudessaan riistakeskuksen osalta. Osa mittareista on kuitenkin riistakonsernin yhteisiä
ja mittaritotyö on jäänyt mm. maa- ja metsätalousministeriön ja riistantutkimuksen organisaatiouudis-
tuksen jalkoihin.

Osallistava riistapolitiikan valmistelu on yksi riistahallinnon keskeisiä tavoitteita. Hoitosuunnitelmien val-
mistelu on tärkein työkalu tässä työssä. Hoitosuunnitelmaprosessi on lähtenyt hyvin käyntiin riistakeskuk-
sessa, mutta suunnitelmien jalkauttaminen uhkaa ryytyä resurssipulaan. Suurpetopolitiikan evaluointi
vuonna 2013 ja uuden sudenhoitosuunnitelman linjaukset ovat nostaneet entisestään odotuksia ja vaati-
muksia suurpetopolitiikan toimenpiteistä. Tämä edellyttää riistakeskukselta resurssien vähetessä tehtävi-
en priorisointia ja joistakin muista vanhoista tehtävistä luopumista.

1.3. YHTEENVETO AVAINTULOSTEN TOTEUTUMISESTA VUONNA 2014

Riistakeskuksen ja maa ja metsätalousministeriön kolmivuotisen tulosopimuksen tarkennuksena sovitaan vuosittaiset avaintulokset, jotka on kirjattu osaksi toimintasuunnitelmaa. Seuraavassa esitetään yhteenveto ja arviot avaintulosten toteutumisesta.

2.3.1 Merkittävää yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat toimenpiteet

Tavoite	Arvio toteutumisesta
Luonnos suden hoitosuunnitelmaksi luovutettavissa ministeriölle vuoden loppuun mennessä	Toteutunut kokonaan

Luovutettu 10.12.2014 maa- ja metsätalousministeriölle ja suunnitelma vahvistettu ministeriössä lausuntokierroksen jälkeen 22.1.2015.

Riistakonsernin yhteiset prosessit (prosessit) kuvattu yhteistyössä strategia- ja ennakointiryhmän kanssa	Toteutunut
---	------------

Riistakonsernin monet tavoitteet liittyvät riistatiedon ajantasaiseen ja joustavaan käyttöön metsästyksen ja riistatalouden päätöksenteossa. Toiminta- ja vastuuketjut ovat usein monipolvisia ja toimintatavan väliasteleiden kuvaaminen on tärkeää. Näitä ketjuja on kuvattu QPR- työkalun avulla ja kuvauksia käsiteltiin ja kehitettiin Gustavelundin strategiaseminaarissa 6.10.2014.

- Suurpetoprosessi, riistakeskuksen direktiivilajien verotus tiimi
- Hirviprosessi, riistakeskuksen hoitosuunnitelmavastaava
- Hirvitalousalueiden toiminta, riistakeskuksen hoitosuunnitelmavastaava
- Metsäkanalintujen metsästysajat ja ML 38-prosessi, riistakeskuksen kestävä metsästys tiimi

Haaskan käyttöä koskeva eettinen ohjeisto laadittu	Toteutunut, julkaistaan keväällä 2015
--	---------------------------------------

Eettisen metsästyksen edistäjä on laatinut haaskojen käyttöä koskevan eettisen yleistason ohjeiston metsästäjille. Ohjeisto on riippumaton haaskojen pitoa koskevan säädösuudistuksen ajasta ja sisällöstä. Ohjeisto ei puutu ns. katselu- ja kuvaushaaskoihin, sillä alan toimijoilla oma ohjeistuksensa.

2.3.2. Toiminnalliset tavoitteita koskevat avaintavoitteet

Sopimukset riistanhoitoyhdistysten kanssa tehty valtionavustuksen maksamiseksi riistanhoitoyhdistyksille	Tavoitteesta luovuttu tarpeettomana
--	-------------------------------------

Tavoitteesta on luovuttu. Koska MMM:llä on julkioikeudellinen suhde riistanhoitoyhdistyksiin/riistakeskukseen, avustuksen käyttöä koskevat ehdot voidaan asettaa asetuksessa ja valtionavustus päätöksissä. Yksityisoikeudellista sopimusta ei tarvita.

Riistahallintoasetukseen on tehty muutos, jolla maksatus siirtyi maa- ja metsätalousministeriölle entisen MMM:n tietohallintokeskuksen sijaan. Tulevaisuudessa maksatus ja varojen käytön valvonta siirtynevät riistakeskukselle.

Riistakeskuksen ja Suomen metsäkeskuksen välistä yhteistyötä tiivistetty	Toteutunut ja jatkuu
--	----------------------

Suomen riistakeskuksen ja Suomen metsäkeskuksen johtoryhmien jäsenet ovat käynnistäneet säännölliset keskustelut yhteistoiminnan kehittämiseksi. Aiheina ovat olleet sekä metsä/riista - substanssikysymykset että tukipalveluiden järjestäminen.

- Yhteistyö Keski-Suomen Metsoparlamentti -hankkeessa
- Yhteistyö METSO- rahoitteisessa Askel riistametsään -hankkeessa
- Yhteinen Life+ -hankehakemus (Taiga Grouse) on valmis ja jätetty EU-komissiolle
- Kartoitus ja keskustelut yhteisistä toimitiloista on käynnistetty. Tarkastelu tukipalveluiden järjestämistavoista on käynnistetty

2.3.3. Tuottavuus ja kehittämistavoitteita sekä investointihankkeita koskevat avaintavoitteet

Riistakeskuksen tietojärjestelmä hankkeissa otettu huomioon Riistakonsernin tietohallintostrategian linjaukset	Toteutunut
--	------------

Riistakonsernin tietohallintostrategiassa visiona on vahva sähköinen palvelukonsepti ja järjestelmien yhteiskäyttöisyys sekä yhteisen arkkitehtuurin mukaisuus kuitenkin siten, että operatiivinen vastuu järjestelmien toteuttamisesta on laitoksilla.

Riistakeskus on vuoden 2014 ajan osallistunut riistakonsernin IT-työryhmän työhön sekä johtanut itsenäisesti vapaamuotoista laitosten IT-vastaavien yhteistyötyöryhmää. Tarkoituksena on ollut yhtenäisen vision toteutuksen varmistaminen ja järjestelmien yhteinen kehittäminen.

Vuonna 2014 käyttöön otetun Oma Riista -palvelun tunnistautumissysteemi on otettu käyttöön Luonnonvarakeskuksen riistakolmiot.fi -palvelussa ja tullaan vuonna 2015 ottamaan käyttöön Riistavahinkorekisterissä sekä Metsähallituksen lupamyöntijärjestelmissä. Näin päästään olennaisten samaa asiakasryhmää palvelevien järjestelmien osalta yksien tunnusten käyttöön.

Luonnonvarakeskuksen hirvitietojärjestelmä -hankkeen osalta riistakeskus on ottanut vastuun tietojen keruun järjestelmän luomisesta osana Oma Riista -palvelua.

2. JULKISEN RIISTAKONSERNIN STRATEGIA JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Suomen riistakeskus ottaa toiminnassaan ja toiminnan suunnittelussa huomioon julkisen riistakonsernin strategiassa vahvistetut vaikuttavuustavoitteet ja strategiset päämäärät. Suomen riistakeskus toimii kiinteässä yhteistyössä julkisen riistakonsernin toimijoiden kanssa yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi.	Toteutunut
---	------------

Suomen riistakeskus on osa maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala ja julkista riistakonsernia. Koska yksittäisen laitoksen toiminnan vaikutusta yhteiskunnalliseen laajempaan kehitykseen on mahdoton eritellä, julkisen riistakonsernin toimijat ovat laatineet yhteisen mittariston strategiansa vaikuttavuuden mittaamiseksi.

Suomen riistakeskus on tuottanut osaltaan riistapolitiikan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioimiseksi tarvittavat tunnusluvut riistakonsernin johtoryhmässä sovitulla tavalla, liite 1 taulukko 1. Tunnusluvut eivät ole muilta osin vielä käytettävissä.

Suomen riistakeskuksen strategia päivitettiin vuonna 2013.

Seuraavassa kuvataan Suomen riistakeskuksen toimenpiteitä yhteisen strategian toteuttamiseksi ja tulostavoitteiden toteutuminen on jaoteltuna yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden mukaan.

Vaikuttavuustavoitteiden toteutumisen mittariluvut on esitetty liitteen 1 taulukossa 2.

2.1. RIISTAKANNAT SÄILYVÄT ELINVOIMAISINA

Vaikuttavuustavoitteen tukemiseksi Suomen riistakeskuksen tulee vastata riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjä koskevien hoitosuunnitelmien ja niiden päivitysten osallistavasta valmistelusta	Toteutunut
---	------------

Suomen riistakeskuksen hoitosuunnitelmatyö jatkui kahdella tasolla:

- varsinaisten hoitosuunnitelmien valmistelu
- strategiset hankkeet, jotka liittyvät hoitosuunnitelmatyöhön tai niillä on muuten yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta merkitystä

Suomen riistakeskus valmisteli vuonna 2014 Suomen susikannan hoitosuunnitelman, joka vahvistettiin alkuvuodesta 2015.

Suomen riistakeskus koordinoi vuonna 2014 kansainvälisen taigametsähanhikannan hoitosuunnitelman laatimista yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Luonnos valmistui alkutalvesta 2014 ja AEWA hoitaa jäsenvaltioiden kuulemisen. Suunnitelma on tarkoitus vahvistaa AEWA:n jäsenmaiden osapuolikokouksessa Saksassa 2015 syyskuussa.

Hoitosuunnitelmatyötä kuvataan yksityiskohtaisemmin Riistakantojen hoitosuunnitelmat -osiossa.

Ottaa toiminnassaan, ml. julkiset hallintotehtävät, huomioon vahvistettujen hoitosuunnitelmien linjaukset sekä kansallisen vieraslajistrategian toimenpiteet.	Toteutunut
---	------------

Vahvistettuja hoitosuunnitelmia, jotka Suomen riistakeskus ottaa toiminnassaan huomioon, on laadittu seuraaville riistaeläinlajeille tai lajiryhmille: susi, karhu, ilves, ahma, metsäpeura, peltopyy, metsäkanalinnut ja hylkeet. Lisäksi on laadittu vesilintujen elinympäristöjen kehittämiseen tähtäävä Kansallinen koskeikkostrategia. Julkisten hallintotehtävien hoitamisessa on otettu huomioon vahvistettujen hoitosuunnitelmien linjaukset sekä kansallisen vieraslajistrategian toimenpiteet niiltä osin kuin linjauksilla on ollut vaikutusta pyynti- ja poikkeuslupien päätösharkintaan ja niissä lainsäädännön asettamissa rajoissa kuin se on ollut Suomen riistakeskuksen toimivallassa.

Kehittää ja tukea suurpetoyhdyshenkilöverkoston toimintaa yhteistyössä RKTL:n ja riistanhoitoyhdistysten kanssa sekä edistää vapaaehtoisuuteen perustuvien muiden riistakantaseurantojen toteuttamista ja havaintojen ja terveystietojen toimittamista tutkimuslaitoksille.	Jatkuvaa
---	----------

Suurpetoyhdyshenkilöverkoston toimintaa tuettiin alueilla kouluttamalla suurpetoyhdyshenkilöitä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen hallinnoiman Tassu-järjestelmän käyttöön. Lisäksi osallistuttiin uuden Tassu-version päivitys- ja kehitystyöhön. Suomen riistakeskus kehitti riistan tutkimuksen ja riistanhoitoyhdistysten toimijoiden yhteistoimintaa, ja kannanarviointien menetelmiä kehitettiin Suurpetojen lumijälkilaskennat -hankkeella. Myös Suomen Metsästäjäliitto ry osallistui laskentojen suunnitteluun ja siihen liittyvään viestintään.

Kehittää yhteistyössä julkisen riistakonsernin toimijoiden kanssa saalistilastointia sekä muita riistatietovarantoja riistahallinnon suunnittelutoiminnan perustaksi	Jatkuvaa
--	----------

Syksyllä 2013 toteutetun kilpailutuksen pohjalta käynnistettiin Oma Riista -portaalin toteuttaminen vuoden vaihteessa. Palvelu toimii alustana ja kivijalkana konsernin yhteisten riistatietojen tallentamiselle sekä tietojärjestelmien käyttöoikeuksien ja yhteyshenkilöiden tietojen hallinnalle. Palvelun riistalokiin voidaan tallentaa kaikkia riistalajeja koskevia saalisilmoituksia sekä jättää lakisääteiset ilmoitukset.. Kaikki ilmoitukset perustuvat tarkkaan paikkatietoon.

Loppuvuonna toteutettiin myös lupatietojen automaattisiirto Lupahallintojärjestelmästä Oma Riistaan olennaisten lajien osalta. Näin luvansaaja näkee palvelussa hallinnassa olevien lupien kokonaistilanteen.

Oma Riista -palvelusta tuli vuoden aikana myös riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjaajien työkalu, jossa he ylläpitävät olennaiset alueensa tietoaineistot.

Muiden operatiivisten toimenpiteiden osalta osallistuttiin Riistavahinkokisteri-hankkeen ohjausryhmään, projektiryhmään sekä toteuttamiseen ja testaamiseen yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskuksen kanssa.

Kansainväliset asiat

<p>Osallistua riistatalouden kansainvälisen yhteistyön kehittämiseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – luomalla valmiutta osallistua Suomen valtion edustajana kansainvälisten sopimusten ja EU:n hallintokomiteoiden työhön – osallistumalla riistahallintoviranomaisten kansainväliseen yhteistyöhön – vastaamalla kansainvälisen riistansuojelujärjestön CIC:n Suomen delegaation sihteeripalveluista ja osallistuu CIC:n toimintaan 	Toteutunut
--	------------

Suomen riistakeskuksen asemoitumista riistatalouden kansainväliseen yhteistoimintaan selkeytti vuonna 2012 laadittu kansainvälisyysstrategia. Kansainvälinen työ nähdään valtionhallinnon organisaatioiden välisenä tiedonvaihtona ja suhdetoimintatyönä ja toisaalta Suomen riistakeskuksen ydinprosessien konkreet-

tisena työnä riistatalouden edistämiseksi ja toimintaedellytysten turvaamiseksi. Haasteena on kuitenkin kansainväliseen työhön suunnattavien osaamisresurssien niukkuus.

EU-28-maiden riistatalousjohtajien yhteistyöfoorumi kokoontui kolmannen kerran. Suomen edustajana Maltan kokouksessa oli riistakeskuksen riistatalouspäällikkö. Kokouksen pääaiheet olivat kansainvälinen eurooppalainen suurpetopolitiikka. Foorumin työ jatkui läpi vuoden muun muassa erilaisten suurpetokantojen hoitoon liittyvien käytäntöjen kartoituksilla ja maakohtaisilla kyselyillä.

Viranomaisyhteistyö Baltian maiden kanssa jatkui ja sitä toteutettiin yhteistyössä MMM/LUOVI:n (luonnonvaraosaston) kanssa.

Suomen riistakeskuksella on edustaja Maailman luonnonsuojeluliiton IUCN:n kansallisessa työryhmässä.

Suomen riistakeskuksen edustaja osallistui maa- ja metsätalousministeriön nimeämänä Suomen edustajana kansainvälisessä Wetlands International -organisaation toimintaan.

Suomen riistakeskuksen edustaja osallistui HELCOM:in työhön Seal expert -ryhmän jäsenenä.

Suomen riistakeskuksen suurpetoasiantuntija osallistui Suomen edustajana EU-komission ympäristöpääosaston (DG ENV) rahoittamaan EU:n suurpetopolitiikkaa tukevaan hankkeeseen, jonka yhteydessä suurpetoasiantuntija osallistui suomalaisia suurpetokantoja koskevien toimenpidesuunnitelmien (Key actions) valmisteluun. Pohjoismaisella tasolla osallistuttiin Skandinaavisen susitutkimusprojektin Skandulvin kokoukseen Tukholman lähellä marraskuussa ja pohjoiskalottialueen suurpetohallintokokoukseen Kiirunassa joulukuussa. Pohjoismaista yhteistyötä jatkettiin koko vuoden myös toimittamalla Ruotsin ja Norjan riistahallintoihin tietoa suurpedoista ja niiden liikkeistä raja-alueiden läheisyydessä. Suurpetoasiantuntija järjesti myös Suomen susikannan hoitoon liittyvän työpajan ja maakuntavierailun Norjan susialueilta opintomatalla Suomessa käyneille paikallisten suurpetotyöryhmien (Rovviltnemda) vieraille lokakuussa. Myös Venäjän suuntaan (Petroskoi) ylläpidettiin kontakteja.

Suomen riistakeskus oli mukana Kansainvälisen riistansuojeluneuvoston CIC:n toiminnassa sekä osallistumalla CIC:n yleiskokoukseen Milanossa huhtikuussa.

Suomen riistakeskuksen edustaja toimii CIC:n edustajana AEWA:n teknisessä komiteassa. Tehtävään kuuluu erityisesti edistää muuttavien riistavesilintujen kestävästä käytöstä huomioon ottamista AEWA:n toiminnassa. Riistakeskuksen edustaja kuuluu teknisen komitean neljään eri työryhmään, joiden tehtävät koskevat muun muassa metsästystä, vesilintuihin kohdistuvien häiriöiden hallintaa ja raportointia. Työryhmät valmistelevat asiakirjoja ja päätöslauselmaluonnoksia AEWA:n vuonna 2015 pidettävää osapuolikokousta varten.

2.2. RIISTATALOUS LUO HYVINVOINTIA

Julkisen riistakonsernin strateginen päämäärä asiassa on:

Edistämme riistatalouden moninaisten hyvinvointivaikutusten tunnistamista ja arvostusta	jatkuvaa
---	----------

Suomen riistakeskuksessa on avattu vuonna 2012 strategiaan otetun uuden tavoitteen merkitystä toiminnalle. Sen vaikutusta organisaation toimintastrategiaan pohdittiin strategiapäivityksen yhteydessä.

- 1) Koska riistatalouden hyvinvointivaikutukset eivät ole laajalti tunnettuja ja erityisesti taloudellisiin arvoihin liittyy myös monia ristiriitoja, riistakeskuksen viestinnässä on keskeiseksi teemaksi nostettu riistatalouden aineellisten ja aineettomien arvojen ja hyvinvointitekijöiden esittely ja tunnetuksi tekeminen. Kaikissa vuoden Metsästäjä-lehdissä numeroissa valotettiin asiaa eri puolilta useammilla artikkeleilla.
- 2) Riistatalouden hyvinvointiarvot otetaan huomioon riistakantojen hoitosuunnitelmien valmistelussa.
- 3) Riistatalouden tuottaman hyvinvoinnin määrä riippuu paitsi riistakannoista myös metsästysharrastajien määrästä ja heidän harrastusaktiivisuudestaan. Siksi riistakeskuksen palvelutuotannon ja viestinnän keinoin pyritään tuottamaan tietoa ja keinoja, jotka helpottavat metsästäjäututuksen suorittaneiden pääsyä aktiivisen harrastuksen piiriin.

Uutta TTS- suunnitelmaa laadittaessa on tarpeen arvioida myös tämän tärkeän vaikuttavuustavoitteen vaikutusta riistakeskuksen prosessiorganisaatioon ja hanketoimintaan.

2.3. METSÄSTYS JA RIISTANHOITO OVAT EETTISTÄ JA VASTUULLISTA

Vaikuttavuustavoitteen tukemiseksi Suomen riistakeskuksen tulee aktiivisin toimenpitein pyrkiä vähentämään riistaeläimiin kohdistuvaa laittonta tappamista.	Toteutunut, kehitettävää
---	--------------------------

Suurpetojen laittomat tappamiset olivat laajasti esillä mediassa ja yleisessä keskustelussa toimintavuoden aikana. Salatappamisiin otettiin kantaa Suomen riistakeskuksen lehdissä (Metsästäjä ja Jägaren), sähköisessä mediassa sekä toimihenkilöiden ja luottamushenkilöiden antamissa haastatteluissa. Samoin toimihenkilöt ottivat kantaa säännönmukaisesti erilaisissa etenkin suurpetoihin liittyvissä tilaisuuksissa laittomiin tappamisiin tuomitsemalla ne rikollisena toimintana.

Riistahallintolaki edellyttää, että Suomen riistakeskus nimittää riistanhoitoyhdistysten metsästyksenvalvojat sekä ohjaa ja valvoo näiden toimintaa. Suomen riistakeskus on nimittänyt 2306 metsästyksenvalvojaa. Alueoimistot (Julkiset hallintotehtävät -prosessi) järjestivät toimintavuoden aikana metsästyksenvalvojille yhteensä 10 koulutustilaisuutta. Julkiset hallintotehtävät -prosessi on antanut 6.9.2012 riistanhoitoyhdistyksille ohjeen metsästyksen valvonnan järjestämisestä. Lisäksi Julkiset hallintotehtävät -prosessi on osallistunut toimintavuoden aikana erävalvontayhteistyöryhmän työhön maa- ja metsätalousministeriön, sisäasiainministeriön, Poliisihallituksen ja Metsähallituksen kanssa mm. metsästyksen valvonnan kehittämiseksi.

Toimintavuoden aikana jatkettiin onnistuneesti kokeilua, jossa Metsähallituksen erävalvojat tekivät työtään riistanhoitoyhdistysten toimeksiannosta ja Suomen riistakeskuksen riistahallintolain nojalla nimittämänä eräiden Oulun, Kainuun ja Lapin riistanhoitoyhdistysten alueilla. Kokeilusta saatujen kokemusten perusteella toimintaa on tarkoitus jatkaa.

Kehittää metsästäjien koulutusjärjestelmää.	Jatkuvaa
---	----------

Vuonna 2013 valmistuneen koulutus- ja kouluttautumisyhteistyösuunnitelman mukaisesti jatkettiin yhteistyössä Suomen Metsästäjäliitto ry:n kanssa. Suomen Metsästäjäliiton, ja muiden kansalaisjärjestöjen kuten esimerkiksi Kennelliiton ja jousimetsästäjien, kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tarkoitus parantaa koulutustoiminnan koordinoitua, karsia mahdollisia päällekkäisyyksiä ja parantaa toiminnan vaikuttavuutta sekä sopia yhteistoiminnasta metsästäjille tarkoitetun koulutustarjonnan ja materiaalin tuottamisessa. Tarkoitus on yhä enenevässä määrin käyttää koulutus- ja oppimateriaalin jakelussa sähköisiä kanavia.

Metsästäjien koulutustoimintaa toteutettiin erilaisissa koulutus- ja informaatiotilaisuuksissa. Esimerkiksi hirvieläinten metsästyksenjohtajien koulutus on ollut jo pitkään vakiintunutta vuosittaista toimintaa ja toteutuu joko riistanhoitoyhdistyksittäin tai alueellisesti laajempina yhteistilaisuuksina. Metsästyksenjohtajien koulutusmateriaali päivitettiin jälleen vuoden aikana samoin kuin heidän käyttöönsä tarkoitettu tiedostomuotoinen tulostettava ja jaettava materiaali. Suurpetoihin liittyvät koulutus- ja keskustelutilaisuudet ovat olleet myös hyvin suosittuja tapahtumia ja niitä järjestettiin eri puolilla Suomea.

Kehittää metsästyksen eettistä säännöstöä.	Jatkuvaa
--	----------

Metsästyksen eettisyys ja muut eettisesti hyväksyttävät toimintatavat samoin kuin vastuullisuus ovat jokaiseen metsästäjään sisään rakentuvia tärkeitä pyynnin ja käyttäytymisen säätelymekanismeja, joilla on erittäin suuri vaikutus metsästyksen yleiseen hyväksyttävyyteen. Niihin vaikutetaan parhaiten valistuksella, jossa Suomen riistakeskuksen lehdillä (Metsästäjä ja Jägaren) on keskeinen merkitys. Lisäksi erityisesti Suomen riistakeskuksen metsästäjäpalveluissa keskitytään muun muassa eettisen metsästyksen edistämiseen. Vuoden 2013 aikana oli laadittu eettiset ohjeet hanhien metsästyksen ja luolakoirametsästyksen ja vuoden 2014 aikana tehtiin ohjeet haaskojen käyttöön metsästyksen liittyen.

Julkaista Metsästäjä - Jägaren lehteä.	Toteutunut
--	------------

Metsästäjä ja Jägaren -lehtiä julkaistiin toimintavuonna 6 numeroa kumpaakin. Lehdet on toimitettu kaikille riistanhoitomaksun maksaneille henkilöille kielikoodin mukaisesti joko suomeksi tai ruotsiksi ja heinäkuun metsästyskorttinumero kaikille niille, joilla on oikeus lunastaa metsästyskortti. Metsästäjä-lehdessä on ollut myös tiivistelmä pohjoissaameksi. Lehdet postitettiin tämän lisäksi vapaakappaleina kaikkiin Suomen kouluihin, Metsästäjä suomenkielisiin ja Jägaren ruotsinkielisiin kouluihin. Lehdet toimitettiin myös monille sidosryhmille, kirjastoille ja muille riistatalouden kannalta tärkeille tahoille. Lehdestä aiheutuu **2,66** euron nettokustannus vuosikertaa kohti, kun otetaan huomioon mainosmyynnin tuotot.

2.4. RIISTAVAHINGOT JA -KONFLIKTIT OVAT HALLINNASSA

<p>Vaikuttavuustavoitteen tukemiseksi Suomen riistakeskuksen tulee huolehtia, että riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen määrä vähenee mm. aktiivisin vahinkojen estämistoimenpitein sekä kohdentamalla metsästystä vahinkoa aiheuttaviin riistaeläinlajeihin vahinkoaltille alueille ja erityistä vahinkoa aiheuttaviin yksilöihin.</p>	<p>Jatkuvaa</p>
---	-----------------

Hirvieläinten aiheuttamien liikenneonnettomuuksien sekä maa- ja metsätalousvahinkojen määrä on selvästi vähentynyt, kun tilannetta verrataan kymmenvuoden taakse hirvikannan huipputasoon. Hirvikannan pohjataso on nyt kuitenkin sivuutettu, mistä kertoo se, että liikennevahingot ovat lähteneet taas kasvuun. Pyyntilupaohjaus on keskeinen keino vahinkojen hallinnassa.

Vahinkojen ennaltaehkäisemistä tuettiin muun muassa välittämällä syönninestoaineita sekä sähkö- ja metalliverkkoaitatarpeita suuririskisimmille kohteille. Kilpailutuksella pystyttiin hankkimaan torjuntatarvikkeita aikaisempaa edullisemmin.

Myös suurpetojen ja saukon aiheuttamia vahinkoja pyrittiin ennalta estämään poikkeuslupien kohdentamisella vahinkoa aiheuttaviin yksilöihin. Lisäksi vahinkojen ennaltaehkäisemistä tuettiin muun muassa välittämällä sähkö- ja metalliverkkoaitatarpeita suuririskisimmille kohteille.

Hylkeiden aiheuttamia vahinkoja pyrittiin ennalta estämään poikkeuslupien kohdentamisella vahinkoa aiheuttaviin yksilöihin.

Osallistuttiin edelleen Riistavahinkorekisteri-hankkeen määrittelytyöhön, toteuttamiseen ja testaamiseen yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön Tietopalvelukeskuksen kanssa. Hankkeessa on koottu eri viranomaisten tuottamat tiedot riistan aiheuttamista vahingoista yhteiseen tietojärjestelmään, jonka avulla niiden alueellista sijoittumista voidaan tarkastella karttasovelluksessa. Tietoja voidaan käyttää hirvieläinten verotussuunnittelun ja suurpetojen poikkeuslupien kohdentamisen tukena vahinkojen ennaltaehkäisemiseen.

<p>Huolehtia kattavasta sidosryhmien kuulemisesta ja osallistamisesta alueellisissa riistaneuvostoissa ja valtakunnallisissa riistaneuvostossa.</p>	<p>Toteutunut</p>
---	-------------------

Kaikilla Suomen riistakeskuksen toiminta-alueilla järjestettiin keväällä alueellisten riistaneuvostojen vetämänä sidosryhmäkuulemiset hirvikannan verotussuunnitteluun liittyen. Näissä tilaisuuksissa käsiteltiin tarpeen mukaan myös muihin riistaeläimiin liittyviä kysymyksiä. Alueelliset riistaneuvostot toimivat lisäksi kokoonkutsujina alueellisesti ajankohtaisissa sidosryhmätilaisuuksissa, joissa käsiteltiin vuonna 2014 erityisesti ja susikannan hoitosuunnitelmaan liittyviä asioita.

Valtakunnallisissa riistaneuvostossa käsiteltiin vuoden aikana hirvikannan hoitosuunnitelman jalkauttamiseen, metsähanhen kansainvälisen hoitosuunnitelman ja susikannan hoitosuunnitelman laatimiseen liittyviä asioita.

Valtakunnallisissa riistaneuvostossa käsiteltiin ja hyväksyttiin Suomen riistakeskuksen luonnonhoito- ja luonnonsuojelustrategia, jonka tavoitteena on linjata metsästäjien arkiluonnon hyväksi tekemän luonnonhoidon tavoitteita, sekä riistatalouden asemaa ja hyötyjä luonnonsuojelualueiden tuloksellisessa hoitossa.

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Valtionkonttorin ohjeistuksen mukaan valtion virastojen ja laitosten tilinpäätösraportin tulee sisältää tiedot laitoksen toiminnallisesta tuloksellisuudesta (toiminnallisesta tehokkuudesta: toiminnan tuottavuus, toiminnan taloudellisuus, toiminnan kannattavuus ja kustannusvastaavuus). Tästä on asetettu tavoitteet myös tulossopimuksessa:

<p>Suomen riistakeskuksen prosessiorganisaatiota päivitetään ja kehitetään strategiaa vastaavaksi. Prosessien ja prosessitiimien toimintaa ohjataan BSC- järjestelmällä ja prosessien onnistumista (laatu ja tehokkuus) mitataan. Toiminnan tehokkuutta ja laatua mitataan seurantajärjestelmällä.</p>	<p>Strategiasta johtuva organisaatiopäivitys valmisteilla 2015. Mittaristo toteutettu, kaikilla mittariston tunnusluvuilla ei ole vielä vertailupohjaa.</p>
--	---

Suomen riistakeskuksen strategiapäivityksen vaikutusta ei ole vielä otettu huomioon riistakeskuksen prosessiorganisaatiossa. (kts. kohta 2.2)

Tasapainotettu tuloskortti on käytössä strategian jalkauttamiskeinona kaksivaiheisesti: 1) Riistakeskuksen tuloskortti ja 2) prosessien tuloskortit. Henkilötason tulosasettelut tehdään tiimisopimuksissa ja kehityskeskusteluissa.

Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaristo on toteutettu. S luokittelu perustuu valtionhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman VaTu-hankkeessa päivitettyyn tulosprisman käsitteistöön, jotka ovat lyhyesti seuraavat:

Vaikuttavuus (sisällysluettelon kohta 2, mittarit liitteen 1 taulukoissa 1 ja 2)

Vaikuttavuus kuvaa toiminnan tavoitteeksi asetettujen yhteiskunnallisten tilojen aikaansaamisen astetta eli toiminnan ja suoritteiden vaikutusta kansalaisiin ja yhteiskuntaan suhteessa vaikutuksille asetettuihin tavoitteisiin. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittarit on esitetty liitteen 1 taulukossa 1.

Toiminnallinen tuloksellisuus (sisällysluettelon kohta 3, mittarit liitteen 1 taulukoissa 3, 4, 5 ja 6)

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun **toimivuudelle ja laadulle** asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta.

Tuottavuus on panosten ja tuotosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannontekijöinä. **Taloudellisuus** on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana.

Voimavarojen hallinta ja aikaansaannoskyky (sisällysluettelon kohta 4, mittarit liitteen 1 taulukossa 7)

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja henkilöstön kykyä aikaansaada tuloksellisuutta.

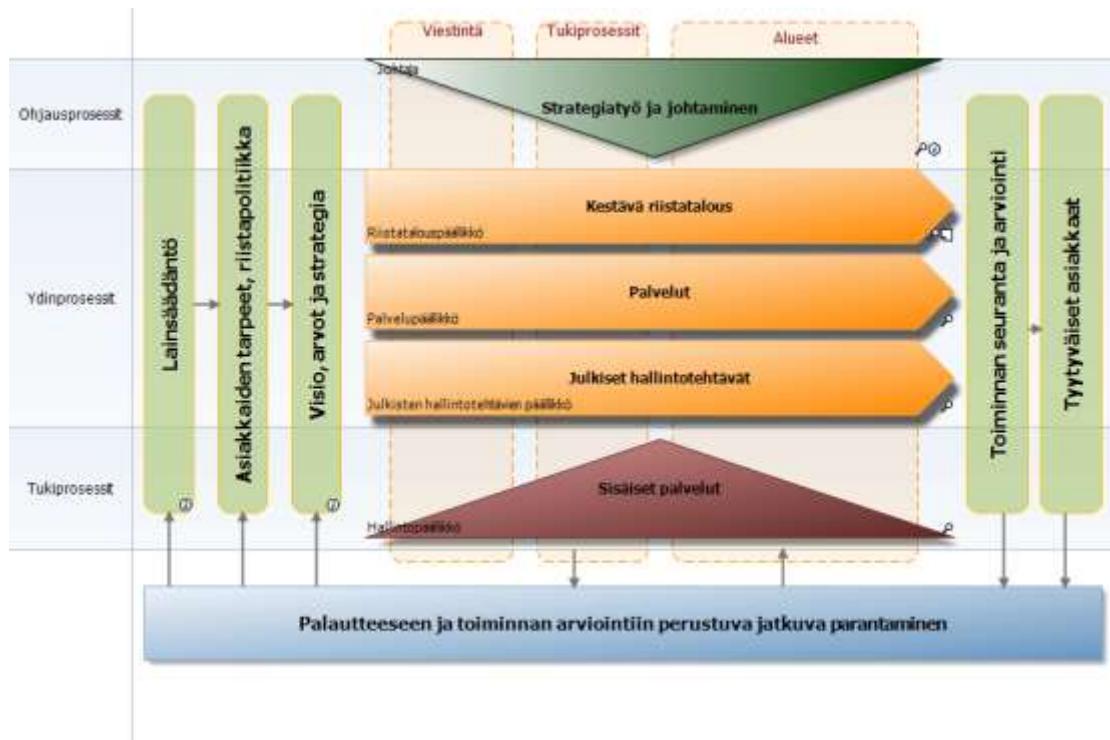
3.1. SUORITTEET JA KUVAUS TOIMINNASTA

Suomen riistakeskuksen toiminnan tuloksellisuuden seuraamiseksi mittariluvuiksi valittiin muutamia keskeisiä suoritteita, joiden lukuarvot on esitetty tarkemmin liitteen 1 taulukossa 3.

Seuraavassa laadullinen kuvaus prosessien tuottamista suoritteista toimintakertomuksen tapaan esitettynä.

Strategiatyö ja johtaminen

Suomen riistakeskus on prosessiorganisaatio, joka toimii 17 toimipisteessä. Suomen riistakeskuksella on toimipisteet jokaisella sen toiminta-alueella.

Vuosi 2014 oli Suomen riistakeskuksen neljäs toimintavuosi. Riistakeskuksen johtamisjärjestelmän toimielimet ovat hallitus, valtakunnallinen riistaneuvosto ja alueelliset riistaneuvostot (15). Riistakeskuksen hallitus piti toimintavuonna 5 kokousta ja valtakunnallinen riistaneuvosto neljä ja alueelliset riistaneuvostot kukin 4-5 kokousta. Riistaneuvostojen uusi toimikausi alkoi 1.8.2014 ja hallitus piti toimikautensa viimeisen kokouksen marraskuussa.

Riistakeskuksen operatiivisesta johtamisesta ja asioiden valmistelusta hallitukselle vastaa johtaja sekä hänen johdollaan toimiva prosessinomistajista ja viestintäpäälliköstä koostuva johtoryhmä. Johtoryhmällä oli kokoukset kuukausittain.

Toimielinten kokouspöytäkirjat ovat tallennettu ja saatavissa riistakeskuksen asiantuntijajärjestelmästä. (kirjaamo.riista.fi). Hallituksen, valtakunnallisen riistaneuvoston ja johtoryhmän kokoonpanot on esitetty liitteessä 3.

Riistakeskuksen hallitus tuotti alueet ja alueelliset riistaneuvostot osallistaen seuraavat raportointi- ja suunnitteluasiakirjat maa- ja metsätalousministeriölle.

- Vuotta 2013 koskevan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka toimi samalla myös tulossopimuksen mukaisena tulosraporttina. Maa- ja metsätalousministeriö hyväksyi sen tilinpäätöskannanotossaan kesällä 2014.
- Vuosia 2016–2019 koskevan Strategisen suunnitelman (TTS). Suunnitelmaan sisällytettiin tulossopimuksen seurantaneuvotteluiden avainkohdat.
- Samaten valmisteltiin vuotta 2015 koskeva toimintasuunnitelma ja talousarvio. Näihin sisällytettiin tulossopimuksen seurantaneuvotteluissa sovitut avaintulokset.

Edellä mainitut suunnitelmat on toimitettu maa- ja metsätalousministeriölle vahvistettavaksi vuoden 2015 valtionavustuspäätöksen yhteydessä. Suunnitelmat ja raportit on julkaistu riistakeskuksen kotisivuilla.

Suomen riistakeskuksen toiminnan vaikuttavuuden ja operatiivisen toiminnan tulokellisuuden mittaaminen tapahtuu mittaristolla, joka on kuvattu tämän kertomuksen liitteissä. Mittariston tavoitearvoista ja toteutumisesta neuvotellaan vuosittain tulossopimuksen seurantaneuvotteluissa ja tavoitteet ja tulokset kirjataan toimintasuunnitelmaan ja toimintakertomukseen.

Mittaristo ja sen toteumat vuodelta 2014 tuotettu. Tavoitearvokeskusteluja ei ole toistaiseksi käyty.

Suomen riistakeskuksen toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaristo ja tunnusluvut on esitetty liitteen 1 taulukoissa 1 ja 2.

Suomen riistakeskus kehittää ja seuraa riistaneuvostojen toimintaa niin, että ne toimivat aktiivisesti omassa roolissaan osana strategista suunnittelua sekä hoitosuunnitelma- ja verotussuunnitteluprosessia.	Toteutunut, jatkuvaa
--	----------------------

Valtakunnallisen riistaneuvoston ja alueellisten riistaneuvostojen toiminta vakiintui ja ne osallistuivat ja osallistivat sidosryhmiä hoitosuunnitelmahankkeiden valmisteluun (ks. tarkemmin kohta 1.2. ja Kestävä riistatalous/Riistakantojen hoitosuunnitelmat).

Alueellisten riistaneuvostojen toiminnan ja sidosryhmätyön onnistumista selvitettiin sidosryhmätutkimuksella. Alueellisten riistaneuvostojen sidosryhmätyön voidaan kyselyn perusteella katsoa käynnistyneen pääosin hyvin ja riistahallinto-organisaatio koetaan entistä organisaatiota objektiivisemmaksi toimijaksi. Erityisesti luonnonsuojelua lähellä olevat sidosryhmät näkevät kuitenkin vaikutusmahdollisuutensa vähäisiksi.

Riistaneuvostojen työn seuraamisen kehittämiseksi on järjestetty vuosittain seuranta- ja kehitysseminaari neuvostojen puheenjohtajille ja esittelijöille. Hirvikannan hoitosuunnitelma ja vuoden 2013 lopulla valmistunut maa- ja metsätalousministeriö suurpetopoliitiikan evaluointiraportti sekä vuonna 2014 valmistunut sudenhoitosuunnitelma nostivat kuitenkin esiin uusia haasteita riistaneuvostoille. Toiminnan kehitystyö jatkuu valmisteilla olevan ulkopuolisen arvioinnin jälkeen.

Suomen riistakeskus järjesti julkisen riistakonsernin kaksi strategiaseminaaria sekä osallistui konsernin johtoryhmän, strategia- ja ennakointiryhmän, it-strategiaryhmän sekä viestintäryhmän työhön.

<p>Kaikkien tulostavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain toukokuun 30. päivään ja lokakuun 30. mennessä pidettävissä Suomen riistakeskuksen ja maa- ja metsätalousministeriön välisessä seurantaneuvottelussa sekä toimintavuotta seuraavan maaliskuun 15. päivään mennessä laadittavan Suomen riistakeskuksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen perusteella. Tulostavoitteisiin liittyvien tunnuslukujen toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa.</p> <p>Lisäksi Suomen riistakeskuksen tulee tarvittaessa raportoida tai maa- ja metsätalousministeriön kanssa keskustella tulostavoitteiden toteutumasta sekä merkittävistä poikkeamista, jotka tulisi ottaa huomioon Suomen riistakeskuksen toiminnassa tai ohjauksessa.</p>	Toteutunut
---	------------

Tulossopimuksen väliraportointi hoidettiin toimintavuoden kolmella tulossopimuksen seurantaneuvottelulla. Tämä toimintakertomus- ja tilinpäätös toimii vuotta 2014 koskevana tulosraporttina. Tulossopimukseen ei ole toistaiseksi liittynyt tunnuslukuina annettuja tavoitteita. Seurantajärjestelmä antaisi siihen kuitenkin jatkossa mahdollisuuden.

Viestintä

Suomen riistakeskus kehittää viestintää niin, että Suomen riistakeskus tunnetaan riistatalouden objektiivisena asiantuntijaorganisaationa ja puolueettomana julkisten palveluiden tuottajana.	Toteutunut, jatkuvaa
---	----------------------

Viestintä ymmärretään Suomen riistakeskuksessa sekä johtamisen välineeksi että ydinprosessien palveluita ja tavoitteiden saavuttamista tukevaksi toiminnaksi. Suomen riistakeskuksen viestintä huolehtii niin sisäisesti kuin ulkoisesta viestinnästä.

Viestinnän onnistumista seurataan monin eri tavoin. Eri asiakasryhmille suunnatuilla nettikyselyillä selvitetiin viestinnän onnistumista sekä viestintätarpeita. Tulokset olivat varsin hyviä. Suomen riistakeskuksen käyttämä mediaseuranta Meltwater vaihdettiin huhtikuun alusta kotimaiseen ja edullisempaan Webnews-

monitoriin. Seurannat antoivat tuloksena lukuja, jotka osoittavat riistakeskuksen viestin menneen hyvin läpi eri viestintävälineissä. Suomen riistakeskuksen uskottavuus riista-alan asiantuntijana ja objektiivisena toimijana on vakiintunut. Suomen riistakeskus mielletään riista-alan yleisen edun valvojaksi.

Suomen riistakeskuksen mediajakelujärjestelmä on synkronoitu ja koko organisaatio toimii STTinfo -palvelun käyttäjänä.

Mediaseuranta toimii Webnewsmonitor-järjestelmässä, josta toimitetaan uutiskirjeenä mediaseurantareportti päivittäin riistakeskuksen lisäksi kaikille riistanhoitoyhdistyksille. Mediaseurantabanneri pyörii myös riista.fi -sivulla.

Riistan vuoksi -julkaisu toimii Suomen riistakeskuksen sidosryhmäjulkaisuna. Julkaisu toimitetaan alueellisten ja valtakunnallisen riistaneuvostojen jäsenille ja heidän edustamilleen sidostahoille. Tämän lisäksi julkaisua toimitetaan myös medialle ja esimerkiksi kirjastoille.

Riistakeskuksen blogia ”vapaata riistaa” pyöritettiin nettisivuilla. Blogi sai 17 000 kävijää.

Suomen riistakeskuksen Facebook-sivut on modernisoitu ja tilit ovat myös Twitterissä, YouTubessa sekä LinkedIn:ssä. Sivujen kautta linkitettiin ajankohtaisia riista-alan tiedotteita, tv- ja radio-ohjelmia sekä saatiin aikaan keskustelua ja muuta interaktiivisuutta. Facebookissa 5000 ”tykkääjän” raja ylitettiin syystalvella.

Suomen riistakeskuksen Avanssi-uutiskirje uudistettiin ja se toimii tehokkaasti sisäisen viestinnän kanavana. Avanssista tehtiin myös julkisempi versio, jota jaetaan riistakeskuksen hallituksen- ja riistaneuvostojen jäsenille. Julkisen riistakonsernin yhteisenä uutiskirjeenä toimii Sarvi, joka myös uudistettiin. Sarven osalta siirryttiin hyödyntämään konserniosakkaiden jo olemassa olevia uutisaineistoja, jotta päällekkäisestä työstä päästiin eroon.

Suomen riistakeskus osallistui Riihimäen Kansainvälisille Erämessuille ja Helsingissä Metsä-messuille. Tämän lisäksi oltiin mukana erilaisissa yleisötapahtumissa mm. Tampereen ja Turun seuduilla.

Metsästäjä ja Jägaren -lehdet jatkoivat perinteiseen tapaan riistakeskuksen tärkeimpinä viestintävälineinä. Vuoden 2014 aikana painettiin 6 numeroa, 408 sivua ja yhteensä noin 2,0 miljoonaa lehteä. Lehden sisältö ja laajuus noudattelivat aiempaa linjaa, eli lehti keskittyy pääasiassa julkisen riistakonsernin yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden tukemiseen eli sisältö koostuu poikkeuksetta aiheista, jotka tukevat sitä, että: 1) riistatalous tuottaa hyvinvointia, 2) metsästys ja riistanhoito ovat eettistä ja vastuullista, 3) riistakannat säilyvät elinvoimaisina ja 4) riistaeläinten aiheuttamat vahingot ovat kohtuullisella tasolla ja konfliktit hallinnassa.

Julkiset hallintotehtävät

Suomen riistakeskuksen tulee raportoida seurantaneuvottelussa ja toimintakertomuksen yhteydessä myös julkisten hallintotehtävien suorittamisesta. Raportin tulee sisältää myös tiedot kanteluista, oikaisuvaatimuksista ja valituksista.	Toteutunut
--	------------

Suomen riistakeskuksen julkisia hallintotehtäviä ovat riistahallintolain 2 §:n 1 momentin mukaiset tehtävät. Toimintavuoden aikana kehitettiin edelleen julkisiin hallintotehtäviin osallistuvien toimihenkilöiden työnjakoa ja toiminnan organisointia. Tällä voitiin osaltaan varmistaa toiminnan riippumattomuus ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattaminen.

Metsästyslainsäädäntöön tuli toimintavuoden aikana metsästyslain ja eri asetusten tasolla useita muutoksia, joilla oli vaikutusta julkisten hallintotehtävien hoitamiseen. Myös muussa lainsäädännössä tapahtuneet muutokset, joilla oli vaikutusta julkisten hallintotehtävien hoitamiseen, otettiin huomioon. Lisäksi huolehdittiin lainsäädännön ajantasaisesta täytäntöönpanosta ja ohjeistuksesta niin JHT-prosessin sisällä kuin yhteistyössä muiden prosessien ja riistanhoitoyhdistysten kanssa. Lisäksi julkisista hallintotehtävistä tiedotettiin aktiivisesti ja ylläpidettiin ajantasaisia JHT-materiaaleja riista.fi -sivustolla.

Toimintavuoden aikana suoritettiin asiakastytyväisyyskyselyt osana muita riistakeskuksen asiakastytyväisyyskyselyitä. Julkisiin hallintotehtäviin kuuluvat metsästäjärekisteri ja metsästäjävakuutus saivat hyvää palautetta asiakkailta. Sen sijaan lupahallintoon kohdistui edelleen kriittistäkin palautetta, mitä selit-

tänee muun muassa asiakkaiden subjektiiviset odotukset etenkin suurpetoja koskevien poikkeuslupapäätösten osalta.

Toimintavuoden aikana kehitettiin julkisten hallintotehtävien tarvitsemia rekistereitä ja tietojärjestelmiä yhdessä sisäisten palveluiden kanssa. Tietojärjestelmien kehittämisellä voitiin tehostaa tiedonkeruuta ja tiedonhallintaa sekä raportointimenettelyitä. Erityisesti jatkokehitettiin lupahallinnossa käytettävää WebLH:ta, johon avattiin pilottina sähköisen hakemisen mahdollisuus osalle lupatyypeistä. Lisäksi osallistuttiin Oma riista -palvelun kehittämiseen, mikä helpottaa, tarkentaa ja nopeuttaa saalisilmoitusten tekoa asiakkaan kannalta ja vähentää saalisilmoitusten käsittelyyn käytettävää työaikaa Suomen riistakeskuksessa. Palvelussa olevien lajien määrää lisätään vaiheittain.

Toimintasuunnitelman mukaisia esittelijöiden JHT-koulutuspäiviä ei järjestetty.

Yksityiskohtaisemmat JHT-toiminnan erittelyt seuraavissa alakohdissa.

Lupahallinto

Riistahallintolain voimaantulon ja metsästyslakiin tehtyjen muutosten myötä Suomen riistakeskus on hoitanut 1.3.2011 alkaen kaikkia metsästyslain mukaisia lupa-asioita. Lupahallinto on osa riistahallintolain 2 §:n 1 momentin mukaisia Suomen riistakeskuksen julkisia hallintotehtäviä.

Riistahallintolain 8 §:n 2 momentin mukaan julkisten hallintotehtävien päällikkö voi kirjallisesti määrätä Suomen riistakeskuksen henkilökuntaan kuuluvan käyttämään julkista valtaa sellaisissa riistahallintolain 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa, joiden käsittelemiseen ja ratkaisemiseen hänellä voidaan katsoa olevan riittävä koulutus ja kokemus. Ratkaisuvallan siirtomahdollisuus on tarpeen, koska Suomen riistakeskuksessa tehtävien päätösten määrä on niin suuri, ettei julkisten hallintotehtävien päälliköllä ole käytännössä mahdollisuuksia tehdä yksin kaikkia päätöksiä. Julkisten hallintotehtävien päällikkö on antanut ns. delegointimääräyksen 1.3.2011 ja sitä on myöhemmin muutettu muun muassa henkilöstömuutosten vuoksi. Määräysten nojalla esittelyjä ja päätöksentekoa voidaan hajauttaa Suomen riistakeskuksen aluetoimistoihin. Aluetoimistoihin hajautettu päätöksenteko ja esittely ovat asiakaslähtöistä ja joustavaa. Lisäksi se estää lupa-asioiden ruuhkautumista ja edistää päätöksenteon läheisyysperiaatteen toteutumista.

Suomen riistakeskus teki toimintavuoden aikana 3715 päätöstä (erittely päätöstyypeittäin liitteessä 3). Niistä 2 % koski metsästyslain 10 §:n mukaisia pyyntilupia ja 52 % 26 §:n mukaisia hirvieläimen pyyntilupia. Poikkeuslupia oli 29 %. Päätöksistä oli 17 % muita lupia ja muita julkisten hallintotehtävien päätöksiä.

Lakisääteiset vakuutukset

Metsästäjien ryhmävakuutus

Suomen riistakeskuksen julkisena hallintotehtävänä on metsästäjien ryhmävakuutuksen hankkiminen ja voimassa pitäminen. Metsästäjien ryhmävakuutusta koskeva vakuutus sopimus on tehty LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön kanssa. Metsästäjävakuutus on vuodesta 2000 alkaen ollut neliosainen sisältäen neljä vakuutuskokonaisuutta: 1) metsästäjän vastuuvakuutus, 2) metsästäjän yksityistapaturmavakuutus, 3) toimitsijan yksityistapaturmavakuutus ja 4) metsästyskoiran tapaturmavakuutus. Vakuutuksen piirissä ovat kaikki riistanhoitomaksun maksaneet.

Koiran tapaturmavakuutus on voimassa ainoastaan poliisin tai hätäkeskuksen toimeksiannosta tapahtuvassa, organisoidussa suurriistavirka-aputehtävissä (SRVA-toiminta). Suurriistavirka-aputehtäviä ovat eläimen jäljitys-, karkotus-, lopettamis-, kuljettamis- ja käsittelytehtävät. Näissä tehtävissä toimivilla riistanhoitomaksun maksaneilla henkilöillä on metsästäjävakuutukseen sisältyvän tavanomaisen vakuutusturvan lisäksi myös yksityistapaturmavakuutus mahdollisesti sattuvien tapaturmien varalta.

Vuoden 2004 elokuun alusta lähtien metsästäjävakuutus on ollut voimassa kaikissa Pohjoismaissa ja kaikissa EU-maissa enintään 60 vuorokautta kestäville metsästysmatkoilla. Vakuutuksista on tiedotettu metsästäjille Metsästäjä/Jägaren -lehdissä ja vakuutusten ehdot ovat löydettävissä muun muassa Internetistä www.riista.fi/palvelut -sivuilta.

Riistanhoitoyhdistysten eräiden toimihenkilöiden vakuutusturva

Suomen riistakeskuksen julkisena hallintotehtävänä on nimittämiensä riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöiden tehtävien hoitamiseen liittyvän riittävän vakuutusturvan hankkiminen ja voimassa pitäminen. Suomen riistakeskus on voimassa pitänyt toimintavuoden aikana vakuutusturvan nimittämilleen riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöille (metsästäjätutkinnon ja ampumakokeen vastaanottajat, metsästyksen valvojat ja riistavahinkolain (105/2009) 25 §:ssä tarkoitetuissa maastotarkastuksissa toimivat riistanhoitoyhdistysten edustajat). Vakuutusturva on ollut voimassa 1.10.2012 lukien ja se sisältää toiminnan vastuuvakuutuksen, oikeusturvavakuutuksen, yksityistapaturmavakuutuksen ja hallinnon vastuuvakuutuksen.

Vakuutuksista laadittiin päivitetty kirjalliset vahingonhoito-ohjeet ja ne toimitettiin riistanhoitoyhdistyksille.

Metsästäjärekisteri

Suomen riistakeskuksen julkisena hallintotehtävänä on pitää metsästäjärekisteriä, jota käytetään metsästäjien koulutuksen suunnitteluun ja neuvontaan, metsästyksen valvontaan sekä metsästyks- ja riistanhoitotoiminnan käytännön järjestelyihin sekä metsästyksen ja riistanhoitoon liittyvien muiden tehtävien hoitamiseen ja tilastojen laatimiseen (Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta 7 a §). Lisäksi metsästäjärekisteriä käytetään riistanhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden kokonaismäärän sekä metsästäjille lähetettävän riistanhoitomaksun tilillepanokortin osoitteiston selvittämiseen. Suomen riistakeskus on riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 a §:n 2 momentin mukaisesti antanut YAP Solutions Oy:lle toimeksiantona suoritettavaksi rekisterinpitoon ja käyttöön liittyviä tehtäviä.

Tässä tarkoituksessa YAP Solutions Oy huolehti kaikkien metsästäjien rekisteröinnistä sekä osoitteiden toimittamisesta metsästyskorttien ja valistuslehtien postitusta varten. Metsästäjärekisteriin rekisteröityjen metsästäjien osoitetiedot päivitettiin automaattisesti Itella Oyj:n toimittaman Väestörekisterikeskuksen (VRK) nimi-, osoite- ja kuolintietoihin perustuvan tiedoston avulla. Päivitys suoritettiin kerran viikossa.

Metsästysvuoden 2014–2015 riistanhoitomaksun maksukuitti (metsästyskortti) lähetettiin Metsästäjä ja Jägaren -lehtien vuoden 2014 kesänumeron (no 4) lisäkannessa kaikille niille metsästäjille, joiden henkilötunnus oli metsästäjärekisterissä täydellisenä. Riistanhoitomaksu oli mahdollista maksaa pankin, maksuautomaatin ja kotipäättteen lisäksi suoramaksuna ja e-laskuna. Metsästäjäkuntaa informoitiin e-laskumahdollisuudesta Metsästäjä ja Jägaren -lehtien numerossa 2. Suoramaksun ja e-laskun ennakkoilmoitus julkaistiin Metsästäjä ja Jägaren -lehtien numeron 3 takakannessa. Suoramaksumenettelyn ja e-laskutuksen piirissä oleville metsästäjille postitettiin maksukuitin sijasta ”maksettu” -merkinnällä varustettu pankkikortin kokoinen, muovitettu metsästyskortti. Lehtien metsästyskorttinumeron yhteenlaskettu painosmäärä oli 381 500. Osoitteellisia postitettuja lehtiä oli noin 367 750, joista suoramaksukortteja tai e-laskutuskortteja oli yhteensä 117 610.

Saapuvien maksusuoritusten kohdistaminen ja täsmäyttäminen kuului myös YAP Solutions Oy:n metsästäjärekisterin ylläpidosta saamaan toimeksiantoon. Vuonna 2014 saapuneet suoritukset tuloutettiin automaattisesti kymmenen päivän väliajoin maa- ja metsätalousministeriön tulotilille. Metsästäjärekisterin tietokanta varmistettiin viikoittain ns. peilaustekniikan avulla ja osaa varmistustietokannasta säilytettiin muualla kuin rekisteriä ylläpitävän yhtiön varsinaisissa toimitiloissa.

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan jokaisen, joka harjoittaa metsästyksiä tai toimii metsästyslain 28 §:ssä tarkoitettuna metsästyksen johtajana, on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu. Vuoden 2014 aikana riistanhoitomaksun suoritti 306 542 metsästäjää. Metsästäjämäärä laski vuoteen 2013 verrattuna 1 848 metsästäjällä.

Toimintavuoden aikana saatiin päätökseen vuoden 2013 aikana aloitettu metsästäjärekisterin ylläpidon kilpailuttaminen. Metsästäjärekisterin uudeksi ylläpitäjäksi valittiin Innofactor Software Oy, jolle rekisterinpitoon ja käyttöön liittyvät tehtävät siirtyivät 1.1.2015.

Riistavahinkorekisteri

Suomen riistakeskus osallistui Riistavahinkorekisterin kehittämiseen. Kehittämisprojekti päättyi 21.10.2014 ja Riistavahinkorekisteri siirtyi tuotantokäyttöön ja ylläpitovaiheeseen. Riistavahinkorekisterin jatkokehittämistä ja seuranta varten perustettiin ylläpitoryhmä ja Suomen riistakeskuksen edustajana ryhmässä toimii Ville Hokkanen. Maa- ja metsätalousministeriö valtuutti 28.3.2013 Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikön myöntämään ja delegoimaan sijaiselle käyttövaltuuksia maa- ja metsätalousministeriön omistamaan Riistavahinkorekisteriin MMM:n hallinnonalan pääsynhallintajärjestelmän (IAM) kautta. Valtuutus kattaa myös tietojen luovuttamispyyntöjen käsittelemisen ja ratkaisemisen Riistavahinkorekisteristä Suomen riistakeskuksen julkisena hallintotehtävänä. Toimintavuoden aikana toimittiin valtuutuksen mukaisesti. Riistavahinkorekisteriä käytettiin suurpetojen ja hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen, havaintojen ja saaliiden seurantaan sekä pyynti- ja poikkeuslupapäätösten valmisteluun.

Valitukset, oikaisuvaatimukset ja kantelut

Suomen riistakeskuksen tekemään riistahallintolain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen (1.9.2014 lukien) 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Valitukset tehtiin 31.8.2014 saakka maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Metsästyslain 41 §:ssä tarkoitettua poikkeuslupaa koskevassa asiassa valitusoikeus on myös sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan tehtiin toimintavuoden aikana 21 valitusta, jotka jakautuivat seuraavasti:

ML 26 §: 3 kpl

ML 41 a §:n 1 momentti: 1 kpl (susi)

ML 41 b §:n 1 momentti: 17 kpl (koskivat yhteensä 26 päätöstä)

Alueellisiin hallinto-oikeuksiin tehtiin toimintavuoden aikana 12 valitusta, jotka jakautuivat seuraavasti:

ML 26 §: 6 kpl

ML 41 a §:n 1 momentti: 4 kpl (susi)

ML 41 a §:n 3 momentti: 1 kpl (karhu)

ML 52 §:n 3 momentti: 1 kpl

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta antoi toimintavuoden aikana 21 ratkaisua valituksiin, jotka olivat tulleet vireille toimintavuonna tai aiemmin. Kahdessa ratkaisussa (toinen rauhoittamattomia lintuja koskeva poikkeuslupa ja toinen ns. vahinkoperusteinen susipoikkeuslupa) valitukset hylättiin. 19 ratkaisun osalta, jotka koskivat rauhoittamattomia lintuja koskevia poikkeuslupapäätöksiä, päätöksen täytäntöpanokieltoa koskeva vaatimus hylättiin ja varsinaisen pääasia ratkaistaan myöhemmin valituslautakunnan tekemän siirtopäätöksen perusteella hallinto-oikeudessa.

Hallinto-oikeudet antoivat toimintavuoden aikana 11 ratkaisua (9 valitusta hylättiin (ratkaisut koskivat kahdessa tapauksessa rauhoittamattomia lintuja koskevia poikkeuslupapäätöksiä (ML 41 b §), viidessä tapauksessa hirven pyyntilupapäätöksiä (ML 26 §), yhdessä tapauksessa koiran kouluttamista ilvekselle päätöstä (ML 52 §:n 3 mom.) ja yhdessä tapauksessa kannanhoidollista karhupoikkeuslupapäätöstä (ML 41 a §:n 3 mom.)) ja 2 valitusta jätettiin tutkimatta (ratkaisut koskivat vahinkoperusteisia susipoikkeuslupapäätöksiä (ML 41 a §:n 1 mom.)).

Korkein hallinto-oikeus antoi toimintavuoden aikana 10 ratkaisua. Kahdeksassa tapauksessa valitus hylättiin (4 rauhoittamattomia lintuja koskevaa poikkeuslupapäätösvalitusta (ML 41 b §), 2 vahinkoperusteista susipoikkeuslupaa koskevaa valitusta (ML 41 a §:n 1 mom.), 1 kannanhoidollista ilvespoikkeuslupaa koskevaa valitus (ML 41 a §:n 3 mom.) ja 1 liikuntarajoitteista lupaa koskeva valitus (ML 41 §:n 3 mom.)). Yhdessä, kanadanhanhea koskevassa ratkaisussa, joka koski ns. hygieniaperustaista poikkeuslupaa pesimäajalla (ML 41 b §), korkein hallinto-oikeus totesi Suomen riistakeskuksen ja maaseutuelinkeinojen valitus-

lautakunnan päätösten olleen lainvastaisia. Yhdessä, kiljuhanhen maahantuontia koskevassa ratkaisussa (ML 42 §), korkein hallinto-oikeus palautti asian Suomen riistakeskukselle uuteen käsittelyyn. Suomen riistakeskus siirsi asian sittemmin toimivaltaisen ELY-keskuksen ratkaistavaksi.

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimitettiin toimintavuoden aikana yksi täydentävä lausunto (ML 41 a §:n 3 momentti: ilves kannanhoidollinen metsästys).

Toimintavuoden aikana ratkaistiin yksi metsästäjäjutkintoa koskeva oikaisuvaatimushakemus (ei muutosta riistanhoitoyhdistyksen ratkaisuun). Lisäksi käsiteltiin yksi hirvieläimen pyyntilupiin ja siihen liittyvään riistapäällikön päätöksentekomenettelyyn liittyvä kanteluasia (kantelu ei aiheuttanut toimenpiteitä).

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies antoi toimintavuoden aikana ratkaisun julkisuuslain 6 §:n 3 momentin mukaisessa päätöksen tiedoksiantoon hakijalle liittyvässä kanteluasiassa. Suomen riistakeskuksen julkiset hallintotehtävät täsmensivät välittömästi kantelun perusteella sisäisiä ohjeistuksia, eikä apulaisoikeusasiamiehen myöhemmin antama ratkaisu johtanut muihin toimenpiteisiin.

Apulaisoikeuskansleri antoi toimintavuoden aikana ratkaisun rauhoittamattomia lintuja koskevien poikkeuslupien täytäntöönpanoa koskeneeseen kanteluun. Maa- ja metsätalousministeriö antoi ratkaisun perusteella apulaisoikeuskanslerille sen pyytämän selvityksen, jossa maa- ja metsätalousministeriö totesi, ettei sen ole silloisessa tilanteessa tarvetta ryhtyä asiassa toimenpiteisiin, koska Suomen riistakeskus on oma-aloitteisesti täsmentänyt poikkeuslupapäätösten välittömän täytäntöönpanon perusteluja.

Riistanhoitoyhdistyksiin liittyvät julkiset hallintotehtävät

Riistanhoitoyhdistysten eräiden toimihenkilöiden kouluttamiset ja nimittämiset

Riistahallintolain voimaantulon myötä riistanhoitoyhdistysten julkisissa hallintotehtävissä toimivien toimihenkilöiden koulutusvaatimukset täsmentyivät, ts. metsästyksenvalvojaksi sekä ampumakokeen ja metsästäjäjututkinnon vastaanottajaksi voidaan nimittää henkilö, joka on hyväksytysti suorittanut Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman koulutuksen. Tämän seurauksena Suomen riistakeskus käynnisti vuonna 2011 koulutukset, joissa koulutettiin valtaosa riistahallintolain 2 §:n 1 momentin 3-5 kohdan nojalla nimitettävistä riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöistä (metsästyksenvalvojat, ampumakokeen vastaanottajat, metsästäjäjututkinnon vastaanottajat ja riistavahinkolain 25 §:ssä tarkoitetut maastotarkastuksissa toimivat riistanhoitoyhdistysten edustajat). Toimintavuoden aikana järjestettiin riistanhoitoyhdistysten tarpeiden mukaan lisäkoulutuksia (yhteensä 38 koulutustilaisuutta).

Riistahallintolain mukaan riistanhoitoyhdistyksen toimihenkilöksi voidaan nimittää se, joka on täyttänyt 18 vuotta, on täysivaltainen ja tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva. Suomen riistakeskus nimitti toimintavuoden aikana riistanhoitoyhdistysten esityksestä uusia metsästyksenvalvojia, ampumakokeen vastaanottajia, metsästäjäjututkinnon vastaanottajia ja riistavahinkolain 25 §:ssä tarkoitettuja maastotarkastuksissa toimivia riistanhoitoyhdistysten edustajia. Toimintavuoden lopussa nimitettyjä oli seuraavasti: 2306 metsästyksenvalvojaa, 12554 ampumakokeen vastaanottajaa, 1549 metsästäjäjututkinnon vastaanottajaa ja 784 riistavahinkolain 25 §:ssä tarkoitettua maastotarkastuksissa toimivaa riistanhoitoyhdistysten edustajaa (kaikki yhteensä 17193).

Riistanhoitoyhdistysten eräiden toimihenkilöiden ohjaus ja valvonta

Riistahallintolain mukaan riistanhoitoyhdistysten ampumakokeen vastaanottajien, metsästäjäjututkinnon vastaanottajien ja metsästyksenvalvojien sekä riistavahinkolain 25 §:ssä tarkoitettujen maastotarkastuksissa toimivien riistanhoitoyhdistysten edustajien ohjaus ja valvonta kuuluvat Suomen riistakeskuksen julkisiin hallintotehtäviin. Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikkö on antanut riistanhoitoyhdistyksille kirjalliset ohjeet ampumakokeiden järjestämisestä (päivitys 17.12.2014), metsästäjäjututkintojen järjestämisestä (päivitys 12.1.2015) ja metsästyksen valvonnan järjestämisestä (6.9.2012). Lisäksi julkisten hallintotehtävien päällikkö on antanut riistanhoitoyhdistyksille kirjallisen ohjeen ampuma-aselain mukaisten harrastustodistusten antamisesta (9.6.2011).

Toimintavuoden aikana annettiin tarpeen mukaan riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöille riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien hoitamiseen liittyvää neuvontaa ja ohjausta. Lisäksi päivitettiin ohje riistanhoitoyhdistyksille esityksistä eräiden toimihenkilöiden nimittämisestä (1.9.2014).

Suomen riistakeskukseen ei tullut toimintavuoden aikana riistanhoitoyhdistysten ampumakokeen hyväksymistä koskeviin päätöksiin liittyviä oikaisuvaatimushakemuksia (ks. riistahallintolaki 30 §).

Riistanhoitoyhdistysten toiminta-alueiden vahvistaminen

Riistahallintolain 11 §:n mukaan riistanhoitoyhdistysten toiminta-alueet vahvistaa Suomen riistakeskus asianomaisen riistanhoitoyhdistyksen tai asianomaisten riistanhoitoyhdistysten esityksestä. Toimintavuoden aikana tällaisia esityksiä ei tullut Suomen riistakeskukselle.

Riistanhoitoyhdistysten yhdistäminen ja jakautuminen

Riistahallintolain 12 §:n mukaan riistanhoitoyhdistykset, jotka haluavat yhdistyä tai jakautua, tekevät asiasta yhteisen esityksen Suomen riistakeskukselle. Toimintavuoden aikana tällaisia esityksiä ei tullut Suomen riistakeskukselle.

Muut julkiset hallintotehtävät

Metsästyskieltomerkinnot

Metsästyslain 78 a §:n mukaan tuomioistuimen on ilmoitettava metsästäjärekisterin pitäjälle sekä kieltoon määrätyn henkilön kotipaikan poliisille ratkaisustaan, jolla on määrätty metsästyskielto. Tuomioistuimen velvollisuudesta tehdä ilmoitus merkitsemällä ratkaisusta tieto oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään tai toimittamalla tiedot Oikeusrekisterikeskukselle niiden välittämiseksi metsästäjärekisterin pitäjälle ja kieltoon määrätyn kotipaikan poliisille säädetään oikeusministeriön asetuksella. Tietojen merkitsemisestä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään annetun oikeusministeriön asetuksen (1024/2010) 6 §:n mukaan Oikeusrekisterikeskuksen on toimitettava tuloste ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä metsästyskieltoa koskevaksi ilmoitukseksi kieltoon määrätyn henkilön kotipaikan poliisille ja metsästäjärekisterin pitäjälle käräjä- tai hovioikeuden määrättyä henkilön metsästyslain mukaiseen metsästyskieltoon. Oikeusrekisterikeskuksen tekemien ilmoitusten mukaisesti Suomen riistakeskus teki toimintavuoden aikana metsästäjärekisteriin 43 metsästyskieltomerkinnot, jotka koskivat 42 metsästäjää.

Lupien peruuttaminen

Metsästyslain 10 a §:n mukaan Suomen riistakeskus voi poliisin tai rajavartiolaitoksen esityksestä peruuttaa voimassaolevan 10 tai 26 §:ssä tarkoitetun **pyyntiluvan**, jos luvan saaja rikkoo tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Sama koskee olennaista lupaehtojen rikkomista. Toimintavuoden aikana tällaisia esityksiä ei tullut Suomen riistakeskukselle.

Metsästyslain 41 e §:n mukaan Suomen riistakeskus voi poliisin tai rajavartiolaitoksen esityksestä peruuttaa voimassaolevan **poikkeusluvan**, jos poikkeusluvan saaja rikkoo tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Sama koskee olennaista lupaehtojen rikkomista. Toimintavuoden aikana tällaisia esityksiä ei tullut Suomen riistakeskukselle.

Saalisraportoinnit

Suomen riistakeskus on velvollinen toimittamaan saalistilastot maa- ja metsätalousministeriölle metsästysasetuksen (666/1993) 9 ja 44 §:n sekä metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 7 ja 8 §:n nojalla. Suurpetojen ja saukon osalta poikkeuslupiin liittyvät saalisraportoinnit on toteutettu kuukausiraportein. Lisäksi Suomen riistakeskus on mahdollistanut maa- ja metsätalousministeriölle pääsyn Suomen riistakeskuksen poikkeuslupapäätösarkistoon poikkeuslupien (metsästyslain 41 §:n mukaiset poikkeuslupapäätökset) valvontaa varten. Suurpetoihin liittyvät poikkeusluvut ovat lisäksi julkisesti saatavilla osoitteessa: <http://suurpetopoikkeusluvut.riista.fi>.

Suomen riistakeskus on ylläpitänyt ja kehittänyt toimintavuonna luontodirektiivin 12 artiklan velvoittamana tahattomasti pyydystettyjen ja tapettujen sekä myös muutoin kuolleena löydettyjen luontodirektiivin liitteessä IV tarkoitettujen riistaeläinten (susi, ilves, karhu ja saukko) sekä luontodirektiivin liitteessä II olevan ahman seurantajärjestelmää yhteistyössä muiden viranomaisien, mm. Poliisihallituksen ja Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) sekä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (1.1.2015 alkaen Luonnonvarakeskus) kanssa. Lisäksi Riistavahinkorekisteri mahdollistaa entistä paremmin tahattomasti pyydystettyjen ja tapettujen, esimerkiksi autokolareissa kuolleiden, yksilöiden seurannan, tilastoinnin ja alueellisen tarkastelun Riistavahinkorekisteriin kuuluvan karttasovelluksen avulla.

Suomen riistakeskus on tehnyt toimintavuonna yhteistyötä myös Suomen ympäristökeskuksen kanssa luontodirektiivin liitteeseen IV kuuluvien lajien hallussapidon, kuljetuksen ja kaupan pitämisen osalta ns. Cites-asetuksen puitteissa.

Lintudirektiivin artiklassa 9 säädetty raportti sekä luontodirektiivin artiklassa 12 ja 16 säädetty raportit tulee toimittaa ympäristöministeriöön sekä tiedoksi maa- ja metsätalousministeriölle.	Toteutunut
--	------------

Lintudirektiivin raportti vuodelta 2013 toimitettiin ympäristöministeriöön ja tiedoksi maa- ja metsätalousministeriöön 23.9.2014. Raportoinnit toteutettiin ns. Habides -järjestelmällä, joka on EU:n komission tuottama PC-pohjainen sovellus, lupakohtaisesti käyttäen apuna tätä varten erikseen Weblupahallintasuvelukseen kehitettyä raportointityökalua (Habides-xml). Raportointityökalulla voitiin tuottaa poikkeuslupapäätösten tietosisältö Habides -järjestelmän vaatimassa xml-muodossa.

Yhteensä lintudirektiivin raporttiin käytiin lävitse 1391 lintulajikohtaista poikkeuslupapäätöstä vuodelta 2013. Nämä sisälsivät myös Luonnontieteellisen keskusmuseon ns. rengastusluvut ja lajikohtaisesti Finavian lentokentillä (maa- ja metsätalousministeriön luvalla) lentoturvallisuuden takaamisen vuoksi ammutut riistalinnut ja rauhoittamattomat linnut. Luontodirektiivin osalta raportoinnissa oli ns. välivuosi, ja seuraava luontodirektiivin 12 ja 16 artiklan mukainen raportointi toteutetaan vuonna 2015.

Suomen riistakeskuksen tulee tarkistaa, että pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten pyyntilupamaksut on maksettu ao. valtion tulotilille saalisilmoitusten mukaisesti. Suomen riistakeskuksen tulee hirven osalta helmikuun loppuun mennessä ja muiden pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten osalta maaliskuun loppuun mennessä toimittaa maa- ja metsätalousministeriölle erittely maksetuista maksuista samoin kuin erittely mahdollisista perittävisistä maksuista ja palautettavista liikasuorituksista	Toteutunut
--	------------

Suomen riistakeskus noudatti toimintavuoden aikana pyyntilupamaksutarkkailussa prosessikuvausta, joka laadittiin vuonna 2011 Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuksen ja siitä syntyneen tarkastusraportin sekä Valtiontalouden tarkastusviraston ja maa- ja metsätalousministeriön virkamiesten kanssa käytyjen tarkentavien keskustelujen perusteella.

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (615/1993) 5 §:n mukaan, jos pyyntiluvan saaja ei suorita pyyntilupamaksua määräajassa, Suomen riistakeskuksen on pantava se maksuun. Käytännössä tämä toteutuu, kun maksamattomista pyyntilupamaksuista tehdään saamisen ulosottohakemus paikalliselle ulosottoviranomaiselle. Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoperustetta sääde-

tään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Suomen riistakeskus ei käynnistänyt toimintavuoden aikana ulosotto toimintoja.

Toimintavuoden aikana sovellettiin käytäntöä, jonka mukaan jos pyyntiluvansaaja on maksanut pyyntilupamaksuja liikaa, hänen tulee hakea maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosastolta liika suoritusta kirjallisesti tai sähköpostilla osoitettuna Suomen riistakeskukselle (ohje: www.riista.fi/Palvelut/Lomakepalvelu/Hirvijahdin_lomakkeet/Virheellisen_pyyntilupamaksun_palauttaminen). Hakemuksen oikeellisuus tarkastettiin Suomen riistakeskuksessa (vertaillaan pyyntiluvansaajan ilmoittamat saaliit ja maksetut pyyntilupamaksut) ja mikäli haettu summa on oikein, hakemus välitettiin hyväksymismaininnalla maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosaston yhteyshenkilölle. Maa- ja metsätalousministeriöstä hakemus siirretään maksuun. Pyyntilupamaksujen liikasuoritushakemuksia välitettiin maa- ja metsätalousministeriölle: hirvet 11 kpl, 4 808 euroa ja valkohäntäpeurat 3 kpl, 576 euroa. Kaikki liikaa pyyntilupamaksuja maksaneet eivät hakeneet saataviaan.

Pyyntilupamaksutarkkailun raportit on toimitettu metsästysvuoden 2013–2014 osalta hivistä 25.2.2014 ja muista hirvieläimistä 11.3.2014.

Metsästysvuotta 2014–2015 koskeva raportointi annetaan vuoden 2015 aikana.

Kestävä riistatalous

Riistakantojen hoitosuunnitelmat

Maa- ja metsätalousministeriö antoi Suomen riistakeskuksen tehtäväksi valmistella luonnos uudesta Suomen susikannanhoitosuunnitelmasta vuoden 2014 aikana. Luonnos valmistettiin Suomen riistakeskuksen ja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (nyk. Luonnonvarakeskus) yhteistyön ja maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa toimintavuoden aikana.

Hoitosuunnitelman valmistelun yhteydessä kansalaisilla oli mahdollisuus osallistua päivitystyöhön sähköisen keskustelufoorumien kautta 20.3.- 18.6.2014 välisenä aikana. Laajemmin suomalaisten näkemyksiä kannanhoitoon selvitettiin laajalla kansallisella susikyselyllä, johon vastasi 1618 suomalaista.

Suunnitelman laadinnassa haluttiin etsiä ratkaisuja susikonfliktiin kuulemalla erityisesti niitä ihmisiä, jotka elävät susilauman vaikutusalueella. Susireviirialueilla järjestettiin 10 työpajaa, joissa keskityttiin susireviireillä asuvien kansalaisten kanssa toimenpiteiden löytämiseen ja luomiseen. Työpajat järjestettiin 2.9. - 2.10.2014 välisenä aikana.

Suomen riistakeskuksen alueellisten sidosryhmätahojen kuulemiseksi järjestettiin lokakuussa 15 tilaisuutta eri puolilla Suomea. Poronhoitoalueen erityiskysymyksiin toimenpiteitä pohdittiin poronhoitoalueen työpajassa. Lisäksi erillisessä teemaseminaarissa pohdittiin suden genetiikkaa ja koirasusikysymystä. Susikannan hoidon toimenpiteet pohjautuvat pitkälti kansalaisten tuottamiin perusteltuihin näkemyksiin kannanhoidosta. Hoitosuunnitelmaluonnos luovutettiin maa- ja metsätalousministeriölle joulukuussa.

Suomen riistakeskus jatkoi yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa kansainvälisen taigametsähänhisuunnitelman laadinnan koordinoitua. Tavoitteena oli valmistella hoitosuunnitelma, johon muutoreitin maat voivat sitoutua ja jonka avulla koko levinneisyysalueen metsästyspainetta voidaan säädellä niin, että kanta palautuu elinvoimaiseksi.

Hoitosuunnitelmaluonnos valmistui marraskuussa ja se lähetettiin AEWA:n kautta muuttoreitin jäsenvaltioiden kommentoitavaksi. Hoitosuunnitelman pääideana on sopeutuva metsästyksen säätely (Adaptive Harvest Management), jonka avulla metsästyspaine mukautetaan taigametsähänhen kehitykseen erilaisien kantaindikaattoreiden ja ajantasaisen riistatiedon avulla. Avainasemassa suunnitelman toimenpiteiden kehittämisessä on laskentojen tehostaminen talvehtimisalueilla ja maakohtaisen metsästyskiintiöjärjestelmän kehittäminen. Alustavien analyysien mukaan nykyinen kestävä metsästyskiintiö muuttoreitin alueella olisi vain noin 5000 taigametsähänheä. Saaliin pysyminen tämän verotusmäärän alla voisi kääntää kannan nousuun.

Hoitosuunnitelma on tarkoitus hyväksyä seuraavassa AEWA:n kokouksessa syksyllä 2015 ja sen toimeenpano alkaisi koko muuttoreitin alueella 2016.

Suomen riistakeskus jalkauttaa hoitosuunnitelmien tavoitteita käytännön toimenpideohjelmien ja hankeytävän kautta. Hoitosuunnitelmiin liittyvät 2014 kehittämishankkeet esitetään liitteessä kaksi.

Riistatieto

Ajantasaisen riistatiedon keräämistä ja sen käyttöä hallintopäätöksissä edistettiin kahden osa-alueen yhteistoiminnalla: toisen työ liittyy laskentojen aktivoimiseen ja niiden tuottaman tiedon käyttömuotojen asiakaslähtöiseen kehittämiseen metsästys oikeudenhaltijoiden näkökulmasta ja toisen osa-alueen tavoitteena on kehittää riistatietojärjestelmiä konserniyhteistyön avulla.

Riistatiedon keräämisen aktivoimisen painopistealueena oli edelleen riistakolmiolaskentojen tehostaminen ja tavoitteita tuettiin erillisellä kolmiokampanjalla. Kesälaskennassa tavoitteena oli lisätä laskettujen kolmioiden määrää yleensä ja erityisesti suositeltuna laskenta-aikana 26.7. - 3.8.2014, jolloin tulokset ehtivät metsästysaika-asetuksen päätöksentekoon. Käyttöön otettiin uusi riistakolmiot.fi -palvelu, jotta metsästysaikojen määrittämisen päätösketjun vaatima nopeus ja joustavuus paranisivat. Uuden palvelun kautta palautettiin 73 % tuloksista kun vuotta aiemmin nettipalautusprosentti oli 63. Riistakolmiot.fi-palvelu sai erittäin hyvää palautetta. Riistakolmioita laskettiin kesälaskennassa ennätykselliset 941.

Osallistuttiin yhteistyössä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa riistakolmiot.fi -palvelun rakentamiseen ja aloitettiin petoyhdyshenkilöjärjestelmän kehittämissyhteistyö. Kehittämistyön tavoitteena on parantaa havaintoaineiston laatua ja kattavuutta sekä yhtenäistää käytäntöjä koulutuksella ja havaintoverkoston organisoinnilla.

Riistavahinkorekisteriä hyödynnettiin karhu- ja ilvespoikkeuslupien tietojen hankinnassa. Hirvieläinvahinkojen osalta (liikenne-, maa- ja metsätalous) rekisteri saatiin käyttöön keväällä 2014.

Riistatiedon monipuoliseen käyttöön tähtäävän tietokannan (Oma riista) kehittämistä jatkettiin.

Riistatietoon liittyvien tavoitteiden toteutumista on kuvattu myös kohdassa 2.1.

Riistakantojen verotussuunnittelu

Metsäpeurakannan osapopulaatioiden hoitoa jatkettiin Kainuun toiminta-alueella mm. tukemalla Riista- ja kalatalouden järjestämän helikopterilaskennan toteuttamista. Kainuun osapopulaation yksilömäärä oli noin 800. Kainuussa turvattiin erillisrahoituksen mahdollistamana metsäpeuran rotupuhtautta sekä avustettiin Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitosta peurakannan kehitykseen vaikuttavien tekijöiden selvittämisessä. Kainuussa suurpetoja koskevia poikkeuslupia pyrittiin mahdollisuuksien rajoissa kohdistamaan metsäpeuran päälaidunalueille Kuhmoon ja Sotkamoon.

Metsäpeuralaskentaa ei toteutettu lumenpuutteen takia Suomenselällä vuonna 2014, mutta 2013 laskennan tietojen mukaan peurakannan tila oli vakaa ja helikopterilaskennassa havaittiin 1065 yksilöä. Pohjanmaalla kerättiin metsäpeurakannan rakennetietoa, jota saatiin 151 laumahavainnosta.

Hirvieläinten aiheuttamia maatalousvahinkoja korvattiin Riistavahinkorekisterin mukaan 66 092 euron arvosta ja metsätalousvahinkoja noin 315 000 euron arvosta. Hirvikolareiden määrä nousi edellisestä vuodesta noin 3 % ja kolareita oli 1622 kpl.

Hirvieläinten verotussuunnittelun osalta vuonna 2014 keskityttiin yhdenmukaistamaan verotussuunnitteluprosessia kaikilla tasoilla. Pääpaino oli hirvitalousaluekohtaiseen verotussuunnittelujärjestelmään siirtymisen valmistelussa, mutta samalla osallistuttiin hirvikannan mallinnuksen kehittämiseen RKT:n ja Jyväskylän yliopiston matematiikan ja tilastotieteen laitoksen kanssa. Hirvitalousalueet määriteltiin riistanhoitoyhdistysten, aluetoimistojen ja hirvitutkimuksen yhteishankkeena ja maa- ja metsätalousministeriö vahvisti ne loppuvuodesta 2014.

Toimintavuoden aikana uudistettiin voimakkaasti hirvenmetsästäjien ja metsästyksen johtajien koulutusmateriaaleita. Niiden osalta päätavoitteena oli lisätä tietoutta valikoivan verotuksen menetelmistä hirvikannan rakenteen tasapainottamisessa.

Suomen riistakeskuksen koordinoi hirvitietojärjestelmän kehittämishanketta, jonka tavoitteena on helpottaa hirvenmetsästyksen aikaista metsästysseurojen päätöksentekoa hirvikannan rakenteen parantamiseksi ja kannan koon säätelemiseksi.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen analyysi edellisen syksyn metsästyksen vaikutuksesta hirvikantaan valmistuu vuosittain 15.3. mennessä, jolloin kannanhoidon suunnitteluketju on mahdollista käynnis-

tää. Alueiden omista, alustavista kanta- ja verotustarvearvioista luovuttiin, jotta päästäisiin yhtenäiseen toimintatapaan, joka perustuu tutkimuksen hirvikantatietoihin.

Valkohäntäpeurakannan maa- ja metsätaloudelle aiheuttamat vahingot pysyivät kohtuullisella tasolla. Peurakolareiden määrä nousi edellisestä vuodesta noin 17 % ja kolareita oli 5296 kpl. Valkohäntäpeurakolarit keskittyvät voimakkaasti Etelä- ja Lounais-Suomen alueelle. Kolarimäärät ovat viime vuosien aikana kasvaneet selvästi.

Suurpetokantoja hoidettiin lajikohtaisten hoitosuunnitelmien mukaisesti. Yleispiirteenä voidaan todeta ilveksen kannanhoidollisten suurimpien sallittujen saalismäärien (poikkeusluvut) pysyminen edellisen vuoden tasolla läntisessä Suomessa ja laskeminen itäisessä Suomessa.

Karhun osalta poikkeuslupakiintiö laski hieman. Koko maan karhukannan arvioitiin pienentyneen hieman edellisestä vuodesta. Kannan alenemista on kanta-arvion mukaan tapahtunut keskisessä Suomessa ja lännessä. Itäisessä Suomessa karhukanta vahvistui hieman. Kannan kehitykseen reagoitiin vähentämällä pyyntimääriä keskisessä Suomessa ja Pohjanmaalla. Idässä pyyntimäärä kasvoi hieman.

Karhu- ja ilveskannan hoidon suunnittelua kehitettiin direktiivilajien verotussuunnittelun osaprosessissa. Keväällä 2014 kokoonnuttiin maa- ja metsätalousministeriön, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen ja Suomen riistakeskuksen yhteistoimintaneuvotteluun ilves- ja karhukannan hoidon osalta.

Ilveskannan hoidon osalta poronhoitoalueen eteläpuolinen Suomi jaettiin kahteen kiintiöalueeseen. Län-
tisessä Suomessa päädyttiin jatkamaan verotustasolla, jonka pitäisi mahdollistaa tihentymäalueiden on-
gelmiin vastaamisen. Itäisessä Suomessa verotustasoa laskettiin, koska kannan kasvu on siellä jo monilla
alueilla taittunut tai kääntynyt laskuksi. Poikkeuslupien suuntaamisessa käytettiin vuonna 2013 aloitettua
menettelyä, jossa kannanhoidollinen pyynti suunnataan korostuneemmin ilvestiheimmille alueille. Ilves-
kanta-arviota tarkentavia hankkeita, mm. erillislaskentoja, jatkettiin, mutta poikkeuksellisen vähäluminen
talvi esti erillislaskentojen toteuttamisen.

Kestävä metsästy

Suomen riistakeskus osallistui metsästyslain 38 §:n mukaiseen metsästysrajoituksia koskevaan asetusvalmisteluun ja laati Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa esityksen metsäkanalintujen ja metsähanhen metsästyksen rajoittamistarpeista maa- ja metsätalousministeriön käyttöön.

Vuonna 2014 päätavoitteena oli kehittää edelleen tuoreen riistakolmiotiedon käyttöä metsäkanalintujen metsästysaikojen määrittämisessä. Tiedon käsittelyketjua hallinnossa kiristettiin edelleen, jotta mahdollisista rajoituksista ehdittäisiin tiedottaa metsästäjille tehokkaammin. Tämä vaati joustavuutta ja lisähenkilöresurssien kohdentamista riistantutkimuksessa laskentatietojen tallentamiseen. Riistakolmiolaskennoissa oli ensimmäistä kertaa käytössä internetpohjainen riistakolmiot.fi -sovellus, jolla havainnot saadaan suoraan tietokantaan ilman työlästä käsin tallennusta. Tämä nopeutti tiedonkäsittelyketjua.

Kesän 2014 riistakolmiolaskennoissa lintutiheydet olivat lähes keskimääräiset lukuun ottamatta riekkoa, jonka tiheys on selvästi pitkäaikaiskeskiarvoa alhaisempi. Metson, teeren, pyyn ja riekon yhteistiheys, 19 yksilöä metsämaan neliökilometrillä, oli hieman alhaisempi kuin edellisvuosina keskimäärin. Vaikka metsäkanalintulajien tiheydet olivat kohtuullisia, heikensi kylmä alkukesä kaikkien lajien poikuetuottoa. Metson, teeren, pyyn ja riekon pyyntiaikoja rajoitettiin monilla alueilla nimenomaan heikon poikastuoton perusteella.

Metsähanhi rauhoitettiin vuonna 2014 kokonaan. Rauhoituksella pyrittiin vähentämään maamme pesimäkantaan kohdistuvaa metsästyspainetta. Metsähanhen metsästy voidaan avata uudestaan, mikäli taigametsähanhikannan havaitaan elpyvän ja lajille laadittu kansainvälinen hoitosuunnitelma hyväksytään AEWA:n osapuolikokouksessa Saksassa syksyllä.

Suomen riistakeskus on koordinoanut kansainvälisen hoitosuunnitelman laatimista yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Hoitosuunnitelman pääideana on hanhikannan hoidon ja verotuksen menetelmien yhtenäistäminen lajin muuttoreitin valtioiden välisen yhteistyön avulla. Keinona on sopeutuva metsästyksen säätely (Adaptive Harvest Management), jossa mahdolliset kiintiöt määritetään muun muassa kanta- ja pesimämenestystietojen perusteella.

Riistavahinkojen estäminen

Riistavahinkojen ehkäisemisen painopistealueena oli hirven aiheuttamien metsä- ja maatalousvahinkojen ja karhujen mehiläistaloudelle ja kotieläintiloille aiheuttamien vahinkojen torjunta. Riistavahinkojen ennaltaehkäisymateriaalia välitettiin toiminta-alueiden kautta vahinkojen estoon koko maassa. Yleisimpiä artikkeleita olivat hirvieläinten syönninestoaineet ja erilaiset sähkö- ja metalliverkkoaidat, joiden avulla suurpetojen tai hirvieläinten pääsy vahinkokohteille pyritään estämään.

Kilpailutuksen avulla pystyttiin hankkimaan torjuntatarvikkeita aikaisempaa edullisemmin. Lisäksi toiminta-alueilla annettiin vahinkojen ennaltaehkäisemiseen liittyvää neuvontaa ja tuotettiin yhteistä ohjelmateriaalia, jotta tietous toimivista suojausmenetelmistä ja vaihtoehdoista lisääntyy.

Hirvivahinkojen ehkäisyyn hankittiin 12 000 litraa Trico-syönninestoainetta, jota jaettiin aluetoimistojen kautta vahinkokohteiden metsänomistajille. Lisäksi toimitettiin kasvinviljelytiloille hirvieläinvahinkojen estämiseksi sähköaitapaketteja 20 kappaletta ja verkkoaitapaketteja 11 tilalle yhteensä 11,1 km. Hirvivahinkojen estämiseen välitettiin keltaista huomionauhaa. Osallistuttiin hologrammiheijastinkokeiluun pienten hirvieläinkolarien ehkäisemiseksi aitaamattomilla tieosuuksilla tiheillä valkohäntäpeura ja metsäkauris alueilla.

Suurpetovahinkojen torjumiseen tarkoitettuja aitapaketteja suunnattiin etenkin alueille, joille susi- ja karhukannat ovat viime vuosina levittäytyneet. Karhun mehiläistaloudelle aiheuttamien vahinkojen torjuntaan liittyvien tukipyyntöjen määrä on selvässä kasvussa Etelä- ja Länsi-Suomen alueella, jossa karhukanta on levittäytynyt alueille, joissa harjoitetaan runsaasti mehiläistarhausta. Vuonna 2014 välitettiin 249 mehiläistarhaukseen tarkoitettua aitapakettia mehiläistarhaajille. Kotieläinten suojauksen sähköaitapaketteja toimitettiin 34 tilalle yhteensä 58,6 km.

Susikelloja kokeiltiin osana vaihtoehtoisten menetelmien kehittämistyötä. Kelloja jaettiin ajokoirajärjestön paikallisorganisaation kautta Pohjois- Savoissa ja Pohjois-Karjalassa. Kokeilua laajennettiin läntisen Suomen susialueelle ja kelloja hankittiin lisää kokeiluun 100 kpl.

SRVA (Suurriistavirka-apu) -toimintaa koordinoitiin koko maassa yhteisessä kehittämishankkeessa tehtyjen linjausten mukaan. Yhteistoiminta muun muassa poliisiviranomaisten kanssa oli laajaa. Hirvieläinkolareissa loukkaantuneiden eläinten jäljitys ja ihmisasutuksen lähelle tulleiden suurpetojen karkotus olivat yleisimmät toimenpiteet, joita hoidettiin kattavasti poliisilaitoskohtaisten sopimusten pohjalta.

Suurpetojen aiheuttamia kotieläinvahinkoja kirjattiin vuonna 2014 265 tapahtumaa. Korvauksia niistä maksettiin noin 385 000 euroa. Näistä karhujen mehiläistaloudelle aiheuttamia vahinkoja oli 156 tapausta ja niistä maksettiin korvauksia noin 147 000 euroa. Susien aiheuttamia koiravahinkoja ilmoitettiin korvausten hakua varten 36 ja niistä maksettiin korvauksia noin 110 000 euroa.

Suomen riistakeskuksen suurpetoasiantuntija osallistui kotimaassa susikannan hoitosuunnitelman valmisteluun osallistumalla susikannan genetiikka ja koirasusi kysymys -työpajaan Turussa elokuussa, reviiityöpajaan Kuhmossa syyskuussa sekä vastaamalla poronhoitoalueen susityöpajan valmistelusta lokakuussa. Lisäksi suurpetoasiantuntija osallistui eri hankkeisiin ja työryhmiin mm. poronhoitoalueen suurpetoneuvottelukunnan jäsenenä, Lapin Liiton porotyöryhmän jäsenenä sekä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen PETTU- hankkeen (Petoeläinten vaikutukset porotalouden tuottavuuteen ja kannattavuuteen – poronhoidon bioekonominen systeemimalli apuna vaikutusten arvioinnissa) ohjausryhmän varapuheenjohtajana. Näiden lisäksi suurpetoasiantuntija järjesti yhdessä Lapin ELY- keskuksen kanssa maaseutuelinkeinoviranomaisille suurpetovahinkojen maastokatselmuskoulutuksen Hossassa syyskuussa.

Riistatalouden edistäminen

Riistataloutta edistettiin erilaisten kehityshankkeiden avulla. Ne kytkeytyvät myös hoitosuunnitelmatyötapaan ja hanketyötavan tavoitteena on jalkauttaa hoitosuunnitelmien toimenpidesuosituksen käytännön toiminnaksi. Tavoitteena on saada riistataloutta edistäviä elementtejä osaksi maa- ja metsätalouden sekä luonnonsuojelun toimintatapoihin ja lisätä toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä laajentaa rahoitus pohjaa.

Suomen riistakeskuksella oli toimintavuonna käynnissä Life+ hanke, joita rahoitetaan Euroopan Unionin Life+ luonnonsuojelurahastosta:

- Return of the Rural Wetlands -hankkeen tavoitteena on ennallistaa kosteikkoja sekä edistää hallintorajattua ylittävää viranomaisyhteistyötä kosteikkojen hoidossa

Merkittävä yhteistyöhanke riistatalouden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta oli Suomen riistakeskuksen ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiion Hyvän metsänhoidon suositukset riistapainotuksella -yhteishanke. Sen puitteissa kuvattiin riistataloutta edistäviä metsänhoitotapoja, jotta sellaiset maanomistajat, joiden arvomaailmaan riista-asiat kuuluvat, voivat tarvittaessa ohjata oman metsänsä hoito riistaa suosivaan suuntaan. Hanke liittyy läheisesti metsälakien uudistamistyöhön, jonka päätavoitteena on tarjota entistä moniarvoisempia metsänhoidon vaihtoehtoja maanomistajille. Uudet Hyvän metsänhoidon suositukset riistapainotuksella julkaistiin elokuussa. Tämän hankkeen lisäksi Suomen riistakeskuksen edustajat olivat mukana Metsänhoidon suositusten laatimisen ohjaus- ja johtoryhmässä.

Suomen riistakeskus valmisteli metsäalan toimijoiden (Suomen metsäkeskus ja UPM Kymmene) Taiga-Grouse Life+ hankehakemuksen, jonka tavoitteena on edistää metsä- ja riistatalousammattilaisten yhteistyötä metsäkanalintujen elinympäristöjen hoidossa osana kestävästä metsätaloutta. Hankehakemus valmistui syyskuussa ja jätettiin komission käsittelyyn. Hankehakemuksen budjetti oli noin 11 miljoonaa euroa.

Metsäteemaan liittyi myös Askel riistametsään -hanke, jota rahoitettiin METSO- hankevaroilla.

Suomen riistakeskuksen edustajat osallistuivat kutsuttuina asiantuntijoina maa- ja metsätalousministeriön asettaman työryhmään, jonka tehtävänä on luoda esitys maatalouden uudeksi ympäristöohjelmaksi. Lisäksi riistakeskuksen edustaja on jäsenenä Kansallisen biodiversiteettistrategian seurantaryhmässä.

Toimintavuoden aikana valmisteltiin ja hyväksyttiin (hallitus ja valtakunnallinen riistaneuvosto) Suomen riistakeskuksen luonnonhoito- ja luonnonsuojelustrategia, jonka tavoitteena on linjata metsästäjien arkielämän luonnonhoidon tavoitteita, sekä riistatalouden asemaa ja hyötyjä luonnonsuojelualueiden tuloksellisessa hoidossa.

Tarkempi lista riistatalouden edistämisen kehityshankkeista löytyy liitteestä kaksi 2.

Palvelut

Asiakaspalvelu ja neuvonta

Asiakaspalvelun ja neuvonnan asiakkaina ovat kansalaiset, joille tarjotaan palveluita vastauksina heidän riistatalouteen liittyviin kysymyksiinsä tai ongelmiinsa. Näitä palveluita on ollut tarjolla sähköisessä muodossa Suomen riistakeskuksen kotisivuilla, minkä lisäksi Suomen riistakeskuksen toimihenkilöt ovat antaneet henkilökohtaista neuvontaa mm. puhelimitse ja sähköpostitse. Sähköisten palveluiden kehittymisen myötä yleisön yhteydenotot ovat viime vuosina pääsääntöisesti vähentyneet koko maassa ehkä pääkaupunkiseutua lukuun ottamatta. Toisaalta esimerkiksi suurpetokantojen kasvun ja uusille elinalueille leviämisen myötä suurpetoihin liittyvät tietotarpeet ovat lisääntyneet.

Asiakaspalvelu ja neuvonta -osaprosessiin kuuluu ns. asiakaspalvelurinki, joka toimii riistakeskuksen asiakaspalvelunumerossa (029 431 2001, arkisin klo 9-15) ja jossa puhelut yhdistyvät ringissä mukana oleville henkilöille tietyn vuorottelujärjestelmän mukaisesti. Pääsääntöisesti asiakkaat saavat vastaukset suoraan asiakaspalveluhenkilöiltä, mutta tarvittaessa puhelut voidaan yhdistää tietylle toimihenkilölle tai asiantuntijalle. Asiakasneuvotat ovat osallistuneet asiakaspalvelukoulutuksiin. Asiakaspalvelussa on käytössä myös erillinen sähköpostiosoite, johon asiakkaat voivat lähettää sähköpostitse viestejään ja josta heille toimitetaan vastaus sähköpostitse. Asiakaspalvelussa hoidettiin puheluita vuoden 2014 aikana yhteensä 3238 kpl ja sähköpostiviestejä 1138. Puheluiden määrä oli edellisen vuoden tasoa, mutta sähköpostikyselyiden määrä kasvoi reilut 20 prosenttia.

Uuden metsästäjän palvelut

Uuden metsästäjän palvelut -osaprosessin avainasiakkaina ovat metsästyksestä kiinnostuneet kansalaiset, joiden tavoitteena on suorittaa metsästäjätkinto. Suurin asiakasryhmä ovat nuoret ja koululaiset, joten myös nuorisotyön kehittäminen ja edellytysten luominen on olennainen osa tuotettavaa palvelua. Uudel-

le metsästäjälle tarkoitettuja muita palveluita ovat erilaisen metsästyksen liittyvän herätämateriaalin ja tutustumismateriaalin tuottaminen, tiedon jakaminen metsästäjätkinnon koulutustilaisuuksista ja metsästäjätkinnoista sekä metsästäjätkintoon liittyvän materiaalin tuottaminen. Myös metsästäjätkintojen kouluttajien ohjeistaminen ja valmentaminen sisältyy osaprosessiin.

Vuoden 2013 aikana laadittiin suunnitelma metsästäjätkinnon uudistamiseksi ja projektipäällikkö nimettiin loppuvuodesta. Hanke käynnistyi projektipäällikön vetämänä vuoden 2014 alussa ja hankkeessa toimii erillinen projektiryhmä, jossa on jäsenenä mukana myös riistakeskuksen ulkopuolisia tahoja. Hanke on edennyt hyvin niin tutkinnon, oppimateriaalin kuin tutkintomateriaalin uudistamistyössä. Tulevaisuuden tavoitteena on sähköinen tutkinnon suorittamisjärjestelmä, mikä ei kuitenkaan ole ensivaiheessa vielä mahdollista.

Suomen riistakeskus oli jälleen mukana myös ”uuden metsästäjän paketin” suunnittelussa ja laadinnassa. Tämä materiaalipakettihanke tehtiin yhteistyössä Suomen Metsästäjäliiton ja Metsähallituksen kanssa ja paketin saivat postitse kaikki 1.9.2013–31.8.2014 välisenä aikana metsästäjätkinnon suorittaneet, noin 7000 henkilöä. Lisäksi näitä materiaalipaketteja toimitettiin riistanhoitoyhdistyksiin, jotka jakoivat niitä tutkinnon suorittaneille loppuvuoden 2013 aikana ja myös muissa tilaisuuksissa. Nuorisotoiminnan edistäminen sekä erilaisten pilotointien, kuten erä- ja kalakerhojen, kehittäminen ja tukeminen olivat varsin laajaa, samoin kuin yhteistoiminta myös muiden kuin riista-alan nuorisotoimintaa tekevien tahojen kanssa.

Metsästäjäpalvelut

Osaprosessin avainasiakkaina ovat riistanhoitomaksunsa maksaneet metsästäjät. Heille tuotetaan metsästäjärekisteriin ja -vakuutukseen liittyviä palveluita, huolehditaan metsästykskorttijärjestelmästä ja juridisesta sekä eettisestä valistuksesta ja tuotetaan konkreettista riistatietoa sekä tietoa mm. lainsäädännön muutoksista. Monien tehtävien hoitaminen tehdään ja koordinoidaan yhteistyönä muiden Suomen riistakeskuksen ydin- ja osaprosessien kanssa.

Suomen Metsästäjäliitto ry:n kanssa tehtiin yhteistyötä vuonna 2013 laaditun metsästäjien koulutusstrategian jalkauttamiseksi.

Vuoden aikana laadittiin haaskojen pitoon liittyvät eettiset ohjeet metsästäjille.

Suomen riistakeskuksen aluetoimistot järjestivät lukuisia tilaisuuksia esimerkiksi hirvieläinten metsästyksen tai suurpetoasioihin liittyen, ja Suomen riistakeskuksen toimihenkilöt osallistuivat myös moniin muiden tahojen isännöimiin tilaisuuksiin luennoitsijoina ja asiantuntijoina.

Viestintäprosessin tuottama Metsästäjä/Jägaren lehti on riistakeskuksen keskeisin palvelutuote sekä väline muiden palveluiden esittelyyn.

Riistanhoitoyhdistysten tukiprosessi

Erityistä painoa annetaan riistanhoitoyhdistysten tukiprosessille.

Toteutunut osin, jatkuvaa

Riistahallintolain säätämisen yhteydessä edellytettiin, että Suomen riistakeskuksen tulee kiinnittää erityistä huomiota riistanhoitoyhdistysten toiminnan tukemiseen. Määrätietoisien taloudellisten voimavarojen kasvattamisen ohella toimintaa tuetaan myös muilla tavoin, kuten koulutusta ja neuvontaa tarjoamalla, koulutus- ja muuta materiaalia tuottamalla, toiminnanohjaajien työtä kehittämällä sekä mm. tietoteknisillä ratkaisuilla. Osaprosessin avainasiakkaina ovat etenkin riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjaajat. Toiminnanohjaajien, riistanhoitoyhdistysten muiden toimihenkilöiden sekä riistanhoitoyhdistysten tarpeita on kartoitettu mm. erilaisten koulutustilaisuuksien ja työpajojen yhteydessä.

Valtakunnallisella tasolla osaprosessissa toimivat rhy-koordinaattori, rhy-koulutussuunnittelija ja SRVA-vastaava sekä sisäisiin palveluihin sijoittuva rhy-taloustaloustukihenkilö. Aluetasolla riistanhoitoyhdistysten tuki jalkautuu aluetoimistoihin sijoittuvien rhy-taloustukihenkilöiden (15) ja metsästys- ja riistataloustukihenkilöiden (ml. SRVA) (15) roolien kautta sekä riistapäälliköiden toimenkuvaan sisältyvän hallinto- ja riistataloustuen kautta. Riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien hoitamiseen osallistuvien yhdistysten toimihenkilöiden tieto- taidon ylläpitoa ja kouluttamista varten on aluetoimistoissa riistasuunnittelijoilla JHT-kouluttajan rooli.

Riistanhoitoyhdistysten tilikartta, tasekirja ja koko talousohjeistus uusittiin pari vuotta sitten samoin kuin yhdistyksille tarkoitettu toimintalomakkeisto. Yhteistyössä MMM:n määräämän tilintarkastajan kanssa laadittiin ohje rhy:iden toiminnantarkastuksesta. Nämä tuovat edelleen haasteita ja paljon tehtävää riistanhoitoyhdistysten suuntaan tarjottavalle neuvonnalle ja ohjaukselle. Tietynlainen tyytymättömyys uudistuksiin, vaatimuksiin ja muihin riistahallintolain mukanaan tuomiin muutoksiin ja lisääntyneeseen työmäärään heijastuu edelleen riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjaajilta ja puheenjohtajilta herkästi saatavassa palautteessa. Mm. sähköisten järjestelmien käyttöönotto riistanhoitoyhdistyksissä koetaan toisaalla hyvänä kehityksenä ja toisaalla kuormittavana lisätyönä.

Taloushallinnon ja hallinnon koulutusmateriaali uudistettiin vuonna 2013 ja sitä käytettiin toiminnanohjaajien koulutuksessa. Taloushallinnon tukihenkilöille järjestettiin koulutuspäivät marraskuussa.

Suomen riistakeskuksen kaikki aluetoimistot järjestivät koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjaajille ja puheenjohtajille ajankohtaisista aiheista. Etenkin toiminnanohjaajille järjestettiin edelleen tilaisuuksia uudistuneesta taloushallinnosta, tietojärjestelmistä, kuten OmaRiistasta, ja hallinnosta, kuten rhy:iden roolista itsenäisenä toimijana ja työnantajana. Marraskuussa oli Tampereella kolmepäiväinen peruskurssi uusille toiminnanohjaajille. Kurssille osallistui 18 toiminnanohjaajaa.

SRVA-toiminnassa vakiintuneen kolarihirvieläinten jäljittämisen ja lopettamistoiminnan ohien ovat tulleet yhä keskeisemmiksi erilaiset suurpetoihin liittyvät ongelmalliset tilanteet ja niihin varautuminen. Riistakeskukselle hankittiin vuonna 2013 suurpetojen karkotustoimintaa varten viisi FN303 karkotuslaitetta, jotka hajasijoitettiin todennäköisimmille käyttöalueille aluetoimistoihin. Laitteiden käytöstä on annettu erilliset ohjeet aluetoimistoille ja laitteita saavat käyttää vain siihen erikseen koulutetut henkilöt. Käyttökokemuksia on kertynyt muutamista tilanteista. Poliisilaitosten ja riistanhoitoyhdistysten väliset ns. kolarieläinsopimukset uusittiin ajantasaisiksi.

Sisäiset palvelut

Tukipalvelut/sisäiset palvelut

Tukipalvelut vahvistivat toimintavuoden aikana strategista tavoitetta, jossa henkilötyöpanoksia siirretään organisaatiossa tukipalveluista ydinprosessien käyttöön. Toisaalta luotiin teknisillä ratkaisuilla edellytykset hajautetusti tapahtuvalle työtavalle maantieteellisesti hajallaan olevassa organisaatiossa.

Infrastruktuuripalvelut

Tietojärjestelmätuella on riistakeskuksessa eräänlainen agentin rooli suhteessa muihin prosesseihin. Useimmat luotavat palvelut rakentuvat jonkinlaiselle sähköiselle järjestelmälle. Tietojärjestelmätuen tehtävänä on osallistua ja vaikuttaa ydinprosessien tarvitsemien järjestelmien määrittelyyn ja varmistaa, että minkäänlaista ei-toivottua fragmentoitumista ei pääse tapahtumaan ja että kokonaisuus pysyy hallinnassa ja julkisen riistakonsernin tietohallintostrategian raameissa.

<p>Suomen riistakeskus osallistuu julkisen riistakonsernin (maa- ja metsätalouden hallinnonalan) tietohallintostrategian toimeenpanoon kehittämällä tietojärjestelmiä yhdessä laaditun riistakonsernin kokonaisarkkitehtuurin tavoitetilan mukaisesti, ja edistämällä omalta osaltaan Julkisen riistakonsernin tietojärjestelmien yhteentoimivuustavoitteita.</p>	<p>Jatkuvaa</p>
---	-----------------

Suomen riistakeskus osallistui riistakonsernin it-ohjausryhmän toimintaan. Keväällä 2014 ryhdyttiin toteuttamaan laitosten välisenä yhteistyönä järjestelmäkehityksen toteuttamissuunnitelmaa, eli julkisen riistakonsernin yhteisten järjestelmien Road Mapia. Työn tuloksena on syntymässä tietojärjestelmäkokoisuus, joka nivoo eri toimijoiden tuottaman riista- ja asiakastiedon yhteiseen julkaisualustaan ja pääsynhallintaan sekä vähentää päällekkäisyyksiä.

Kesällä käyttöön otetussa Oma Riista-palvelussa tallennetaan saalisilmoitukset sekä voidaan hallita metsästäjän omia tietoja. Kehittyneet paikkatieto-ominaisuudet ovat lisänneet riistatiedon luotettavuutta, ajantasaisuutta sekä tarkkuutta. Rekisteröityminen on toteutettu Vetuma-palvelun avulla. Toteutettu Oma Riista -kirjautumismoduli otettiin käyttöön myös riistakolmiot.fi -palvelussa. Vuonna 2015 Oma Riista -tunnuksella kirjautuminen laajenee Riistavahinkorekisteriin sekä Metsähallituksen palveluihin.

Syksyllä 2014 alkoi silloisen RKT:n hallinnoima hirvitetietojärjestelmä -hanke. Riistakeskus osallistui järjestelmäkokonaisuuden toteuttamiseen sovitun työnjaon mukaisesti tuottaen yhteistyökumppaninsa kanssa järjestelmän teknistä osuutta.

Suomen riistakeskuksen edustajat osallistuivat riistavahinkorekisterin toteuttamishankkeeseen ohjausryhmän jäsenen sekä järjestelmäomistajan rooleissa. Vuoden 2014 aika toteutettiin hirvieläinten pyyntilupa- ja saalistietojen tuonti riistakeskuksen Lupahallintojärjestelmästä riistavahinkorekisteriin.

Taloushallinto ja hankinnat

Taloushallinnon osa-alueita ja toimintoja hoidetaan Suomen riistakeskuksessa hajautetusti organisaation eri toimipisteistä. Taloushallinnon osaamista on keskitetty, jotta ydintoiminnoille saadaan vapautettua resursseja.

Taloushallinnon perusprosessien toiminnallisuutta ryhdyttiin analysoimaan mm. sisäisen tarkastuksen raporttien perusteella. Laskunkierrätyksen yksinkertaistaminen päätettiin toteuttaa vuoden 2015 puolella. Tällöin tulee kyseeseen myös laskujen vastaanoton ulkoistaminen.

Työtuntien kirjaaminen tapahtuu toimihenkilön työrooleihin perustuen. Näin voidaan tarkasti selvittää roolien todellinen työmäärän ja kohdentaa kustannukset paremmin eri prosesseille ja projekteille. Vuosi on jaettu kolmeen seurantaosaan, joiden osalta jakautumista seurattiin sekä tuntien kohdentumisen, että kokonaistuntien kertymisen osalta. Tuntien jakautuminen prosesseille ilmenee liitteen 1 taulukosta 7. Työtuntien kokonaiskertymän seuranta käytettiin myös ennaltaehkäisevästi työtuntikertymien tasaamiseksi.

Vuoden aikana toteutettiin viisi hirviin ja suurpetoihin liittyvää vahinkojen ennakkotorjunta- ja suojausmateriaalin hankintaa julkisella hankintamenettelyllä. Toimintavuoden 2014 hankintamenettelyt onnistuttiin toteuttamaan ilman valituksia.

Riistakeskus vastaa vuodesta 2014 alkaen riistanhoitoyhdistyksille tulevan valtionavustuksen ohjaamisesta riistanhoitoyhdistyksille, sen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista sekä yhdistysten puolesta valtionavustuksen raportoinnista valtionavun myöntäjälle.

Tavoitteen määräaika siirrettiin vuoteen 2015, koska yhdistysten valtionosuutta koskevaa lainsäädäntöä on tarkennettava

Suomen riistakeskus valmistautui vastaamaan vuoden tavoitteen mukaisesti riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen hoitamisesta ja maksatuksesta vuonna 2014. Siihen liittyvä prosessi hahmoteltiin syksyn 2013 aikana. Tavoitteen toteuttaminen siirrettiin seuraavalle vuodelle, koska siirto edellyttää lainsäädäntöpohjan tarkennuksia.

Informaatiopalvelut

Luottamushenkilöiden sähköinen asiakirjojen jakelu otettiin pilottikäyttöön keväällä 2014. Jakelu toteutettiin suoraan Dynasty -asianhallintajärjestelmästä. Pilottikäytön aikana todettiin, että kyseessä olevia asiakirjoja ei voitane laittaa suoraan julkiseen jakeluun. Varsinainen käyttöönotto päätettiin toteuttaa siten, kun tunnistautumisen voidaan toteuttaa Oma Riista -palvelun kirjautumisen kautta.

Asianhallintajärjestelmässä otettiin käyttöön toiminnanohjaussuunnitelma, joka helpottaa asianhallinnan hajautettua käyttöä sekä mahdollistaa asteittaisen sähköiseen arkistointiin siirtymisen.

Varastotoimintojen osalta jatkettiin toimivimpien käytäntöjen selvitystyötä. Toimitilaratkaisun myötä nykyisenlaista varastopalvelua ei voida ylläpitää. Ratkaisumalleja haettiin eri palveluntarjoajien kanssa.

Käännöstuen osaprosessi toimii riistakeskuksessa siten, että kaikki käännöstyöt ohjataan käännösvastavalle, joka hoitaa käännöstrafiikin omatoimisesti alihankintana tai delegoi pienemmän käännöstyön jollekin riistakeskuksen henkilölle. Toimintavuonna käännätettiin 46 erillistä toimeksiantoa ulkopuolisilla kääntäjillä. Riistakeskuksen sisäisenä työnä toteutettiin 145 erillistä pienempää käännöstä. Käännöksistä 95 % tehtiin suomesta ruotsiin.

3.2. PALVELUKYKY JA LAATU

Palvelukyky kuvaa asiakaspalvelun toimivuudelle ja laadulle asetettujen tavoitteiden toteutumisen astetta.

Suomen riistakeskuksen toiminnallisen tuloksellisuuden mittaristo ja tunnusluvut on toteutettu toimintavuonna ja esitetty liitteessä 1 seuraavasti: Mittaaminen perustuu taulukon 3 suoritteisiin. Suoritteiden laadun mittaristo on taulukossa 4.

3.3. TOIMINNAN TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS

Tuottavuus on panosten ja tuotosten suhde, kun panokset ilmaistaan tuotannontekijöinä.

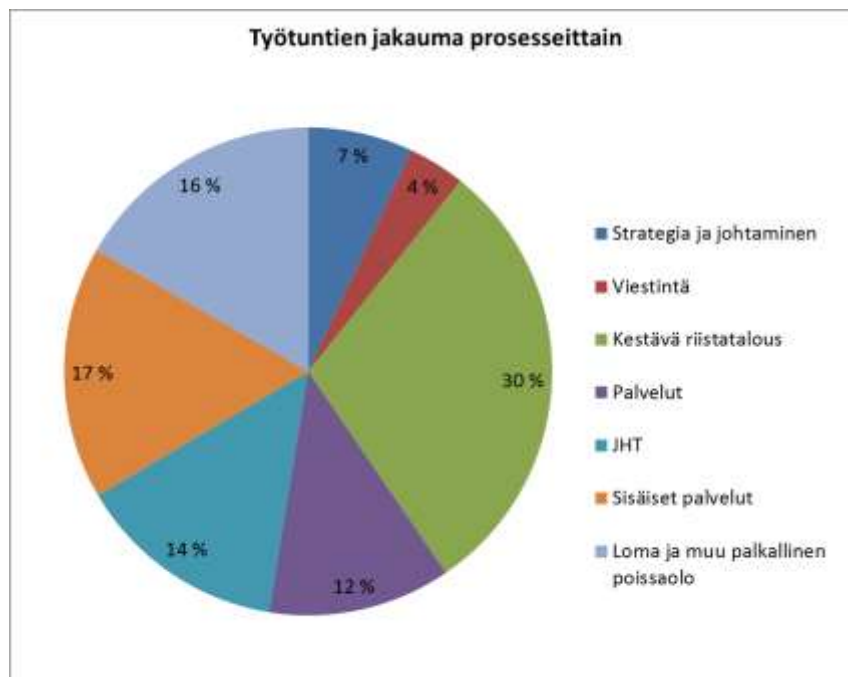
Taloudellisuus on tuotosten ja panosten suhde, kun panokset ilmaistaan rahana.

Toiminnan tehokkuutta ja laatua mitataan seurantajärjestelmällä	Toteutettu
---	------------

Toiminnan tuottavuuden selvittämiseksi tarvitaan siis tietoa suoritteista ja suoritteiden tuottamiseen kuluudesta työmäärästä. Taloudellisuuden määrittämiseksi tarvitaan tietoa tuotantopanosten hinnasta.

Tuottavuuden ja taloudellisuuden mittaamiseksi valittiin muutama keskeinen mittari. Taloudellisuuden tunnusluvut löytyvät liitteen 1 taulukoista 5 ja tuottavuuden taulukosta 6.

Kaavio 2: Kokonaistyöpanoksen (142 000 työtuntia) jakautuminen toimintavuonna 2014 ilmenee seuraavasta kaaviosta.

3.4. MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

Suomen riistakeskuksen maksullista toimintaa ovat: 1) hanketoiminta 2) julkisten hallintotehtävien toimitusmaksut ja 3) varainhankinnan tuotteet: Metsästäjä/Jägaren -lehden ilmoitusmyynti ja varastotuotteiden välitys.

Taulukko 1: Kustannusvastaavuuden toteutuminen maksullisessa palvelutoiminnassa ja varainhankinnassa tilivuonna 2014 Suomen riistakeskuksessa.

	Tuotot	Kustannukset	Kustannusvastaavuus
Hanketoiminta	368 078	569 582	65 %
JHT-toiminnot	193 179	919 483	21 %
Varainhankinta:			
Metsästäjän ilmoitusmyynti	662 435	274 190	242 %
Palvelutuotteiden myynti	254 174	255 987	99 %

Suomen riistakeskuksen hanketoiminta perustuu erikseen laadittaviin hankesuunnitelmiin ja niille laadittaviin kustannusarvioihin. Kustannusarvioihin mitoitetaan hankkeen suoranaisten henkilöstökulujen ja os-topalvelukulujen lisäksi yleiskustannusosuus, joka vastaa hankkeen henkilötyöpanoksen osuutta Suomen riistakeskuksen yleiskustannuksista. Kaikkiin hankkeisiin ei kuitenkaan voitu kohdistaa täysmittaisia yleiskustannuksia, koska yleiskustannuksia ei ollut esitetty täysmittaisina hankerahoitushakemuksissa.

JHT-toiminnoista saatavat tuotot perustuivat Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuonna 2014 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1023/2013) suoritelmaksiin. Ao. asetus oli annettu riistahallintolain 33 §:n ja maksuperustelain 8 §:n nojalla. JHT-toiminnoissa on mahdollista päästä kustannusvastaavuuteen, koska maksut nousivat mm. poikkeuslupatapauksissa asiakkaille kohtuuttomiksi.

Metsästäjän ilmoitusmyynti tuottaa 242 -prosenttisesti siitä aiheutuvat kulut.

Palvelutuotteiden välityksen kustannusvastaavuus on lähes 100 %. Toiminto tuottaa kuitenkin vielä alijäämää, koska tuotteiden hinnoittelu perustuu entisen lainsäädännön aikana annettuihin hinnoitteluohjeisiin.

3.5. VOIMAVAROJEN HALLINTA JA AIKAANSAANNOSKYKY

Aikaansaannoskyky kuvaa organisaation, työyhteisön ja henkilöstön kykyä aikaansaada tuloksellisuutta.

Suomen riistakeskuksen aikaansaannoskyvyn mittaristo (samalla tilinpäätöksen henkilöstölukuja) on kuvattu liitteen 1 taulukossa 7.

Suomen riistakeskuksen henkilöstövahvuus ja työpanoksen toteutunut ja tavoiteltu jakautuminen pääprosesseittain vuosina 2013–2015 ilmenevät ja jakautuminen rahoituslähteittäin taulukossa 7.

Suomen riistakeskuksen henkilöstöstrategian keskeisenä tavoitteena on työtyytyväisyyden korkea taso sekä osaamisen kehittäminen ja suuntaaminen tukipalveluista ydinprosesseihin.

Jatkuva.

Työpanoksen vapautuminen tukipalveluista ei ole toteutunut tavoitteiden mukaisesti

Henkilöstöstrategiset linjaukset

- Riistahallintolain muutosturva varmistaa työpaikkojen säilymisen, mutta edellyttää henkilöstöltä valmiutta osaamisen muuntamiseen ja kehittämiseen
- Henkilöstön ammattitaidon kehittämisessä korostetaan tulevaisuuden osaamistarpeita
- Kannustetaan omaehtoiseen opiskeluun ja fyysisen kunnon ylläpitämiseen
- Henkilöstön urakehitys on mahdollistettu
- Organisaatio toimii hajautetusti, tavoitteeksi otetaan, että pääsääntöisesti kaikkia tehtäviä voidaan hoitaa missä tahansa toimipisteessä. On tärkeää myös urakehityksen kannalta
- Asiantuntijalaitoksen kehittäminen ja riistahallintolain tuomat uudet tehtävät, mm. asiantuntijaroolit ja kansainvälinen toiminta, edellyttävät uudenlaista alan korkeatasoista osaamista
- Koska vakanssien määrä on rajattu (62 henkilötyövuoteen), uuden osaamisen hankkiminen voi tapahtua alkuvaiheessa 1) henkilöstön olemassa olevaa osaamista hyödyntäen, 2) henkilöstön kouluttamisella ja 3) uusrekrytoinnilla vakanssien vapautuessa luonnollisen poistuman kautta.
- Työpanoksen ja osaamisen siirto tukipalveluista ydintehtäviin edellyttää tukipalveluiden ja myös ydin-toimintojen tietojärjestelmien voimakasta kehittämistä työn tehokkuuden lisäämiseksi
- Työtyytyväisyyden seuranta ja seurannasta saatujen tulosten hyödyntäminen määrätietoisella toimintaohjelmalla
- Otetaan tavoitteeksi onnistunut henkilöstöpolitiikka ja esimiestyö sekä onnistuneet kehityskeskustelut
- Noudatetaan työn vaatavuuteen perustuvaa palkkausjärjestelmää
- Työajat ovat joustavia kaikille henkilöstöryhmille ja etätyö vakiintunut työtapo rooleissa, joissa se on teknisesti mahdollista ja työn tekemistä tehostavaa

Vuoden 2014 toimenpiteet osaamisen ja työtyytyväisyyden nostamiseksi

Riistakeskuksessa toimii työhyvinvointiin liittyvien käytännön toimenpiteiden suunnittelijana ja toteuttajana työhyvinvointitiimi. Sen muodostavat lakisääteinen työsuojelutoimikunta sekä hallintopäällikkö ja henkilöstövastaava. Työhyvinvointitiimi kehittää aktiivisesti työhyvinvointia edistäviä toimenpiteitä.

Vuoden 2014 alkupuolella päätettiin vuoden 2013 työhyvinvointikyselyn tulosten pohjalta keskeisimmät työhyvinvoinnin kehittämiskohteet ja laadittiin Suomen riistakeskuksen työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma 2014 johdon ja työhyvinvointitiimin yhteistyönä.

Vuoden 2014 kehittämissuunnitelman päätavoitteet olivat:

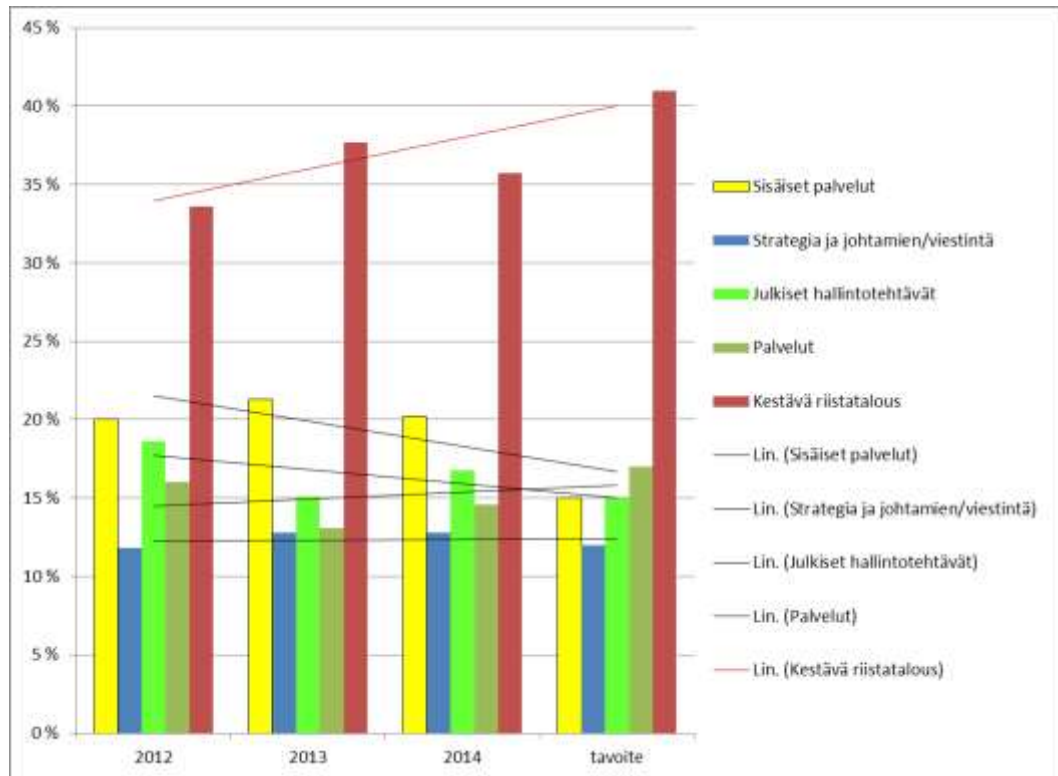
- Työntekijöitä kohdellaan tasapuolisesti
- Työmäärän tasaisempi jakautuminen
- Esimiehet raivaavat aikaa esimiestehtäviin
- Työhyvinvointiasioiden kehittämisideat otetaan esiin omassa tiimissä/toimistossa

Kyseisiin tavoitteisiin pääsemiseksi sovittiin johtoryhmän kanssa yhteistoiminnassa toimenpiteet. Tehtyjä toimenpiteitä ja niiden analysointia käytiin läpi riistakeskuksen talvipäivillä joulukuussa 2014. Vuonna 2014 ei työhyvinvointikyselyä suunnitellun mukaisesti järjestetty, vaan seuraava järjestetään vuonna 2015. Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma 2015 tuotetaan edellisen vuoden tavoitteiden pohjalta lisäten siihen työehtosopimusneuvottelussa suunniteltaviksi sovittuja ikäohjelman toimenpiteitä.

Riistakeskuksen roolitukset ja roolien tehtävät ovat jatkuvasti esimiesten ja alaisten saatavilla sähköisesti HR -järjestelmä Sympassa. Vuoden 2014 kehityskeskusteluissa kartoitettiin ja päivitettiin roolien vaatimukset ja ajantarve, koska ne ovat pohjana uudelle palkkausjärjestelmälle.

Palkkausjärjestelmän uudistaminen saatiin valmiiksi keväällä 2014. Palkkauksen peruseriaatteista sovittiin riistakeskuksen YT-ryhmässä. Palkkausjärjestelmä uudistuksessa lähtökohtana on kannustava ja tasapuolinen palkkaus, joka on räätälöity riistakeskuksen prosessiorganisaatiomalliin ja joka ottaa huomioon roolit sekä niiden vaatavuuden. Uusi työehtosopimus astui voimaan 1.3.2014 ja uusi palkkausjärjestelmä 1.5.2014.

Kaavio: Seuraavassa kuvassa on esitetty työpanoksen toteutunut (2012-2014) ja tavoiteltu kohdentuminen.

Kaaviosta nähdään, että työajan käytön suuntaaminen ydinprosesseihin on edennyt varsin hitaasti. Julkiset hallintotehtävät ovat tehostuneet: työnkäytön osuus on osapuilleen ennallaan, vaikka tehtävien määrä on koko ajan kasvanut. Johtamisen ja strategiaprosessin työnkäytön muuttumattomuus johtuu siitä, että viestinnän henkilövahvuutta on lisätty. Sisäisten palveluiden työnkäytön vähentymistä on hidastanut it-kehittämishankkeisiin on lisätty panostus. Henkilöstörakenteen luontainen muutos on ollut toistaiseksi varsin hidasta eikä osaamisen muuntaminen uusiin tehtäviin ole enää laajamittaisesti mahdollista.

Erityinen poikkeama tavoitteesta on palveluiden kohdalla. Riistanhoitoyhdistysten tukitoimintaan on suunniteltu käytettäväksi toteutumaa huomattavasti suurempi työpanos ja sen tarve nousee jatkuvasti vahvasti esille riistakeskuksen hallinnon toimielimissä. Käytännössä palveluiden kysynnän tyydyttämiseen ei kuitenkaan ole kulunut resursseja edes varatussa laajuudessa.

Henkilöstötietoja

Suomen riistakeskuksella oli toimintavuoden päättyessä 79 työsuhteessa olevaa toimihenkilöä. Näistä 64 henkilöä oli pysyvässä työsuhteessa ja 15 henkilöä määräaikaisessa työsuhteessa. Luettelo henkilöstöstä on liitteessä 5.

Henkilöstötilinpäätöksen tiedot on esitetty liitteen 1 taulukossa 7.

4. KESKEISET TUOTTAVUUS- JA KEHITTÄMISTAVOITTEET SEKÄ INVESTOINTIHANKKEET

Tulosopimuksen keskeiset tuottavuus- ja kehittämistavoitteet sekä investointihankkeet ovat seuraavat:

Suomen riistakeskuksen strategian päivitys 2013	Valmis 2013
---	-------------

Metsästäjärekisterin haltuunotto	Saatettu loppuun 2014
----------------------------------	-----------------------

Metsästäjärekisterin ylläpito kilpailutettiin loppuvuonna 2013. Kilpailutuksen voitti Innofactor Oy. Vuoden 2014 aikana vietiin läpi käyttöönottoprojekti siten, että koko Metsästäjärekisterin toiminnallisuudet sekä asiakaspalvelu aloittivat Innofactor Oy:n tuottamana 1.1.2015. Uuden toimittajan kanssa toteutetaan vuoden 2015 puolella toimitussopimuksen mukainen rajapinta edellä mainittuun Oma-riista -palveluun. Näin Metsästäjärekisteristä tulee osa Julkisen riistakonsernin järjestelmäkokonaisuutta.

Suunnitelman metsästäjien koulutusjärjestelmän tehostamiseksi ja työnjaon selkeyttämiseksi Suomen riistakeskuksen ja metsästäjäjärjestöjen välillä	Suunnitelma valmis, ryhdytty toteuttamaan
--	---

Metsästäjien tietojen ja taitojen ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvä metsästäjien koulutusstrategia valmistui vuoden 2013 joulukuussa yhteistyössä Suomen Metsästäjäliitto ry:n kanssa. Metsästäjäkunta voidaan jakaa erilaisiin asiakassegmentteihin, joiden tarpeet poikkeavat toisistaan. Näiden tarpeiden ja toiveiden huomioon ottaminen ja tarkoituksenmukaisen materiaalin, etenkin sähköisessä muodossa olevan, laadinta on edelleen lähivuosien keskeistä toimintaa.

Sähköisten asiointijärjestelmien, tukipalvelujärjestelmien ja prosessikuvausjärjestelmän ja muiden tarvittavien tietojärjestelmien jatkokokehtäminen niin, että prosessimaisen organisaation toiminta alueille hajautettuna edelleen tehostuu. Järjestelmiä kehitettäessä otetaan huomioon, että riistakeskus vastaa myös riistanhoitoyhdistysten tarvitsemien yhteisten tietojärjestelmien kehittämisestä	Käynnissä
--	-----------

Vuoden 2014 aikana toteutettiin pyyntilupien sähköisen hakemisen mahdollistava hanke Lupahallintajärjestelmän toimittajan Prime Solutions Oy:n kanssa. Sähköinen lupahaku aloitettiin kesäkuussa kannanhoidollisilla karhuluvilla ja sitä jatkettiin syksyllä ilvesluvilla. Uusi mahdollisuus otettiin hyvin käyttöön ja paikoin suurin osa poikkeusluvista haettiin täysin sähköisesti.

Vuoden aikana korvattiin aiempi saalis.riista.fi -palvelu Oma Riista -palvelulla. Palveluun voitiin kirjata henkilökohtaiset saaliit sekä tehdä viralliset saalisilmoitukset joidenkin lajien osalta. Palveluun toteutettiin kiintiöpohjaisen metsästyksen seuranta ja raportointi myös hallisaaliin osalta. Tiedot palvelusta siirtyvät automaattisesti riistakeskuksen Lupahallintajärjestelmään. Samoin Lupahallinnasta päätöstiedot siirtyvät Oma Riista -palveluun luvanhakijan nähtävälle. Lisäksi tiedot riistanhoitoyhdistyksen alueen poikkeusluvista tulevat toiminnanohjaajan näkyville.

Riistavahinkorekisterin projektin puitteissa pyrittiin entistä tiukemmin varmistamaan, että kyseinen palvelu tuottaa lisäarvoa myös riistanhoitoyhdistyksille. Tarkoitus on vuonna 2015 avata Riistavahinkorekisteri myös riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajille. Tämän mahdollistaa se, että Riistavahinkorekisterin pääsynhallinnassa ja kirjautumisessa päätettiin mahdollistaa Oma Riista-kirjautuminen ja tunnukset.

Toimitilaratkaisuiden rationalisointi ja kustannustehokkuuden parantaminen	Aloitettu
--	-----------

Riistakeskuksen kiinteistö ja toimitilat Helsingin Itäsalmessa myytiin Helsingin kaupungille keväällä 2014. Kauppasopimukseen sisältyi hallintaoikeus vuoden 2019 loppuun saakka. Uusien toimitilojen hankinta käynnistyi keväällä 2014, kun riistakeskuksen hallitus teki linjauksen omistuskiinteistön hankinnasta. Suomen metsäkeskuksen kanssa kartoitettiin yhteiseen toimitilaan siirtymistä Helsingin Pasilaan, mutta hanketta ei voitu toteuttaa taloudellisesta aikataulusyistä. Riistakeskuksella ostettiin uudet toimitilat Helsingin Tapanilasta. Tilat ostettiin Suomen omakotiliitto ry.:ltä samasta kiinteistöstä, jossa sijaitsevat entuudestaan Uudenmaan alueen ja Helsingin yhdistyksen toimitilat. Muutto uusiin toimitiloihin tapahtuu keväällä 2015.

Uusissa toimitiloissa aloittaa myös lupahallintokirjaamo osana kirjaamokokonaisuutta. Sen kautta siirretään kulkemaan vaiheittain alueiden hakemusten ja päätösten vastaanotto- ja lähetysliikenne. Samalla saadaan hyödynnettyä mahdollisimman kattavasti Lupahallintajärjestelmään jo aiemmin tehdyt hajaautetun toiminnan ominaisuudet.

Hanke riistahallinnon hallintomenettelyn keventämiseksi (byrokratiatalkoo)

Toimintavuoden aikana saatettiin loppuun 1.12.2013 käynnistetty Riistahallinnon hallintomenettelyiden keventäminen -hanke. Hankkeessa kiinnitettiin erityistä huomiota seuraaviin aihekokonaisuuksiin:

- Suomen riistakeskuksen julkiset hallintotehtävät, erityisesti lupahallintomenettelyt
- Riistanhoitoyhdistysten julkiset hallintotehtävät, julkisten hallintotehtävien maksut ja kirjanpito
- Riistatalousyrittämistä koskevien juridisten esteiden keventäminen ja lupahallinnon yksinkertaistaminen

5. TILINPÄÄTÖS

5.1. TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Varsinainen toiminta		
Tuotot	596 497,91	741 327,77
Kulut		
Henkilöstökulut	4 571 483,68	4 431 913,95
Poistot	29 306,81	25 890,25
Muut kulut	4 780 901,92	4 278 314,46
Kulujäämä	-8 785 194,50	-7 994 790,89
Varainhankinta		
Tuotot	921 095,18	917 926,99
Kulut	531 646,19	526 330,33
Kulujäämä	-8 395 745,51	-7 603 194,23
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	5 108,60	9 033,46
Kulut	257,92	284,69
Kulujäämä	-8 390 894,83	-7 594 445,46
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 707 008,35	3 094,39
Yleisavustukset	8 290 409,75	7 640 592,19
Tilikauden tulos	1 606 523,27	49 241,12
Tilikauden ylijäämä	1 606 523,27	49 241,12

5.2. TASE

	31.12.2014	31.12.2013
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	14 486,60	21 339,90
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	168 000,00	1 788 000,00
Koneet ja kalusto	40 664,03	41 264,75
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	208 664,03	1 829 264,75
Sijoitukset	1 378 694,00	777 294,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 601 844,63	2 627 898,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	248 398,98	283 484,85
Muut pitkäaikaiset saamiset	6 840,00	6 840,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	182 543,02	110 163,51
Muut saamiset	80 000,00	0,00
Siirtosaamiset	231 632,00	79 306,89
Rahoitusarvopaperit	4 726,08	4 726,08
Rahat ja pankkisaamiset	3 094 847,13	2 473 210,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 848 987,21	2 957 731,39
V a s t a a v a yhteensä	5 450 831,84	5 585 630,04
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Arvonkorotusrahasto	810 724,83	2 492 324,83
Muut rahastot	240 337,49	300 049,73
Edellisten tilikausien ylijäämä	930 975,31	881 734,19
Tilikauden yli-/alijäämä	1 606 523,27	49 241,12
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 588 560,90	3 723 349,87
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	614 107,07	847 939,66
Ostovelat	165 323,03	172 639,46
Muut velat	84 826,58	0,00
Siirtovelat	998 014,26	841 701,05
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 862 270,94	1 862 280,17
V a s t a t t a v a yhteensä	5 450 831,84	5 585 630,04

5.3. **TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Suomen riistakeskuksen pysyviin vastaaviin merkityt omistuskiinteistöt on arvostettu markkinahinta-arviota tai hankintamenoa käyttäen varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Muut aineelliset hyödykkeet on arvostettu hankintamenoonsa, vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Pysyvien vastaavien sijoitusten arvostus perustuu markkinahinta-arvioon.

Vaihto-omaisuus on arvostettu fifo -periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Suomen riistakeskuksen rahoitusomaisuuteen merkityt saamiset arvostetaan nimellisarvoonsa, kuitenkin enintään tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaansa. Velat on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä korkeampaan vertailuperusteen mukaiseen arvoon.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Suomen riistakeskuksen omistaman kuluvan käyttöomaisuuden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Tilikauden poistoina kirjataan kuluksi tasapoistoa vastaava määrä.

Hyödykkeet, joiden taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä enintään 850 euron pienhankinnat yhteisummaltaan tilikaudella alle 2 500 euroa, on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden kuluksi hankintatieteen mukaan.

Hyödyke	Pitoaika	Poistoprosentti ja -menetelmä
Pitkävaikutteiset menot	5	20 % tasapoisto
Koneet ja kalusto	5	20 % tasapoisto

Investointivaraus

Metsästäjien keskusjärjestön ja riistanhoitopiirien yhdistyessä Suomen riistakeskukseksi vuonna 2011 on Metsästäjien keskusjärjestön taseen vastattaviin muodostama 502 785,72 euron vapaaehtoinen varaus jäänyt purkamatta. Vuoden 2014 tilinpäätöksessä on varaus purettu KILA:n lausunnon 1750/21.6.2005 mukaisella tavalla hyvittämällä kertyneitä voittovaroja. Vastaava oikaisu on tehty myös vertailuvuoden 2013 päättävään taseeseen.

Lomapalkkavaraus

Metsästäjien keskusjärjestön ja riistanhoitopiirien yhdistyessä Suomen riistakeskukseksi vuonna 2011 taseen vastattaviin kuuluviin siirtovelkoihin kirjaamatta jäänyt riistanhoitopiirien henkilöstön pitämättömistä lomista kertynyt velkakirjaus suuruudeltaan 111 009,08 euroa on tilikauden aikana oikaistu KILA:n lausunnon 1750/21.6.2005 mukaisella tavalla vähentämällä kertyneitä voittovaroja. Vastaava oikaisu on tehty myös vertailuvuoden 2013 päättävään taseeseen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Kokonaistuotot ja kulut**

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Yleisavustukset	8 290 409,75	7 640 592,19
Muut tuotot	3 229 710,04	1 671 382,61
Tuotot yhteensä	11 520 119,79	9 311 974,80
Henkilöstökulut, varsinainen toiminta	4 571 483,68	4 431 913,95
Henkilöstökulut, varainhankinta	44 030,10	52 618,65
Henkilöstökulut, yhteensä	4 615 513,78	4 484 532,60
Poistot	29 306,81	25 890,25
Muut kulut	5 268 775,93	4 752 310,83
Kulut yhteensä	9 913 596,52	9 262 733,68
Varausten muutos	0,00	0,00
Yli-/alijäämä	1 606 523,27	49 241,12

Osinkotuottojen, korkojen ja korkokulujen yhteismäärät

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Osinkotuotot	3 252,70	3 841,20
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 570,90	5 192,26
Muut pääomatuet	285,00	0,00
Yhteensä	5 108,60	9 033,46
Korkokulut ja muut rahoituskulut	257,92	284,69
Yhteensä	4 850,68	8 748,77

Satunnaiset erät**Satunnaiset tuotot**

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Toimitilakiinteistö Fants II, myynti	1 650 000,00	0,00
Toimitilaosakkeet Finnentie 8, myynti	57 008,35	0,00
Lapin aluetoimisto pönttösorvi, myynti	0,00	1 600,00
Laitiala, puukauppa	0,00	1 494,39
Yhteensä	1 707 008,35	3 094,39

TOIMINNAN JAKAUTUMINEN TOIMINNANALOITTAIN

	TOIMINTA VALTION VAROIN		TOIMINTA OMIN VAROIN	
	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Varsinainen toiminta				
Tuotot				
Tuotot yhteensä	328 075,67	210 749,95	268 422,24	530 577,82
Kulut				
Henkilöstökulut yhteensä	-4 545 386,59	-4 186 842,67	-26 097,09	-245 071,28
Poistot	-29306,81	-25890,25	0	0
Muut henkilöstökulut	-95839,24	-89173,4	-279,26	-4880,35
Henkilöstön matkakulut	-372 138,05	-389 118,13	-54 401,16	-91 839,20
Hallituksen ja riistaneuvostojen kulut	-125 379,95	-99 568,60	-2 566,09	-1 760,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä	-421 218,32	-325 792,65	-2 919,53	-4 984,30
Palvelujen ostot	-2 241 406,12	-2 112 363,71	-441 550,90	-181 466,49
Vuokrat ja kiinteistökulut	-285 233,95	-307 328,35	-4 340,02	-122,00
Muut kulut	-688 159,91	-618 634,59	-69 069,42	-76 081,86
Yleiskustannukset	23 600,00	24 800,00		
Kulut yhteensä	-8 780 468,94	-8 129 912,35	-601 223,47	-606 206,31
Varsinainen toiminta yhteensä	-8 452 393,27	-7 919 162,40	-332 801,23	-75 628,49
Varainhankinta				
Tuotot	0,00	0,00	921 095,18	917 926,99
Kulut	0,00	0,00	-531 646,19	-526 330,33
Varainhankinta yhteensä	0,00	0,00	389 448,99	391 596,66
Tuotto/kulujäämä	-8 452 393,27	-7 919 162,40	56 647,76	315 968,17
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	0,00	0,00	5 108,60	9 033,46
Kulut	-248,92	-284,69	-9	0
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	-248,92	-284,69	5 099,60	9 033,46
Kulujäämä	-8 452 642,19	-7 919 447,09	61 747,36	325 001,63
Satunnaiset tuotot	57 008,35	0,00	1 650 000,00	3 094,39
Yleisavustukset	8 290 409,75	7 640 592,19	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-105 224,09	-278 854,90	1 711 747,36	328 096,02

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmäärittäminen**

Suomen riistakeskuksen Helsingin Östersundomissa sijaitseva toimitila Fants II myytiin toimintavuoden aikana Helsingin kaupungille. Toteutuneen kaupan vuoksi arvonkorotusrahastosta purettiin Fants II:n osuus kokonaisuudessaan. Rahastosta purettu määrä oli 1 620 000 euroa.

Arvonkorotusrahastoon sisältyy edelleen Laitialan kiinteistöön tehty arvonkorotus 168 000 euroa, joka vastaa 80 prosenttia hankintamenosta.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	31.12.2014	31.12.2013
Aineettomat hyödykkeet 1.1.	21 339,90	24 293,20
Lisäykset	0,00	3 900,00
Vähennykset	0,00	0,00
Poistot	-6 853,30	-6 853,30
Aineettomat hyödykkeet 31.12.	14 486,60	21 339,90
Maa- ja vesialueet 1.1.	1 788 000,00	2 340 800,00
Lisäykset, arvonkorotus	0,00	0,00
Vähennykset	-1 620 000,00	-552 800,00
Poistot	0,00	0,00
Maa- ja vesialueet 31.12.	168 000,00	1 788 000,00
Koneet ja kalusto 1.1.	41 264,75	53 570,98
Lisäykset	21 852,79	6 730,72
Vähennykset	0,00	0,00
Poistot	-22 453,51	-19 036,95
Koneet ja kalusto 31.12.	40 664,03	41 264,75

Koneiden ja laitteiden poistamaton osa

Pysyviin vastaaviin kuuluvien koneiden ja kaluston poistamaton osa on 20.597,88 euroa.

Rahoitusomaisuuteen sisältyvien julkisesti noteerattujen osakkeiden arvo

Rahoitusomaisuuteen sisältyvien julkisesti noteerattujen osakkeiden kirjanpitoarvo oli 1.345.50 euroa. Vastaava markkina-arvo oli 33 179,73 euroa.

Erittely saamisista	31.12.2014	31.12.2013
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	182 543,02	110 163,51
Muut saamiset	80 000,00	0,00
Siirtosaamiset	231 632,00	79 306,89
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	494 175,02	189 470,40

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oman pääoman erittely	31.12.2014	31.12.2013
Oma pääoma		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	2 492 324,83	3 045 124,83
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-1 681 600,00	-552 800,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	810 724,83	2 492 324,83
Muut rahastot 1.1.	300 049,73	315 242,54
Lisäykset	287,76	279,98
Vähennykset	-60 000,00	-15 472,79
Muut rahastot 31.12.	240 337,49	300 049,73
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	930 975,31	489 957,55
Lisäykset	0	502 785,72
Vähennykset	0	-111 009,08
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	930 975,31	881 734,19
Tilikauden yli-/alijäämä	1 606 523,27	49 241,12
Oma pääoma yhteensä 31.12.	3 588 560,90	3 723 349,87
Muut rahastot	31.12.2014	31.12.2013
Otso-rahasto		
Peruspääoma 1.1.	39 866,59	39 866,59
Käyttöpääoma 1.1.	8 892,82	8 650,24
Lisäykset vuoden aikana	0,00	0,00
Korkotuotot	48,29	242,58
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	1 000,00	0,00
Palvelumaksut	0,00	0,00
Pääoma 31.12.	47 807,70	48 759,41
Nuorisotoimintarahasto		
Peruspääoma 1.1.	14 290,32	16 725,71
Korkotuotot	19,80	37,40
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Annetut avustukset	5 000,00	2 472,79
Vähennykset tilikauden aikana		
Pääoma 31.12.	9 310,12	14 290,32
Riistanhoitopiirien rahasto		
Pääoma 1.1.	237 000,00	250 000,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Korkotuotot	219,67	
Annetut avustukset	54 000,00	13 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Pääoma 31.12.	183 219,67	237 000,00
Muut rahastot yhteensä	240 337,49	300 049,73

Oman pääoman rahoituskäyttö

Toimintavuoden aikana Suomen riistakeskuksen hallitus myönsi hankerahoitusta omasta pääomasta yhteensä 300 000 euroa, joka jakautui siten, että Portal-hankkeelle kohdennettiin 120 000 euroa ja Riistatieto-hankkeelle 180 000 euroa. Portal-hanke käytti myönnetystä oman pääoman rahoituksesta 97 542,59 euroa ja Riistatieto-hanke 178 713,96 euroa. Vuodelle 2015 käytettäväksi siirtyi Portal-hankkeesta 22 457,41 euroa ja Riistatieto-hankkeesta 1 286,04 euroa. Siirtyvät erät ovat laskennallisia eikä niitä ole kirjattu vuoden 2014 taseeseen.

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Portal-projekti		
Tuotot		
Valtionavustus	83 000,00	258 800,00
Seuraavalle vuodelle siirtyvä valtionavustus	0,00	-182 382,87
Edellisestä vuodesta siirtyvä valtionavustus	182 382,87	0,00
Oma rahoitus, hallituksen päätös		
26.11.2013	120 000,00	0,00
Tuotot yhteensä	385 382,87	76 417,13
Kulut		
Henkilöstökulut	72 681,88	45 431,97
Matkakulut	4 828,45	6 602,05
Ostopalvelut	257 847,91	6 258,53
Yleiskustannukset	25 100,00	16 100,00
Muut kulut	2 467,22	2 024,58
Kulut yhteensä	362 925,46	76 417,13
Portal-projekti yhteensä, siirtyy v. 2015	22 457,41	0,00
Riistatieto-projekti		
Tuotot		
Valtionavustus	42 625,00	0,00
Oma rahoitus, hallituksen päätös		
26.11.2013	180 000,00	0,00
Tuotot yhteensä	222 625,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	40 730,06	0,00
Matkakulut	4 121,46	0,00
Ostopalvelut	163 858,88	0,00
Yleiskustannukset	12 550,00	0,00
Muut kulut	78,56	0,00
Kulut yhteensä	221 338,96	0,00
Riistatieto-projekti yhteensä, siirtyy v. 2015	1 286,04	0,00

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET**Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellismäärät**

	31.12.2014	31.12.2013
Taseeseen sisällyttömät vuokravakuudet		
Alkaneelta tilikaudelta maksettavat	23 735,12	22 530,20
Myöhemmin maksettavat	27 370,62	33 447,12
Yhteensä	51 105,74	55 977,32

Vuokravakuudet

	31.12.2014	31.12.2013
Taseeseen sisällyttömät vuokravakuudet		
Varsinais-Suomen aluetoimisto	2 500,00	2 500,00
Yhteensä	2 500,00	2 500,00

Tilintarkastajan palkkiot

	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Tilintarkastus	13 429,52	16 228,23
Muut palvelut	10 874,80	0,00
Yhteensä	24 304,32	16 228,23

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ**Henkilöstön lukumäärä ja ryhmät**

Tilikauden aikana Suomen riistakeskuksen palveluksessa oli keskimäärin 78 henkilöä (77 v. 2013). Vuoden lopussa 22 toimihenkilöä työskenteli keskushallinnossa (20 v. 2013), 43 aluehallinnossa (44 v. 2013) ja 14 projekteissa ja hankkeissa (13 v. 2013).

Varsinainen toiminta

Henkilöstökulujen erittely	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Palkat ja palkkiot	3 486 749,56	3 392 807,97
Eläkekulut	845 351,16	790 068,19
Muut henkilöstösivukulut	168 867,72	170 534,86
Yhteensä	4 500 968,44	4 353 411,02
Hallituksen palkat ja palkkiot		
Hallituksen kokouspalkkiot	8 026,00	14 446,00
Hallituksen puheenjohtajien palkkiot	11 628,00	11 785,00
Eläkekulut	3 096,71	3 947,07
Muut sivukulut	761,09	899,54
Yhteensä	23 511,80	31 077,61
Riistaneuvosto ja alueneuvostot		
Palkkiot	41 002,00	41 785,00
Eläkekulut	5 345,21	4 996,96
Muut sivukulut	656,23	643,36
Muut luottamusmiesshallinnon palkkiot	0,00	0,00
Eläkekulut	0,00	0,00
Muut sivukulut	0,00	0,00
Yhteensä	47 003,44	47 425,32
Henkilöstökulut yhteensä	4 571 483,68	4 431 913,95
Varainhankinta		
Palkat ja palkkiot	34 403,88	41 198,43
Eläkekulut	7 947,30	9 516,84
Muut henkilöstösivukulut	1 678,92	1 903,38
Yhteensä	44 030,10	52 618,65
Kaikki henkilöstökulut yhteensä	4 615 513,78	4 484 532,60

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

<u>Kirjanpitokirja</u>	<u>Säilytystapa</u>
Päiväkirjat	Muistitikulla joka kahtena kappaleena
Pääkirjat	Muistitikulla joka kahtena kappaleena
Muistiotositteet	Muistitikulla joka kahtena kappaleena
Myyntitositteet	Muistitikulla joka kahtena kappaleena
Ostotositteet	Paperitositteina
Palkkatositteet	Paperitositteina
Tasekirja	Sidottuna kirjana
Tase-erittelyt	Nidottuna

Muistitikujen aineisto on PDF -muodossa sisältäen lukuohjelman MS Windows/i386 sekä Linux/i386 -ympäristöihin, sekä ASCII-tiedostoina.

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

- 1 Myyntilaskut
- 2 Suoritukset
- 5 Ostolaskut
- 6 Maksut
- 8 Pk-viennit
- 19 Palkat
- 20 Sampo 800011-488486
- 40 Itä-Uudenmaan OP
- 50 Nordea
- 51 Nordea, lupapäätösmaksut

5.4. PÄÄTÖS TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄN KÄYTÖSTÄ

Hallitus on kokouksessaan 24.2.2015 päättänyt, että tilivuoden 2014 tuloslaskelman osoittama ylijäämä (1.606.523,27 €) kirjataan taseessa omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

5.5. ALLEKIRJOITUKSET

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2015

Suomen riistakeskuksen hallitus

Tauno Partanen

Asko Keski-Nisula

Leo Houhala

Erkki Huhta

Martin Hägglund

Marko Mikkola

Markku Pärssinen

Aarno Puttonen

Vesa Ruusila

Vilppu Talvitie

Johtaja

Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Reijo Orava

Sauli Härkönen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 11. päivänä maaliskuuta 2015

Helge Vuoti

Helge Vuoti JHTT

BDO Audiator Oy

JHTT -yhteisö

Maa- ja metsätalousministeriön määräämä

5.6. KIRJANPITOLAIN MUKAISET TOIMINTAKERTOMUSTIEDOT

1. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista Suomen riistakeskuksen kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Määrärahakehityksen kolmevuotinen TTS -taulukko antaa hyvät perusteet toiminnan suunnittelulle. Aiemmin ollut riski toiminnan ennustettavuudesta on edelleen olemassa, mutta se on vähentynyt, joskin ennustettavuus riippuu edelleen eduskunnan vuotuisista päätöksistä ja metsästäjämäärän kehityksestä.

Metsästäjämäärän kehitys vaikuttaa riistanhoitomaksuvarojen kertymään ja sitä kautta riistakeskuksen rahoituspohjaan. Lähitulevaisuudessa ei ole kuitenkaan näkyvissä metsästäjämäärän selvää vähenemistä.

Budjetointi perustui edellisen tilikauden tietoihin. Taloutta ja budjettia seurattiin edellisen tilikauden vertailulukujen perusteella.

2. Arvio Suomen riistakeskuksen taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Suomen riistakeskuksen taloudellinen asema on hyvä. Toimintavuoden aikana Suomen riistakeskus myi omistamansa toimitilankiinteistön Helsingin Östersundomissa Helsingin kaupungille. Tehdyn kaupan vuoksi Suomen riistakeskuksen tilinpäätös päättyi 1 606 523,27 euroa ylijäämäiseksi. Vuonna 2013 ylijäämä oli 49 241,12 euroa.

Vuonna 2013 Suomen riistakeskuksen hallitus myönsi rahoitusta Suomen riistakeskuksen omasta pääomasta käytettäväksi vuoden 2014 aikana Portal ja Riistatieto -hankkeille yhteensä 300 000 euroa. Oman pääoman rahoitusta käytettiin toimintavuoden aikana Portal-hankkeen rahoittamiseen 97 542,59 euroa ja Riistatieto-hankkeen rahoittamiseen 178 713,96 euroa. Yhteensä oman pääoman rahoitusta käytettiin 276 256,55 euroa. Vuodelle 2015 rahoitusta omasta pääomasta siirtyi 23 743,45 euroa.

Tilikauden tulosta arvioidessa on huomioitava, että tulos muodostuu pääasiassa kiinteistön myynnistä saadusta satunnaisesta tuotosta. Tavanomaisen, muun toiminnan tulos on 100 485,08 euroa alijäämäinen. Tämä alijäämä aiheutuu edellä esitetyistä hankkeista, joihin on hallituksen päätöksen mukaisesti käytetty kertynyttä ylijäämää. Jos näiden kahden hankkeen vaikutus jätetään huomiotta, tavanomaisen toiminnan tulos muodostuu 175 771,47 euroa ylijäämäiseksi.

3. Keskeisimmät tunnusluvut toiminnan sekä taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi

Oheiseen taulukkoon on koottu Suomen riistakeskuksen tuottojen rakennetta ja taseen rakennetta kuvaavia tunnuslukuja.

Toimintavuosi	2014	2013	2012	2011
Suomen riistakeskuksen tuottojen rakenne				
Varsinaisen toiminnan tuotot	5,2 %	8,0 %	9,5 %	8,2 %
Varainhankinnan tuotot	8,0 %	9,9 %	12,0 %	12,0 %
Valtionavustukset	72,0 %	82,0 %	78,3 %	79,4 %
Muut (sis. satunnaiset erät)	14,8 %	0,1 %	0,2 %	0,4 %
Taseen rakenne				
Taseen pysyvien vastaavien osuus				
taseen loppusummasta	29,4 %	47,0 %	58,1 %	58,0 %
Vaihtuvien vastaavien osuus				
taseen loppusummasta	70,6 %	53,0 %	41,9 %	42,0 %

Rahojen ja pankkisaamisten (3,094 milj. €) osuus oli 56,8 prosenttia (44,3 % v. 2013, 32 % v. 2012 ja 32 % v. 2011) taseen loppusummasta ja noin 31,2 prosenttia (26,7 % v. 2013, 19 % v. 2012 ja 20 % v. 2011) vuotuisista kuluista.

4. Henkilöstötiedot esitetään toimintaa kuvaavassa mittariliitteessä

5. Ympäristötekijät

Suomen riistakeskus noudattaa toiminnassaan kestävän käytön periaatetta. Riistakeskuksen toimitilat ovat keskustoimistoa ja Laitialan toimintakeskusta lukuun ottamatta toimistokiinteistöjä. Toiminnasta ei aiheudu ympäristöhaittoja. Toimistojätteiden keräys ja kierrätys on järjestetty.

Keskustoimiston toimitilojen riskit liittyvät öljykeskuslämmitykseen ja käytöstä poistetun vanhan toimisto-osan terveystorjintaan.

6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

TTS suunnitelmien mukainen riistakeskuksen valtionapu pysyy vuoden 2015 jälkeen lähivuodet muuttumattomana. Sähköisten palveluiden kehittäminen ja lieväkin inflaatiokehitys aiheuttavat, että palkkaus- ja kulutusmenoja on karsittava. Toimitilarationalisointien lisäksi on varauduttava henkilöstömäärä lievään vähennykseen luontaisen poistuman kautta. Lisäksi TTS:n mukaisen valtionosuuden kehitys riippuu eduskunnan päätöksistä. Laitoksen talous tulee olemaan lähivuodet tiukka.

Vuoden 2014 aikana Suomen riistakeskus osti Suomen Omakotiliitto ry:ltä Kiinteistöosa-
keyhtiö Sompiontorin osakkeet, jotka oikeuttavat hallitsemaan yhteensä noin 430 m² toimistotiloja osoitteessa Sompiontie 1, 00730 Helsinki. Suomen riistakeskuksen tarkoituksena on muuttaa peruskorjattuihin tiloihin keväen 2015 aikana. Uudet tilat sijaitsevat hyvien kulkuyhteyksien varrella ja niiden käyttöönotto alentaa jatkossa matka- ja toimittamenoja.

Suomen riistakeskus kilpailuttaa keväen 2015 aikana varastotoiminnon ylläpidon. Varastotoiminnan ulkoistuksen odotetaan alentavan välitystavaratoiminnan menoja.

6. LIITTEET

No		Sivu
Liite 1:	Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaristo	49
Liite 2:	Yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukevat kehittämis- ja innovaatiohankkeet	55
Liite 3:	Suomen riistakeskuksen valtakunnallisten toimielinten kokoonpano	58
Liite 4:	Julkisten hallintotehtävien päätösmäärät	60
Liite 5:	Suomen riistakeskuksen henkilöstö 31.12.2014	61

SUOMEN RIISTAKESKUS		LIITE 1				
Liite 1: Taulukko 1						
KONSERNISTRATEGIAN MITTARIT						
Tieto	Mittari/ Arviointikriteer	2011	2012	2013	2014	
Metsästäjä määrä (maksetut kortit)		311 853	308 187	308 390	306 542	
Rekisteröityjen metsästäjien määrä		371 507	372 828	372 697	372 700	
SRVA-toimenpiteiden määrä	Suurpedot/vuosi	0	114	91		
	Hirvieläimet/vuosi	0	3 066	4 733		
Metsästysonnettomuuksien määrä	Kuolintapaukset	0	0	0	0	
	Loukkaantumiset	12	22	12	16	
		1986	1994	2004	2013	
Metsästyksen hyväksyttävyyden suhtautuminen	Positiiviset	48 %	44 %	54 %	61 %	
	Negatiiviset	31 %	28 %	17 %	13 %	
LIITE 1: Taulukko 2						
Vaikuttavuus						
Tavoite						
-kriittinen menestystekijä						
1. Riistatalous luo hyvinvointia		Mittari/ Arviointikriteeri	2011	2012	2013	2014
- Viestinnässä tuodaan esille riistatalouden arvoa hyvinvoinnin tuottajana	Hyvinvointijuttujen ja -tiedotteiden määrä	Toteutuma		19	57	
2. Riistakannat säilyvät elinvoimaisena		Mittari/ Arviointikriteeri	2011	2012	2013	2014
- Hoitosuunnitelmatyö ja toimenpano aktiivista	Hoitosuunnitelmatyötoimenpiteiden toteutusaste	Tavoite	2	2	2	2
		Toteutuma	2	2	2	2
- Riistaseurantojen riittävä aktiivisuus ja kattavuus	Riistakolmioiden määrä lasketut/kaikki	Tavoite	1233	1 233	1 233	1 233
		Toteutuma	61,4 %	66,6 %	75,3 %	76,3 %
	Saalistiedon kattavuus	Tavoite	100	100	100	100
		Toteutuma	76,7 %	73,3 %	68,0 %	ei käyt.
3. Metsästys ja riistanhoito on eettistä ja vastuullista		Mittari/ Arviointikriteeri	2011	2012	2013	2014
- Metsästys tapahtuu laillisesti ja turvallisesti	Tietoon tulleiden laittomasti tapettujen Metsästysonnettomuuksien määrä	Toteutuma	26	29	32	
		Toteutuma	12	22	12	16
- Eettiset ohjeet laaditaan ja niistä viestitään tehokkaasti	Eettisten ohjeistojen määrä	Tavoite			3	4
		Toteutuma	2	2	4	5
	Ko. sivujen latauksien määrä kotisivuilla	Toteutuma				
4. Riistavahingot ja -konfliktit hallinnassa		Mittari/ Arviointikriteeri	2011	2012	2013	2014
- Sidosryhmien edustajat ovat tyytyväisiä sidosryhmätyöhön ja osallistumismahdollisuuksiinsa	Riistanneuvostojen ja sidosryhmien tyytyväisyyskysely	Tarpeellisuus			3,6	3,6
		Onnistuminen			3,2	3,2
		Vaikutusmahdollisuudet			3,2	3,2
- Lupahallinto ja vahinkojen torjunta on toimivaa	Vahinkoperusteisten poikkeuslupien käsittelyaika	Toteutuma	6-113 vrk	6-71 vrk	21	23
	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Torjuntatoimet	1595	1746	1826	2150
		SRVA-toimet	0	63	91	
- Hirvivahinkojen määrä	Hirvikolareiden määrä	Toteutuma				1622
	Korvattujen maatalous- ja metsätapausten määrä	Toteutuma				563
	Korvaussumma (maatalous ja metsä)	Toteutuma			459000	381127
- Suurpetovahinkojen määrä	Korvaussumma (poislukien ahma)	Toteutuma			noin 3 milj.	noin 3,5 milj.

Liite 1: Taulukko 3

Tuloksellisuusmittarit

Suoritteet		2012	2013	2014
Prosessi/ Suoritteet				
Strategia ja johtaminen/Viestintä				
Annettujen lausuntojen määrä				
	Lausuntojen määrä	75	100	94
Metsästäjä-lehden painosmäärä ja saavutettujen kontaktien määrä	Painosmäärä	2 200 000	2 000 000	2 000 000
	Lukijamäärä			
	Lukuaika/lehti			30-59 min
Nettikontaktien aktiivisuus	Kävijämäärä	413000	438163	556777
	Käytetty aika, min	2:49	3:02	2:55
Tiedotteiden määrä	Tiedotteita	119	85	142
JHT		2012	2013	2014
Lupapäättösten määrä lupatyypeittäin	Pyyntiluvat	150	140	71
	Hirvieläinten pyyntiluvat	1974	1892	1 915
	Luontodirektiivin poikkeusluvut	603	472	432
	Lintudirektiivin poikkeusluvut	697	666	654
	Muut luvat ja päätökset	416	560	643
	Yhteensä	3840	3730	3 715
Metsästäjäutukinnon suorittaneiden määrä	Henkilöiden kokonaismäärä	6552	6984	6577
	Joista naisia	20,0 %	19,5 %	0,212
Palvelut		2012	2013	2014
Asiakaspalvelutapahtumien määrä	Puhelintapahtumat	3848	3210	3238
	Sähköpostitapahtumat	750	873	1138
Riistanhoitomaksun maksaneet/ Rekisterissä olevat	Henkilömäärä metsästäjärekisterissä	372828	372697	372700
	Riistanhoitomaksun maksaneet	308187	308390	306 542
	Maksaneiden osuus	83 %	83 %	83 %
	Metsästäjien keski-ikä	49,5	48,8	49,1
Metsästäjärekisterin palvelutapahtumien määrä	Palvelutapahtumat	23738	23566	26143
	Itsepalvelutapahtumat			
RHY-tukitapahtumat	Neuvottelupäivät	25	39	
	Osanottajien määrä niihin	1057	1126	
	Työtunnit rhy-neuvontaan		10985	7709
Kestävä riistatalous		2012	2013	2014
Hoitosuunnitelma-toimenpiteet	Toimenpanoaste			61 %
Työryhmäjäsennydet	Työryhmiä	97	89	101
Sisäiset palvelut		2012	2013	2014
Materiaalipalvelu-tapahtumien määrä	Lähetyskiä	5740	5829	5981

Liite 1: Taulukko 4

Laatu		(asiakstyytyväisyyden arvosna 1= heikko...5=erinomainen)		
Prosessi/ Suoritteet				
Strategia ja johtaminen/Viestintä		2012	2013	2014
Lukijatytyväisyys (lukijatutkimus)	Metsästäjä	4,0	3,6	4,0
	Jägaren	4,0	3,6	4,0
Nettisivujen käytettävyys	Arvosana		3,6	2,3
Tiedotteiden läpimeno	Uutisten määrä	1320	1769	2685
Sidosryhmätytyväisyys	Tarpeellisuus		4,1	4,2
	Onnistuminen		3,6	3,6
JHT		2012	2013	2014
Lupapäästösten laatu lupatyypeittäin	Pyyntiluvat	0 %	ei ollut	ei ollut
	Hirvieläinten pyyntiluvat	32 %	13 %	0 %
Valitusten läpimeno- %	Luontodirektiivin poikkeusluvut	0 %	ei ollut	0 %
	Lintudirektiivin poikkeusluvut	0 %	17 %	0 %
	Muut luvat	50 %	ei ollut	0 %
Metsästäjäututkinnon suorittaneiden tyytyväisyys	Metsästäjäututkinto		4,2	4,3
Tyytyväisyys metsästäjävakutukseen	Vakuutus		4,3	4,3
Palvelut		2012	2013	2014
Asiakaspalvelutapahtumien laatu (Asiakstyytyväisyystutkimus)	Puhelin- ja sähköpostitapahtumat		3,6	3,6
Metsästäjäkurssin suorittaneiden tyytyväisyys	Metsästäjäkurssi		4,0	4,3
Tyytyväisyys palveluihin (Asiakstyytyväisyystutkimus)	Metsästyskortti ja maksaminen		4,2	4,2
	Lehti		3,9	4,0
RHY-tukitapahtumat (Rhy-kysely)	Neuvottelupäivät		3,8	
	Neuvontatapahtumat		3,5	
Kestävä riistatalous		2012	2013	2014
Sidosryhmätytyväisyys	Onnistuminen		3,6	4,2
	Vaikutusmahdollisuudet		3,2	3,2
Sisäiset palvelut		2012	2013	2014
Materiaalipalvelu-tapahtumien laatu (Rhy-kysely)	Palvelun arvosana		3,9	

Liite 1: Taulukko 4

Taloudellisuus				
Prosessi/ Suoritteet				
Kaikki prosessit				
		2012	2013	2014
Varsinaisen toiminnan kustannukset prosesseittain ja projekteissa, 1000 €	Strategia ja johtamien	659	824	847,6
	KRT	1460	1275	1316,3
	Palvelut	786	877	878,5
	JHT	1244	1302	1340,9
	Sisäiset palvelut	1362	1433	1243,9
	Hanketoiminta	1576	1586	2263,9
	Yhteensä	8465	8736	9381,7
Strategia ja johtamien/Viestintä				
		2012	2013	2014
Johtamisen yleiskustannus	Prosessin kokonaiskustannus, 1000 €	658,6	823,6	847,6
	Yleiskustannus-%	7,8 %	9,4 %	0,09
Lehden nettokustannus	Nettokustannukset 1000 €/vuosi	874,8	841,5	815,6
	Kustannus, €/rh-maksun maksanut	2,84	2,73	2,66
Nettisivujen kustannus	Kustannukset, 1000 €	14,6	48,6	17,5
	Kustannukset/kontakti, €	0,035	0,111	0,031
JHT				
		2012	2013	2014
Lupapäätösten kustannus lupatyypeittäin, €	Pyyntiluvat	101	133	166
	Hirvieläinten pyyntiluvat	161	156	120
	Luontodirektiivin poikkeusluvut	403	306	283
	Lintudirektiivin poikkeusluvut	201	312	339
	Muut luvat	268	135	129
Metsästäjävakuutuksen kustannus	Kustannukset yhteensä, 1000 €	206,3	197,2	206,6
	Kustannukset/vakuutettu, €	0,67	0,64	0,67
Metsästäjärekisterin hoidon kustannus	Yhteensä, 1000 €	178,5	183,8	214,7
	€/rekisteröity henkilö	0,48	0,49	0,70
Palvelut				
		2012	2013	2014
Asiakaspalvelutapahtumien kustannus	Kustannukset yhteensä, 1000 €		61,7	
	Kustannukset/tapahtuma, €		15,11	
Sisäiset palvelut				
		2012	2013	2014
Materiaalipalvelutapahtumien tuotto/tapahtuma	Tuotto yhteensä, 1000 €	-22,9	-46,0	-1,8
	Tuotto/ tapahtuma, €	-4,03	-7,88	-0,3
Sisäisten palveluiden kustannukset	Kulut yhteensä, 1000 €	1361,5	1433,3	1243,9
	Yleiskustannus-%	16,1 %	16,4 %	0,132588
Johtamisen ja tukipalveluiden yleiskustannus	Yleiskustannus, €/HTV	27300	29300	26814
		23,9 %	25,8 %	0,2 %
Tietotekniikan investoinnit	Yhteensä, 1000 €	309,0	222,0	819,9
	€/htv	4180	2882	10511
Tietotekniikan käyttökulut	Yhteensä, 1000 €	134,4	244,0	273,7
	€/htv	1810	3169	3508
Toimitilakustannukset	Yhteensä, 1000 €	288,2	307,5	295,8
	€/ m2	93,3	99,5	93,7
	€/ htv	3895	3993	3791,2
Matkakustannukset	Yhteensä, 1000 €	457,7	483,7	430,2
	€/htv	6180	6282	5 516

Liite 1: Taulukko 5

Tuottavuus				
JHT		2012	2013	2014
Tuottavuus lupahallinnossa, päätöstä/HTV	Pyyntiluvat	840	893	682
	Hirvieläinten pyyntiluvat	525	763	939
	Luontodirektiivin poikkeusluvut	210	389	399
	Lintudirektiivin poikkeusluvut	420	381	333
	Muut luvat	315	598	627
Palvelut		2012	2013	2014
Asiakaspalvelutapahtumien tuottavuus	Työnkäyttö yhteensä, htv		1,20	1,15
	Suorite/htv		3400	3800
Sisäiset palvelut		2012	2013	2014
Materiaalipalvelutapahtumien tuottavuus	Työnkäyttö yhteensä, htv	0,920	0,710	0,705
	Suorite/htv	6239	8210	8484

Liite 1: Taulukko 6

Aikaansaannoskyky				
Kaikki prosessit		2012	2013	2014
Henkilöstötietoja tilinpäätökseen				
Henkilötyövuosien määrä rahoituslähteittäin	Mom. 30.40.50 (rh-maksu)	62	65	62
	Mom. 30.40.50 hankerahoitus	3	4	8
	Muu rahoitus	9	7	8
	Yhteensä	74	76	78
Henkilötyöpanoksen jakauma prosesseittain	Strategia ja johtamien/viestintä	12 %	13 %	13 %
	Kestävä riistatalous	34 %	38 %	36 %
	Palvelut	16 %	13 %	15 %
	Julkiset hallintotehtävät	19 %	15 %	17 %
	Sisäiset palvelut	20 %	21 %	20 %
	Yhteensä	100 %	100 %	100 %
Henkilöstön ikä Jakauma luokkiin	Projekti osuus tästä	15 %	17 %	17 %
	Ikäryhmä			
	20 - 29	5 %	6 %	6 %
	30 - 39	18 %	19 %	20 %
	40 - 49	35 %	27 %	22 %
	50 - 59	34 %	38 %	35 %
60 -	8 %	9 %	17 %	
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	
Keski-ikä, vuotta	Naiset	51,1	51,7	51,1
	Miehet	45,2	45,2	45,6
	Kaikki	47,1	47,3	47,3
Koulutustaso	Lisensiaatti tai tohtori	4 %	4 %	4 %
	Korkeakoulututkinto	39 %	42 %	43 %
	Opisto- / AMK -tutkinto	45 %	42 %	42 %
	Ylioppilastutkinto	3 %	3 %	2 %
	Keski- / peruskoulu	10 %	10 %	8 %

	Yhteensä	100 %	100 %	100 %
Työsuhteen laatu	Pysyvä	62	62	64
	Määräaikainen	12	14	15
Työvoimakustannukset	Kokonaiskustannukset 1000 €/vuosi	4278,4	4484,5	4615,5
	Kokonaiskustannukset 1000 €/htv	57,8	58,2	59,1
	Välilliset kustannukset % palkoista	26,8 %	28,1 %	28,9 %
Lähtövaihtuvuus	Lähtövaihtuvuus, %	2,7 %	2,7 %	0,037
Tulovaihtuvuus	Tulovaihtuvuus, %	5,6 %	6,7 %	0,074
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymiset	Työkyvyttömyyseläkkeelle, %		0	
		0 %	%	0 %
Työterveyshuolto, bruttomeno ilman Kela-korvausta	Työterveyshuoltomenot, €/htv	453	558,7	594
Työhyvinvointi-indeksi	Työhyvinvointi-indeksi	13,3	13,0	Ei tutk.

LIITE 2

YHTEISKUNNALLISTA VAIKUTTAVUUTTA TUKEVAT KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOHANKKEET

Hankkeen nimi	Hankkeen kuvaus	Tila
Supikoira After-Life, Pohjois –Suomi	Tavoitteena on estää supikoiran leviäminen Suomessa ja Skandinaviassa jatkamalla ja edelleen kehittämällä Life+ MIRDINEC – hankkeen työtapa-ja ja toimintamalleja.	jatkuu
Kansainvälisen metsähanhitsuunnitelman koordinointi	Vuonna 2014 jatkettiin 2013 aloitettua hanketta, jonka tarkoituksena on laatia AEWA:n puitteissa kansainvälinen hoitosuunnitelma taigametsähanhelle yhteistyössä AEWA:n sihteeriön, asiantuntijoiden, levinneisyysalueen valtioiden ja sidosryhmien kanssa. Hanke saavutti hankesuunnitelmassa esitetyt tavoitteet, ja hoitosuunnitelman luonnos lähetettiin vuoden loppupuolella levinneisyysalueiden valtioiden arvioitavaksi.	päättyi 2014
Kanalintuverotus alueittain ja metsästysrajoitusten vaikutus kantoihin	Hankkeen tavoitteena oli selvittää kanalintujen metsästyksen yleistä kestävyyttä ja kehittämistarpeita. Hankkeessa selvitettiin olemassa olevien kanta- ja saalistilastojen perusteella, kuinka paljon metsästyksellä verotetaan metsäkanalintukantoja eri alueilla Suomessa, ja onko metsästyksellä ollut vaikutusta kanalintukantoihin. Lisäksi hankkeessa tarkasteltiin riistakolmioaineistoa ja saalistilastoja hyödyntäen, minkälaisia vaikutuksia metsästysaikojen lyhentämisillä on ollut seuraavien vuosien lintukantoihin, ja miten verotus kannanvaihtelun eri vaiheissa (synkronia) on tähän vaikuttanut.	päättyi 2014
Sudenhoitosuunnitelman laatiminen	Tavoitteena oli päivittää Suomen susikannan hoitosuunnitelma vastaamaan lajin kannankehityksen ja levinneisyyden nykytilaa, joka on muuttunut merkittävästi siitä kun edellinen hoitosuunnitelma julkaistiin vuonna 2005. Susikanta on laajentanut elinalueitaan Länsi- ja Lounais-Suomeen tiheimmän ihmisasutuksen alueille. Tältä osin edellinen hoitosuunnitelma on täyttänyt tehtävänsä hyvin, sillä sen yhtenä tavoitteena oli laajentaa suden elinalueita. Tilanne on kuitenkin synnyttänyt uudenlaisia sosiaalisia konflikteja alueilla, joilta suurpedot ovat olleet pitkään poissa eikä niiden läsnäoloon ole totuttu samalla tavoin kuin Itä-Suomessa. Rahoitus oli myönnetty 31.10.2013 vuosille 2013 - 2014	päättyi 2014
Metsäpeurakannan hoito Kainuussa	Kainuun riistakeskusalue toteuttaa metsäpeurakannan hoidossa maa- ja metsätalousministeriön laatimassa, valtakunnallisessa metsäpeurakannan hoitosuunnitelmassa olevia toimenpide-ehdotuksia sekä tulosohjauksessa sovittavia tehtäviä. Pää tavoitteina on turvata metsäpeuran rotupuhtautta sekä avustaa RKTL:a peurakannan kehitykseen vaikuttavien tekijöiden selvittämisessä. Rahoitus oli myönnetty 28.8.2014 vuodelle 2014	jatkuu
Suurpetovahinkojen estäminen ja siihen liittyvään kokeilutoiminta	Sähköaitatarvikkeiden hankinta mehiläisvahinkojen torjuntaan ja karkoituslaitteiston kokeilut. Rahoitus myönnetty 18.4.2013 vuosille 2013 – 2014 ja 28.10.2014 vuosille 2014 - 2015	jatkuu
Lounais-Saariston saalisselvitys	Kyselytutkimuksen avulla selvitettiin Lounais-Saariston allin, telkän, haahkan ja minkin ja supikoiran saalismääriä. Hankkeen tavoitteena oli muodostaa kattava kokonaiskäsitys merilinnustuksesta ja vieraspetojen pyynnistä saaristossa. Rahoitus oli myönnetty 30.10.2013 vuosille 2013 - 2014	päättyi 2014

Ilvesnaaraiden liikkuvuus Varsinais-Suomessa 2013	Hankkeen tavoitteena oli täydentää ilveksen liikkumisesta, elinpiirin - ja ravinnonhankinnasta olemassa olevaa tietoa lähetinseurannoilla. Kannanarvioinnin kannalta keskeistä tietoa ovat mm. elinalueen laajuus ja vierekkäisten elinalueiden limittäisyys. Hanke liittyi Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen vastuulla olevaan jatkuvaan ilveskannan seurantaan ja arviointiin. Rahoitus oli myönnetty 30.10.2013 vuosille 2013 - 2014.	päättyi 2014
Suurpetoseurantojen kehittäminen - yhteishanke	Tavoitteena oli kehittää ja testata yhteistyössä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa laskentamenetelmää, joka tukee nykyistä suurpetohavaintojärjestelmää ja parantaa havaintoihin perustuvien kanta-arvioiden tarkkuutta erityisesti ilveksen tihentymäalueilla. Tavoitteena on myös osallistaa sidosryhmiä suurpetokantojen seurantaan. (2011-2013: Etelä-Savo, Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Satakunta, Uusimaa. 2013-2014: Etelä-Häme, Kaakkois-Suomi, Kainuu, Pohjanmaa, Rannikko-Pohjanmaa, Varsinais-Suomi). Rahoitus oli myönnetty 30.10.2013 vuosille 2013-2014.	jatkuu
Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen estäminen	Määrärahalla hankittiin Trico- syönninestoainetta, jota on käytännössä testattu Suomessa kahden vuoden ajan. Saatujen kokemusten mukaan Trico on oikein käytettynä erittäin tehokas ja pitkävaikutteinen syönninestoaaine hirvieläinvahinkojen ennaltaehkäisemiseen. Se on tarkoitettu havu- ja lehtipuiden taimien suojaamiseen. Rahoitus oli myönnetty 21.2.2013 vuosille 2013 – 2014 ja 11.11.2014 vuosille 2014 -2015.	jatkuu
Hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen 2013 - 2015	Tavoitteena oli jalkauttaa Hirvikannan hoitosuunnitelman tavoitteita käytännön toimenpiteiksi. Kannanhoidon erityistarpeet liittyvät etenkin voimakkaasti metsästetyn hirvikannan ikä- ja sukupuolirakenteen biologisen tasapainon palauttamiseen. Tämä voidaan toteuttaa kehittämällä rakenteellisen verotussuunnittelun malleja. Rahoitus oli myönnetty 30.5.2013 vuosille 2013 - 2014	päättyi 2014
Taiga-Grouse Life hankkeen valmistelu	Hankkeen tavoitteena oli valmistella Life+ hakemus, joka liittyy metsäkanalintujen elinympäristöjen hoitoon. Hakemus jätettiin komissioon syyskuussa 2014 ja siihen saatiin pääyhteistyökumppaneiksi Suomen metsäkeskus ja UPM.	päättyi 2014
Life+ Return of Rural Wetlands	Maa- ja metsätalousministeriön sitoumus Life+ Return of Rural Wetlands -hankkeen rahoittamiseksi vuosittain 70 000 eurolla vuosina 2011–2015. Rahoitus oli myönnetty 3.3.2014 vuodelle 2014	jatkuu
Askel riistametsään	Hankkeen päätavoitteet ovat: 1. Jalkauttaa riistan elinympäristövaatimuksia huomioon ottavia käytäntöjä metsätalouden toimenpiteisiin 2. Kehittää kustannustehokkaita ja maanomistajalähtöisiä toimintamalleja vähäpuustoisten ojitettujen soiden kunnostamiseen 3. Saada aikaan alku muutokselle, jolla normaalia metsäkäsittelyä muutetaan riistalajit ja monimuotoisuus paremmin huomioivaan suuntaan, joka perustuu maanomistajien ja metsäammattilaisten lisääntyneeseen kiinnostukseen ja osaamiseen	jatkuu

YLEISAVUSTUKSELLA TOTEUTETTAVAT KEHITTÄMISHANKKEET

Hankkeen nimi	Hankkeen kuvaus	Tila
Portal-hanke	Riistakonsernin sähköisen asioinnin kivijalka perustettiin vuoden 2014 aikana. Oma riista-palvelu avautui ennen metsästysvuoden alkua. Palvelua kehitettiin ketterästi esiin tulleiden vaatimusten sekä asiakaspalautteen perusteella. Mobiiliominaisuudet tuotettiin lähes samanaikaisesti.	Kesken
Metsästäjärekisterin kilpailutus ja rajapinta	Metsästäjärekisteri siirtyi vuoden 2014 aikana YAP Solutions Oy:ltä Innofactor Oy:lle aiemmin toteutetun kilpailutuksen mukaisesti. Sopimus sisältää metsästäjärekisterin integroinnin rajapinnalla konsernin Oma riista -Portaliin	Valmis (Rajapinta toteutetaan suunnitellusti 2015)
Riistanhoitoyhdistystoiminnan kehittäminen	Rhy-toiminnan, yhteistyömahdollisuuksien ja etenkin toiminnanohjaajan työn kehittäminen, hyvien käytäntöjen laajempi käyttöönotto	Kesken, (jatkuu 4/2016 saakka)
Metsästäjäututuksen uudistus	Metsästäjäututuksen ja siihen liittyvän koulutusjärjestelmän nykyaikaistaminen	Käynnissä
Byrokriatalkoo-hanke	Hankkeen tarkoituksena oli karsia strategiselta vaikuttavuudeltaan vähäarvoisia julkisia hallintotehtäviä ja niihin liittyviä menettelyitä niin Suomen riistakeskuksessa kuin riistanhoitoyhdistyksissä. Hankkeessa analysoitiin EU-maiden käytäntöjä ja tuotettiin niiden pohjalta vaihtoehto nykymallin mukaiselle luonto- ja lintudirektiivien täytäntöönpanolle kansallisella tasolla. Hankkeella varmistettiin resurssien riittävyys ja hallintomenettelyiden asiakaslähtöisyys sekä kehitettiin lainsäädännön valmistelun osaamis-pääomaa.	Päättyi 31.12.2014
Lupahallinnan sähköinen asiointi	WebLH -ohjelmistoa jatkokehitettiin ja sähköinen luvanhaku avautui kannanhoidollisten karhulupien osalta ja syksyllä ilveslupien osalta. Muita kehittämistoimenpiteitä olivat keskitettyjen kirjaa-mo- ja lähettämötoimintojen tuominen Lupahallintaohjelmaan sekä päätöstietojen tuonti Oma riista -palveluun.	Kesken (Jatkuu muilla lupatyypeillä 2015)
Riistatieto	Riistatiedon keruun peruspalikat tuotetaan Oma riista-palvelun osana. Saalis.riista.fi-palvelu korvattiin Oma riistaan tuotetuilla ilmoitusominaisuuksilla. Kehittyneet karttaominaisuudet tuotiin palveluun sisältäen käyttöä helpottavat aluegeometriat. Mobiiliominaisuudet tuotettiin lähes samanaikaisesti. Osana hanketta osallistuttiin RKTL:n hirvitietohankkeen tiedon keruujärjestelmän tuottamiseen.	Kesken
Muu järjestelmäkehitys	Tarkoituksena integroida Oma riista -palvelu sekä Lupahallintaso-vellus toisiinsa. Tiedonsiirtomenetelmien luominen	Valmis

SUOMEN RIISTAKESKUKSEN VALTAKUNNALLISTEN TOIMIELINTEN KOKOONPANO

LIITE 3

HALLITUS toimintavuonna 2014

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Tauno Partanen, pj.	Pentti Pulkkinen
Risto Hanhineva, varapj.	Jari Huhtamella
Asko Keski-Nisula	Esko Savukoski
Einari Kapiainen	Leo Houhala
Mikael Antell	Martin Hägglund
Veikko Ahola	Markku Pärssinen
Heikki Lehtinen	Risto Timonen
Vesa Ruusila	Riitta Rahkonen
Aarno Puttonen	Vesa Malila
Marko Mikkola	Sirpa Kuhlström

VALTAKUNNALLINEN RIISTANEUVOSTO 31.7.2014 asti

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Hannu S. Laine, pj	Mikko Simola
Erkki Huhta	Esko Savukoski
Urho Tervonen	Matti Kemppainen
Jukka Nikkilä	Ilkka Leppänen
Ilkka Tiainen	Matti Soukka
Juhani Kukkonen	Heikki Kosonen
Jukka Vänttilä	Jouko Arvo
Pauli Kiviluoma	Toimi Kalliokoski
Juhani Sillanpää	Jorma Laurila
Eero Reijonen	Veikko Sorsa
Jukka Karhunen	Heikki Kainulainen
Bo-Erik Hanses	Henrik Gullans
Pentti Vanhahonko	Erkki Kallio
Markku Tuominen	Niklas Christensen
Martin Hägglund	Reino Kallio
Sami Niemi	Vilppu Talvitie
Matti Osara	Petri Ahlroth
Jukka Bisi	Antti Maukonen
Pekka Helle	Päivi Eskelinen
Johnny Sved	Jouko Kostamo
Mikko Tirola	Timo Leskinen
Lauri Kontro	Panu Hiidenmies
Risto Sulkava	Tapani Veistola

VALTAKUNNALLINEN RIISTANEUVOSTO

1.8.2014 alkaen

Jäsen

Hannu S. Laine, pj
Mikael Antell, varapj
Juhani Kukkonen
Ilkka Tiainen
Matti Kemppainen
Yrjö Soidinmäki
Jari Huhtamella
Jukka Vänttilä
Pauli Kiviluoma
Heikki Toijala
Veikko Sorsa
Juha Savolainen
Mathias Lindström
Erkki Kallio
Marko Perkkiö
Sami Niemi
Matti Osara
Ahti Putaala
Pekka Helle
Johnny Sved
Mikko Tirola
Lauri Kontro
Vesa Luhta

Varajäsen

Mikko Simola
Markku Tuominen
Matti Koppanen
Matti Soukka
Mikko Kannainen
Ilkka Leppänen
Timo Kovala
Jouko Arvo
Sauli Ojatalo
Pertti Salminen
Pentti Pulkkinen
Marko Metso
Mikael Nyholm
Matti Tervakangas
Patrick Johansson
Vilppu Talvitie
Esko Hyvärinen
Antti Maukonen
Päivi Eskelinen
Lauri Saaristo
Timo Leskinen
Panu Hiidenmies
Sami Lyytinen

JOHTORYHMÄ

<u>Nimi</u>	<u>tehtävä</u>
Reijo Orava	johtaja
Sauli Härkönen	julkisten hallintotehtävien päällikkö
Jari Pigg	apulaisjohtaja, palvelupäällikkö
Jarkko Nurmi	riistatalouspäällikkö
Tuomo Pispala	hallintopäällikkö
Klaus Ekman	viestintäpäällikkö

JULKISTEN HALLINTOTEHTÄVIEN PÄÄTÖKSET

LIITE 4

	2012	2013	2014
<u>PÄÄTÖSTYYPPI</u>	<u>KPL</u>	<u>KPL</u>	<u>KPL</u>
ML 10 §	150	140	71
ML 26 §	1974	1892	1915
ML 29 §	212	216	255
ML 40 §	16	10	9
ML 41 §:n 3 momentti	21	18	26
ML 41 a §:n 1 momentti	196	154	102
ML 41 a §:n 3 momentti	407	316	328
ML 41 b §	697	663	625
ML 41 c §	54	48	48
ML 41 d §	-	30	46
ML 42 §	21	25	20
ML 49 a §	6	0	0
ML 52 §:n 1 momentti	41	37	34
ML 52 §:n 3 momentti	45	37	36
Kielletyt pyyntivälineet	-	1	21
Täydennyspäätös	-	1	0
Hakemusten peruuttaminen	58	32	42
Tutkimatta jättäminen	17	3	5
Nimittämispäätökset (rhy)	274	107	132
Yhteensä	4189	3730	3715

Suomen riistakeskuksen henkilöstö 31.12.2014

LIITE 5.

Ala-ajos	Ilkka	Kenttäpäällikkö	Keskushallinto
Alhainen	Mikko	Erikoissuunnittelija	Keskushallinto
Boström	Irene	Toimistosihteeri	Keskushallinto
Ekman	Klaus	Viestintäpäällikkö	Keskushallinto
Eronen	Visa	Riistapäällikkö	Uusimaa
Haapamäki	Leena	Hallintosihteeri	Lappi
Hakala	Sirpa	Hallintosihteeri	Pohjanmaa
Heikkilä	Juha	Riistasuunnittelija	Pohjanmaa
Hepo-oja	Harri	Riistasuunnittelija	Oulu
Hermansson	Jörgen	Riistasuunnittelija	Varsinais-Suomi
Hokkanen	Ville	Tietoliikenneasiantuntija	Keskushallinto
Huhtinen	Riitta	Johdon sihteeri	Keskushallinto
Härkönen	Sauli	Julkisten hallintotehtävien päällikkö	Keskushallinto
Hölli	Otto	Riistasuunnittelija	Pohjois-Häme
Impola	Antti	Riistapäällikkö	Satakunta
Juntunen	Ritva	Hallintosihteeri	Kainuu
Kainulainen	Urpo	Riistasuunnittelija	Lappi
Kapiainen	Keijo	Riistapäällikkö	Oulu
Karvinen	Airi	Hallintosihteeri	Kaakkois-Suomi
Keränen	Jukka	Riistapäällikkö	Kainuu
Kiiveri	Seija	Hallintosihteeri	Keski-Suomi
Kilpeläinen	Pekka	Tutkimusapulainen	Kainuu
Kiukas	Erkki	Riistapäällikkö	Kaakkois-Suomi
Kolu	Pirjo	Siivooja	Keskushallinto
Kontiainen	Ari	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Korhonen	Tuija	Hallintosihteeri	Satakunta
Kotilainen	Reijo	Riistasuunnittelija	Pohjois-Karjala
Kraufvelin	Marja	Toimistosihteeri	Keskushallinto
Kuhlström	Sirpa	Riistasuunnittelija	Etelä-Häme
Kuittinen	Juha	Riistapäällikkö	Pohjois-Karjala
Kursula	Olli	Riistasuunnittelija	Keski-Suomi
Körhämö	Jani	Riistapäällikkö	Pohjois-Häme
Laaja	Reima	Riistasuunnittelija	Satakunta
Lamberg	Teemu	Riistasuunnittelija	Pohjois-Savo
Lehikoinen	Pekka	Taluspäällikkö	Keskushallinto
Luoma	Mikael	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Lönnfors	Carola	Hallintosihteeri	Uusimaa
Marjakangas	Arto	Projektityöntekijä	Keskushallinto
Miettinen	Janne	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Mikkola	Marko	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Muuttola	Marko	Riistasuunnittelija	Keskushallinto
Mäki	Arja	Siivooja	Keskushallinto
Mäkimartti	Juha	Projektityöntekijä	Keskushallinto
Niemelä	Timo	Riistasuunnittelija	Keskushallinto
Nikunlaakso	Maria	Viestintäsuunnittelija	Keskushallinto
Norberg	Harri	Erikoissuunnittelija	Keskushallinto
Nurmi	Jarkko	Riistataluspäällikkö	Keskushallinto

Nyberg	Gunilla	Kiinteistönhoitaja	Keskushallinto
Nyysönen	Erkki	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Oksanen	Ritva	Hallintosihteeri	Oulu
Orava	Reijo	Johtaja	Keskushallinto
Paasimaa	Marko	Erikoissuunnittelija	Kainuu
Paavola	Heli	Hallintosihteeri	Varsinais-Suomi
Pekkarinen	Veli-Matti	Riistasuunnittelija	Etelä-Savo
Pellas	Stefan	Riistapäällikkö	Rannikko-Pohjanmaa
Pigg	Jari	Apulaisjohtaja	Keskushallinto
Piironen	Antti	Riistasuunnittelija	Uusimaa
Pispa	Tuomo	Hallintopäällikkö	Keskushallinto
Purhonen	Jukka	Riistapäällikkö	Keski-Suomi
Rauhala	Jyri	Riistapäällikkö	Etelä-Häme
Riikonen	Kaija	Hallintosihteeri	Pohjois-Karjala
Ruuskanen	Tuula	Hallintosihteeri	Pohjois-Savo
Salo	Ohto	Erikoissuunnittelija	Keskushallinto
Siekkinen	Juha	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Siira	Antti	Riistapäällikkö	Lappi
Sundqvist	Marion	Logistiikkasuunnittelija	Keskushallinto
Svensberg	Marko	Erikoissuunnittelija	Keskushallinto
Särkijärvi	Leena	Hallintosihteeri	Pohjois-Häme
Södergård-Ahlskog	Lena	Hallintosihteeri	Rannikko-Pohjanmaa
Tanskanen	Jouni	Riistapäällikkö	Pohjois-Savo
Ticklen	Laura	Viestintäsuunnittelija	Keskushallinto
Toivola	Mikko	Riistapäällikkö	Varsinais-Suomi
Tolvanen	Jouni	Riistasuunnittelija	Kaakkois-Suomi
Tossavainen	Sami	Vs. riistapäällikkö	Pohjanmaa
Tynjä	Juha	Projektipäällikkö	Keskushallinto
Varjus	Tuula	Hallintosihteeri	Etelä-Savo
Vartiainen	Petri	Riistapäällikkö	Etelä-Savo
Väyrynen	Henna	Viestintäsuunnittelija	Keskushallinto
Wikström	Mikael	Projektipäällikkö	Keskushallinto

YHTEENSÄ

79